

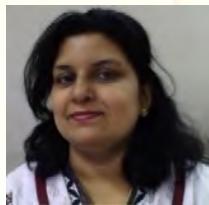

Anulipi 2017
අනුලිපි ၁၀၁၇

ଅଣୁଲିପି

ସମ୍ବାଦନା

ରୋଜାଲିନ୍ ମିଶ୍ର

ସମ୍ବାଦକ ମଣ୍ଡଳୀ

ପ୍ରଶାନ୍ତ ମିଶ୍ର

ସତ୍ୟନାରାୟଣ ଆଚାର୍ୟ

ରତ୍ନିକାନ୍ତ ମିଶ୍ର

ସୁରେଶ ପରିଡା

ମନୋଜ ମହାପାତ୍ର

ଶ୍ୟାମାଗ୍ରସନ୍ ତ୍ରିପାଠୀ

ଅଣୁଲିପି ସମ୍ବର୍କରେ

- ୧) ଅଣୁଶକ୍ତିନଗର ଓଡ଼ିଆ ସମିତିର ବାର୍ଷିକ ଉସ୍ତବ ଅବସରରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଫେବୃଆରୀରୁ ଏପ୍ରିଲ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଅଣୁଲିପି ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ ।
- ୨) ବର୍ଷର କୌଣସି ସମୟରେ ଆପଣମାନେ ଓଡ଼ିଆ, ଇଂରାଜୀ ଓ ହିନ୍ଦୀରେ ଲେଖା ପଠାଇ ପାରିବେ । ସଂପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ଲେଖା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେଲେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ । ଲେଖକ ଓ ଲେଖିକାଙ୍କୁ କୌଣସି ପାରିଶ୍ରମିକ ମିଳିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ।
- ୩) ଏହି ପତ୍ରିକା ବଜାରରେ ବିକ୍ରୀ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ । କେହି ଏହାର ଦୁରୁପ୍ୟୋଗ କଲେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ସମ୍ମନ୍ଦର ହେବେ ।

ଅଣୁଶକ୍ତିନଗର ଓଡ଼ିଆ ସମିତି ସମ୍ବର୍କରେ

ଅଣୁଶକ୍ତି ବିଭାଗରେ କାମ କରୁଥିବା ଓ ମୁମ୍ବାଇରେ ଅବସ୍ଥାପିତ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଓ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ କୌଣସି ଓଡ଼ିଆ କର୍ମଚାରୀ କିମ୍ବା ଓଡ଼ିଆ ସଂକ୍ଷତରେ ରୁଚି ରଖୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ସମିତିର ସଦସ୍ୟ ହୋଇପାରିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଜୀବନ ସଦସ୍ୟ ଚାନ୍ଦା ୮୪୦୦ ଓ ବାର୍ଷିକ ସଦସ୍ୟ ଚାନ୍ଦା ୮୧୦୦ ରଖା ଯାଇଛି । ବିଶେଷ ସୁଚନା ପାଇଁ ଓବ୍‌ସାଇଟ୍ ଦେଖନ୍ତୁ (www.anuodia.org) ଓ

ଇମେଲ୍ (anuodia@gmail.com)ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

Anushaktinagar Oriya Association

(Reg.No.1377/2008, GBBSD, Maharashtra State, Mumbai, Dated 19th July 2008)

Managing Committee

www.anuodia.org
anuodia@gmail.com

President

Dr. N.K. Sahoo

Vice-president

Dr. B.K. Nayak

Secretary

**Dr. Deepak Kumar
Sahoo**

*Joint
Secretary*

**ShriAshwini
Kumar Das**

Treasurer

Dr. S.P. Tripathy

*Joint
Treasurer*

Dr. ManojTripathy

Managing Committee (contd.)

Members

Dr. Manjulata Sahu

Dr. Rosaline Mishra

Shri Soumitra Kar

Shri B.N. Rath

Shri Srikanta Sahoo

Shri Santosh Prahan

Shri Hemant Swain

Shri Biswanath Rout

Shri Ramkishor Dass

Advisory Members

Shri P.R. Mohanty

Dr. K.C. Bhainsa

Dr. P.K. Mishra

Dr. S.N. Acharya

Dr. R. Mishra

Shri J.K. Mishra

Dr. R. Acharya

Dr. B. Dikshit

Dr. S.C. Parida

Shri M.K. Ray

SACHIDANANDA MISHRA MEMORIAL AWARD

Anushaktinagar Oriya Association is happy to bestow
"The Sachidananda Mishra Memorial Award"
for the year 2016 on

Pratyusha Rath
for her excellent academic achievement in Standard-XII Board Examination
and on

Soumil G Sahu   Kausthav Ray   Mimansha Das   Shubhra Jena

ପ୍ରତ୍ୟୁଷା ରଥ ଦ୍ୱାଦଶ ଶ୍ରେଣୀ ଏବଂ ସୌମିଲ ଗିରିଶ ସାହୁ, କୌଣସି ରାୟ, ମିମାଂଶା
ଦାସ ଓ ଶୁଭ୍ରା ଜେନା ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ପରୀକ୍ଷାରେ କୃତିତ୍ୱର ସହ ଉତ୍ୱିର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
ସକିଦାନନ୍ଦ ସ୍କ୍ଵାରକୀ ପୁରସ୍କାର - ୨୦୧୭ ଲାଭ କରିଥିବାରୁ ଅଣୁଶକ୍ତିନଗର ଓଡ଼ିଆ
ସମିତି ସେମାନଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଉଛି ଏବଂ ଉତ୍ୱଳ ଭବିଷ୍ୟତ କାମନା କରୁଛି ।

Editorial

In this glorious moment, when Anushaktinagar Odia Association celebrates the Kalinga Mahotsav themed on "Mo Paiin Mo Odisha", I on behalf of our editorial team welcome you all to the 2017 edition of Anulipi.

Our Odisha has been a repository of one of the world's finest cultural heritages, that pronounce the age old culture, traditions and customs of many hues and flavours, and is deep rooted with the lives of the people and their life style. As remarked by Pandit Nilakantha Das,

*This is a land replete with history,
Here in a moment you will
Be lost in the excitement of remembering it.
The trumpet of Kharavela heard
On the forehead of the Himagiri;
Will echo in Kumari from its sea shores.*

Our state is extremely rich in heritage diversity, that has always been preserved, through art, culture, customs and traditions, that are unique unto communities and ethnic groups that are usually handed down through generations. Odias have been known in history for their courage and compassion. The classical dance form –Odissi –has connoisseur across the globe; and the cultural artifact, marvelously manifested in its Patta paintings, Silver filigree, Ikat silks, and stone carvings. We Odiyas are proud of Odisha.

The present edition of Anulipi is wrapped with excellent articles, imaginations of our kids, mesmerising poems, the highlight being the writing from Padmashree and Gyanapitha awardee Dr. Pratibha Ray. Enjoy the issue.

Rosaline Mishra
On behalf of Editorial Board, Anulipi

Baijayant "Jay" Panda

Member of Parliament
(Lok Sabha)
Kendrapara, Odisha

Member:

- Consultative Committee for the Ministry of Finance
- Parliamentary Standing Committee on Home Affairs

September 16, 2017

Message

I am glad to know that Anushaktinagar Oriya Association (AOA), Mumbai is going to celebrate Kalinga Mahotsava and a Souvenir is being brought out to commemorate the occasion.

I believe the efforts of AOA in promoting the Odia language and literature is of much importance.

I congratulate AOA and wish them success to go ahead and do more to further this cause. I wish the publication of Souvenir all success.

Sincerely,

Baijayant "Jay" Panda

To,
Dr. N K Sahoo
President,
Anushaktinagar Oriya Association
45, Shreeniketan,
Anushakti Nagar, Mumbai

ଅଭିନନ୍ଦନୀ

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭାରତୀୟ ଭାଷାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ମାନ୍ୟତା ଲାଭ କରିବାରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ହେଉଛି ଷ୍ଟର୍ଟ ଭାଷା ଏବଂ ପ୍ରାଚ୍ୟ ଆର୍ଯ୍ୟ ଭାଷାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବପ୍ରଥମ । ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଯେକୋଣସି ସ୍ଵାଭିମାନୀ ଓଡ଼ିଆ ପାଇଁ ଗର୍ବର ବିଶ୍ୱାସ ।

ମାତୃଭାଷାର ମହତ୍ତ୍ଵ ଉପଳଦ୍ଧି କରି ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ର ସମ୍ମୁହ (ସ୍କୁ. ଏନ.) ୨୧ ଫେବୃଆରୀକୁ ୨୦୦୦ ମସିହାରେ ବିଶ୍ୱ ମାତୃଭାଷା ଦିବସ ଭାବରେ ଘୋଷଣା କଲେ । କିନ୍ତୁ ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ବ୍ୟବହାରିକ (ପ୍ରୟୋଗ) ଦିଗଠିକୁ ପ୍ରସାରିତ କରିବାର ଉଦ୍ୟମ ହେଉନାହିଁ । ଆମ ପିଲାମାନେ କ୍ରମଶଃ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଭୁଲିଯିବାକୁ ବସିଲେଣି, ବିଶେଷକରି ଓଡ଼ିଶା ବାହାରେ ରହୁଥିବା ଓଡ଼ିଆ ପିଲାମାନେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ କଥା କହିବା ଓ ଦୂରର କଥା, ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଆଉ ବୁଝିପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଆମେ ବାପା ମା' ମଧ୍ୟ ଭାବୁଛୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ପଡ଼ି ଲାଭ କ'ଣ ? ଏଇଠି ନିଜେ ନିଜକୁ କାଠଗଢ଼ାରେ ଠିଆ କରି ପ୍ରଶ୍ନ କରିବାର ବେଳ ଆସିଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଜ୍ଞାନ ଭୌଗୋଳିକ ଦୂରତାକୁ ହ୍ରାସ କରୁଥିବାବେଳେ ଭାଷାଗତ ସଂକାର୍ଣ୍ଣତା ମଣିଷ ମଣିଷ ଭିତରେ ଭାବଗତ ବ୍ୟବଧାନ ବୃଦ୍ଧି କରିଛି । ଆଜି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରଜୀବନ ଓ ଅବଶେଷରେ ବିଶ୍ୱଜୀବନ ସହ ସମିଲ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । କିନ୍ତୁ ନିଜର ମୂଳ ସଂସ୍କରିତ ଓ ମାତୃଭାଷାକୁ ଭୁଲିଯିବା ଜଣେ ସ୍ଵାଭିମାନୀ ବ୍ୟକ୍ତିର ପରିଚୟ ନୁହେଁ । ଏହା ନିଶ୍ଚିତଭାବରେ ପରିଚିତି ସଂକଟ ସୃଷ୍ଟି କରେ । କାରଣ ଭାଷା ହେଉଛି ମଣିଷର ଜାତୀୟ ପରିଚିତି । ଆମେ ବିଦେଶରେ ଯେତେ ଉଚ୍ଚ ପଦରେ ରହିଲେ ବି ଆମର ପରିଚୟ କେବେହେଲେ ଆମେରିକାୟ ବା ଯୁଗୋପାୟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଅଣୁଗନ୍ତ ବିଭାଗରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କ ଚେତନାରେ କେବଳ ଅଣୁଗନ୍ତର ବିକାଶ ନାହିଁ ତା' ସହ ନିଜ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କରିତ ବିକାଶ ଭାବନା ରହିଛି ବୋଲି ୨୦୧୭ ମସିହା ଜାର୍ଯ୍ୟକ 'ଅଣୁଲିପି' ମୁଖ୍ୟପତ୍ର ପଡ଼ି ଅବଗତ ହେଲି । ଏହା ଯେକୋଣସି ସ୍ଵାଭିମାନୀ ଓଡ଼ିଆକୁ ଆନନ୍ଦ ଦେବ । ପ୍ରଳାଦପଟ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଏବଂ ସଂପାଦନା ଅଭିନନ୍ଦନୀୟ । ଏହାର ଉଦ୍ୟୋଜନକୁ ସାଧୁ ଉଦ୍ୟମ ପ୍ରଶଂସନାୟ । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ସଂକଟକୁ ନେଇ ନୈରାଶ୍ୟ ଦେଖାଦେଇଥିବାବେଳେ ଓଡ଼ିଶା ବାହାରେ ମୁମ୍ବାଲରେ ଥିବା ଅଣୁଗନ୍ତ ବିଭାଗରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର ଉଦ୍ୟମ ଆଶା ସଂଖ୍ୟର କରେ । "ଅଣୁଗନ୍ତ" ନିଜର ଶକ୍ତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁ ଏତିକି ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ ଭାବରେ କାମନା କରୁଛି ।

(ପ୍ରତିଭା ରାୟ)

ଆଖ୍ୟାୟିକା

୨୭, ଗଜପତି ନଗର

ଭୁବନେଶ୍ୱର - ୭୫୧୦୦୪, ଓଡ଼ିଶା

SHRIASHOK CHANDRA PANDA
MINISTER OF STATE (IND CHARGE)
Tourism & Culture, Odisha

Phone { Office : (0674) 2536642
EPABX : 232-2189

D. O. No. ....832.... MOSTC.

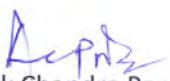
BHUBANESWAR

Date ... 3/11/17 .....

MESSAGE

It gives me immense pleasure to know that Anushaktinagar Odia Association, Mumbai is going to celebrate **Kalinga Mahotsav** on the eve of the Odia Baraputra the legendary Biju Patnaik Birthday Centenary celebration. To mark the occasion, they are also going to publish a Cultural Souvenir "**ANULIPI**" which will expose the rich cultural heritage of our Odisha.

I extend my best compliments to all the members of Anushaktinagar Odia Association for their great endeavour to celebrate the Kalinga Mahotsav and wish all the success of their socio cultural programme and the publication of the Souvenir "**ANULIPI**".

(Ashok Chandra Panda)

राष्ट्रीय विज्ञान शिक्षा एवं अनुसंधान संस्थान, भुवनेश्वर

(परमाणु उर्जा विभाग, भारत सरकार का एक स्वयं शासित संस्थान)

NATIONAL INSTITUTE OF SCIENCE EDUCATION AND RESEARCH, BHUBANESWAR

(An autonomous Institution under Department of Atomic Energy, Govt. of India)

डा. अभय कुमार नायक
कूल सचिव
Dr. Abhaya Kumar Naik
Registrar

ବାର୍ତ୍ତା

ଆମ ଓଡ଼ିଶାରେ ପାଲିତ ହେଉଛି ପାଇକ ବିଦ୍ୱାନଙ୍କ ଦୁଇଶହ ବର୍ଷ ପୂର୍ବର ଉତ୍ସବ-ତାଙ୍କର ଉଦେଶ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଯୋକ୍ତା ପାଇକମାନେ କଳିଙ୍ଗ ପାଇଁ ସମୟ ଦେଇଥିଲେ ତାଙ୍କ ଜୀବନ । ସେଇ ଓଡ଼ିଶାର ଦାୟାଦମାନେ ମୁଖ୍ୟ ସହରର ଅଣୁଶକ୍ତି ନଗରରେ ଅଣୁଶକ୍ତି ନଗର ଓଡ଼ିଆ ସଂଗଠନ ଆନୁକୂଳ୍ୟରେ ପାଲନ କରୁଛନ୍ତି ‘କଳିଙ୍ଗ ମହୋସୂଦ’-ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗର୍ବର କଥା । ସଂଗଠନର ଏହା ଏକ ସାଗରଯୋଗ୍ୟ ପଦଶୈପ । ଏହି ମହୋସୂଦ ପାଲନ ପରାପେକ୍ଷାରେ ‘ମୋ ପାଇଁ ମୋ ଓଡ଼ିଶା’ ଶାର୍ଣ୍ଣକ ବିଷୟବିଷ୍ଟ ପ୍ରତିଟି ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରାଣରେ ସୃଷ୍ଟିକରେ ଏକ ସତର ଭାବନା- ଯାହା ମୋ ଭାଷାରେ ଅବର୍ଣ୍ଣନାୟ ।

ଏହି ମହୋସୂଦ ପାଲନ ପରାପେକ୍ଷାରେ ଏକ ସାରାପତ ପତ୍ରିକା ‘ଅଣୁଲିପି’ର ପ୍ରକାଶ ସମସ୍ତକ ମନରେ ସେଇ ପୁରୁଣ୍ଣ କଥାକୁ ମନେପକାଇ ପୁଲକିତ କରାଏ ଆଉ ଆଗାମୀ ଦିନର ସମ୍ବ୍ଲାଦ ଦେଖାଏ । ଏହି ପତ୍ରିକା ମାଧ୍ୟମରେ ସମସ୍ତକ ଭିତରେ ଆଧାମ୍ବିକ ତଥା ମୂଲ୍ୟବୋଧର ଉଭରଣୀ ହେଉ-ଏତିକି ମୁଖ୍ୟର ଆଗାଧ୍ୟ ଗଣ ଦେବତା ସିନି ବିନାୟକ ତଥା ପ୍ରତି ଓଡ଼ିଆର ପ୍ରାଣର ଦେବତା ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀକର୍ଣ୍ଣାନ୍ଧିକ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଏହି ଆନନ୍ଦମୟ ମୁହଁର୍ଗରେ ମୁଁ ଅଣୁଶକ୍ତି ନଗର ଓଡ଼ିଆ ସଂଗଠନର ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ସାଗର ତଥା ସାଧୁବାଦ ଜଣାଇବା ସଂଗେ ସଂଗେ ‘ଅଣୁଲିପି’ ପତ୍ରିକାର ସଫଳତା ଜୀମାନା କରୁଛି ।

ଶୁଭେଚ୍ଛା ସହ,

ଡା. ଅଭ୍ୟ କୁମାର ନାୟକ

କୂଳ ସଚିଵ, ନାଇସର, ଜରଣୀ

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଭୌତିକୀ ସଂସ്ഥାନ ପରିସର, ପୋ.ଓ.-ସୈନିକ ସ୍କୂଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-751 005, ଭାରତ

Institute of Physics Campus, P.O.: Sainik School, Bhubaneswar-751005, INDIA

ଦୂର୍ଭାବ / Phone : (0674) 2302431, 2304002, ଫେକ୍ସ / Fax : (0674) 2304050

ସେବ / Web : <http://niser.ac.in>, E-mail : registrar@niser.ac.in/aknaik@niser.ac.in

ହେମେଶା ହିଂଦୀ ମେ ପତ୍ର ଅବହାର କରକେ ଦେଶ କା ଗୌରବ ବଢାଏଁ

ORIOZ INC

The Association of Odia (Indian) People in Australia
W: www.orioz.org.au
E : oriozcommunity@gmail.com
ABN 51 116 469

September 21, 2017

Dear Odia Brothers and Sisters,

Namaskar from Australia!

I am delighted to know that the Anushakti Nagar Odia Association, Mumbai is organising "Kalinga Mahostava" on 7th October 2017.

It takes tremendous amount of commitment and dedication to organise a gala event like "Kalinga Mahostava". Your passion and love for all things Odia, Odisha and to share the wonderful Odia cultural heritage with the broader community is commendable.

I have viewed some part of the 2016 "Kalinga Mahostava" and specially enjoyed the performances by the little ones in Odia. It was heartening to see that Mumbai Odias are making great effort to pass on our cultural heritage to next generation Odias.

On behalf Orioz, the Odia Community of Australia I wish Anushakti Nagar Odia Association officials and members all success in their endeavour to keep the Odia culture alive outside of Odisha. Our best wishes for the success of the event in celebration of our Odia culture and heritage.

Best Regards

Sujet Jena

President

Orioz, the Odia Community of Australia

Dear members

The organizing committee takes immense pleasure in welcoming you all to this year's "Kalinga Mahotsava" celebration of AOA. I take this opportunity to congratulate all our managing and advisory committee members for their help and support in organizing "Kalinga Mahotsava" for two successive years. As an aim to share the wonderful odia heritage and culture with broader community, Anushaktinagar Odia Association hosts "Kalinga Mahotsava" with a different commemorative theme each time. We have chosen the theme of this Kalinga Mahotsava is Mo paain mo Odisha.

It indeed took a tremendous amount of commitment and hard work to organize such a gala event. I sincerely thank all the volunteers for their hard work in carrying out various works related to this function. I also wish to acknowledge the support received from all the sponsors. I hope and wish the success of this gala event to share odia culture and heritage with all the friends and families having their interest in such type of occasions.

A lot of efforts have been made in the recent past years to streamline the association activities and facilitating better privileges which have been appreciated by all the members. Considering such a wonderful community, there is always a huge scope to do more! I sincerely thank all of you for the constant inspiration and participation in large numbers.

Wishing you a successful *Kalinga Mahotsava : 2017.*

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Dusale".

Secretary, AOA

Message

Mo Paain Mo Odisha

Time flies, memory fades, priority changes, but one thing that leaves a permanent impression and association in one's mind is "the birth place" and "the childhood days" (*Janmasthana and Piladina*). It is said, in every person there is beautiful time & space invariant child hidden somewhere, in some corner of subconscious level that brings a smile unknowingly at some point or other. The name "Odisha" is such a blissful word for all of us and the hunting music "*Sundara Mo Janama Bhuin, Sundara ta Sagua Bana, Sundar ta Pahad Nai .... Sundar ethi Sundar Sabu, Janami tahiin Sundar Muhi..*". Such is the attachment to one's Birth Place or "Janam Bhuin" and the proud identity therein.

It is heartening that our energetic Anu-Odia Association is celebrating this year's "Kalinga Mahotsava" with an invaluable theme "Mo Paain Mo Odisha". This is a theme which brings so much fond memories of yesteryears and creates so much beautiful ripples in our minds, which are countless and priceless. Many thanks to our energetic executive team to think of such a beautiful concept.

I also sincerely thank all our Anu-Odia members who have wholeheartedly and selflessly devoted their valuable time and effort to organise this function with very innovative cultural as well as associated programs. We all conclusively must admit that the Association is in the safe hands and the future is indeed bright for Anu-Odia-Association.

I take this opportunity to sincerely thank every member who have contributed directly and/or indirectly, and wish a grand success to this celebrating function, "Kalinga Mahotsava" with the theme "Mo Paain Mo Odisha".

Jai Jagannath, Jai Odisha !!
Bande Utkal Janani !!

(*Naba Kishore Sahoo*)
President, Anushakti Nagar Odia Association
Aushakti Nagar, Mumbai-400094

ସାହିତ୍ୟର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ	ପ୍ରତିଭା ରାୟ	1
ସାଯୁଜ୍ଞର ବିଲାପ	ବିଶ୍ୱନାଥ ମିଶ୍ର	6
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ସ୍ଥିତି ଓ ଗତି	ବିଭୂତି ଭୂଷଣ ସେନାପତି	11
ଡ୍ରାଲପେପର	ଶକ୍ତି ମହାନ୍ତି	15
ଉଦ୍‌ବ୍ୟାପରେ	ସ୍ଵର୍ଗତା ଉବାନୀ ଆଚାର୍ୟ	16
ଖରାର ଷ୍ଟିକର	ଶକ୍ତି ମହାନ୍ତି	17
ଦୁଃଖୀ ଦୁଃଖ	ସ୍ଵର୍ଗତା ଉବାନୀ ଆଚାର୍ୟ	18
ଗୋଗାପଣେ ତୋର	ସ୍ଵାଗତିକା ମହାପାତ୍ର	19
ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର ରଙ୍ଗ	କିଶୋର ପଞ୍ଜନାୟକ	20
ଫୁଲ ଫୁଟିବା ଆଗରୁ	ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ନାୟକ	21
ମିଛ କହିବାଗା ମହାପାପ	ବିଶ୍ୱଚରଣସାହୁ	22
ବିଶାଳତାକୁ କଳିବାକୁ ହେଲେ	ପୁଷ୍ପଜ୍ଞଳି ଶତପଥି	23
ଅଜାଙ୍କ ସପନ	ବିଶ୍ୱ ଚରଣ ସାହୁ	24
ଦୀଗହରା ପକ୍ଷୀ	ଝରାସେଫାଳି ସେନାପତି	25
ତୁମ ପାଇଁ ପ୍ରିୟେ	ଡଃ ମନୋରଞ୍ଜନ ବେହେରା	26
ଗୁରୁ ମନ୍ତ୍ର	ଶମ୍ଭୁନାଥ ଦାସ	28
ସମ୍ମେହନ	ଶମ୍ଭୁନାଥ ଦାସ	29
ବର୍ଷା (ରତ୍ନ) ର ତାଳେ	ସର୍ବିତା ଦାଶ	30
ମନ ମୋର	ଝରାସେଫାଳି ସେନାପତି	31
ସର୍ପ ବଜେଟ	ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ପଣ୍ଡା	32
ଦୟାର ଉପଯୋଗିତା ତଥା ଉପକାରିତା	ବନମାଳୀ ମହାପାତ୍ର	34
ଆଧୁନିକ ସମାଜରେ କୃତଞ୍ଜତାର ଅଭାବ	ବନମାଳୀ ମହାପାତ୍ର	36
ଓଁ	ଅବ୍ୟତାନନ୍ଦ ପଲେଇ	37

ପିତା ଓ ମାତାଙ୍କ ସେବା	ଧୋବା ଗୌଡ଼	39
Mo Paiin Mo Odisha Art Gallery	Drawing by ପ୍ରତ୍ୟଶା ରଥ ଅମୋଷ ତ୍ରିପାଠୀ ପ୍ରଜ୍ଞା ସାହୁ ପ୍ରତ୍ୟଶା ରାଉଡ଼	41
FREE- SPIRIT	Biswanath Mishra	46
REFLECTION AND ECHO	Monalisa Sahoo	51
A road trip to Scotland With my grandparents	Spandan Sahu	52
YOGA KHYAMAM BHAYAMYAHAM	J.Pattanayak	53
Lord Jagannath: The Ancient, Existing and Future of Mankind	Banamali Mohapatra	55
IS YOGA ESSENTIAL FOR MODERN LIVING?	Praveer Pattanayak	56
The Power of Faith	DR Hota	58
Crossword	Pragnya Sahoo	62
Members of Anushaktinagar Oriya Association (As on 01/10/2017)		69-73

ସାହିତ୍ୟର ଭବିଷ୍ୟତ

ପ୍ରତିଭା ରାୟ

ଆଖ୍ୟାୟିକା

୨୨- ଗଜପତି ନଗର, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୫

ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷାର ବହୁଳ ପ୍ରସାର ଫଳରେ କେତେଜଣ ଭାରତୀୟମାନ ଭାରତୀୟ ଲେଖକ ନିଜର ମାତୃଭାଷାରେ ନ ଲେଖି ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ ଉପନ୍ୟାସ, ଗଳ୍ପ, କବିତା ଲେଖି ବିଶ୍ୱାସରରେ ଆଦୃତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏହା ଗର୍ବ ଏବଂ ଆନନ୍ଦର ବିଷୟ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି ଯେ ଭାରତୀୟ ଇଂରାଜୀ ସାହିତ୍ୟର ରଚନା ପ୍ରତି ଇଂରାଜୀ ପଢ଼ୁଆ ଯୁବପିତି ଆକୃଷ୍ଣ ହେଉଥିବା ଯୋଗୁଁ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ରଚିତ ସାହିତ୍ୟ ସଙ୍କଟର ସମ୍ମଗ୍ନିତି କି ? ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟର ଭବିଷ୍ୟତ କ'ଣ ? ଏପରି ଏକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠିଲେ ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ଆଞ୍ଚଳିକ ସାହିତ୍ୟ ବୋଲି କିଛି ଅଛି କି ? ଯଦି ଅଛି, ତାହା କ'ଣ ଆଞ୍ଚଳିକତାର ସୀମାବନ୍ଦତା ଭିତରେ ରହିବା ଉଚିତ କି ? ଫଣିଶ୍ଵର ନାଥ ରେଣୁଙ୍କର “ମୌଳି ଆଞ୍ଚଲ୍”, ପ୍ରେମଚାନ୍ଦଙ୍କର “ଗୋଦାନ”, ଫକୀରମୋହନଙ୍କର “ଛ ମାଣ ଆଠଗୁଣ୍ଠ”, ଗୋପୀନାଥଙ୍କର “ପରଜା, ଅମୃତର ସନ୍ତାନ, ମାଟିମାଳ” ଏବଂ ନୋବେଲ୍ ପ୍ରାଇଜ୍ ପାଉଥିବା କେତେକ ଆଞ୍ଚଳିକ ସମସ୍ୟାଜନିତ ସାହିତ୍ୟ କ'ଣ ବିଶ୍ୱାସାହିତ୍ୟ ନୁହେଁ ? ନାଇଜେରିଆ, ଚିନ୍, ଜାପାନ, ଆମେରିକା ଏବଂ ସ୍ପେନ୍ର ସାହିତ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଅଞ୍ଚଳର ଭାଷା ଏବଂ ସମସ୍ୟାକୁ ନେଇ ଲିଖିତ । ତେବେ ସେ ସବୁ ବିଶ୍ୱାସାହିତ୍ୟ ଭାବରେ ଗଣ୍ୟ ହେଉଛି କିପରି ? ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ସମସ୍ୟାକୁ ନେଇ ରଚିତ ସାହିତ୍ୟରେ ଯଦି ବିଶ୍ୱମାନବର ମୌଳିକ ସମସ୍ୟା, ଆବେଗ, ସୁଖଦୁଃଖ ଓ ବିଶ୍ୱଦୃଷ୍ଟି ରହିଲା ତେବେ କ'ଣ ସେଥିରେ ମୂଳ ସଂସ୍କରିତ ବ୍ୟାହତ ହୁଏ ? ବିଶ୍ୱପ୍ରାଣତାରେ ରୁଦ୍ଧିମନ୍ତ୍ର ଏକ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାର ସାହିତ୍ୟ ଯଦି ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ ଅନୁଦିତ ହୁଏ, ତେବେ ତହୁ କ'ଣ ବିଶ୍ୱ ପାଠକର ହୃଦୟ ହେବନାହିଁ ? ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ, ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟ କିଏ ଏବଂ ଭାରତୀୟତା କ'ଣ ? ଭାଷା, ଶୈଳୀ, ବିଷୟ ଏବଂ ଦର୍ଶନ ଭାରତୀୟତାର ମୂଳ ସଂସ୍କରିତ ଉପରେ ଆଧାରିତ ହୋଇଥିଲେ ତାହା ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ୱ ସାହିତ୍ୟର ମାନ୍ୟତା ପାଇପାରିବ । ଏହାର ଜ୍ଞାନକ୍ଷତ୍ର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ବିଶ୍ୱକବି ରବିନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କର “ଗୀତାଞ୍ଜଳି” । ଜବାହରଲାଲ୍ ନେହେରୁଙ୍କର “ଡିପ୍ଲୋରି ଅଫ୍ ଇଣ୍ଟିଆ”ର ଅନ୍ତର୍ମୟର । କୁନ୍ତଳାଙ୍କର “ତାରା ପ୍ରତି ଶେଫାଲୀ” ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କବିତା ତଥା ମହଦେବୀ ବର୍ମାଙ୍କର କବିତାରେ ଯେଉଁ ଛାୟାବାଦ, ରହସ୍ୟବାଦ ବା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାର ସ୍ଵର ଆମେ ଶୁଣିଛୁ ତାହା ହିଁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଭାରତୀୟତା । ତେଣୁ ଭାଷା ଆଞ୍ଚଳିକ ହୋଇପାରେ, ମାତ୍ର ସାହିତ୍ୟରେ ଯଦି ବିଶ୍ୱଦୃଷ୍ଟି ଓ ସାର୍ବଜନୀନତା ରହିଲା ତେବେ ତାହା ଆଉ ଆଞ୍ଚଳିକ ହୋଇ ରହିବନାହିଁ, ତାହା ସାର୍ବଜନୀନ ହୋଇଯିବ ।

ଏଠାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତର ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟ କିଏ? କେଉଁ ଭାଷାରେ ଲେଖାଯାଉଥିବା ସାହିତ୍ୟ ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟ ପଦବାଚ୍ୟ । ରାଜଭାଷା ହିନ୍ଦୀରେ ନା ଆଡ଼ପେଡ଼୍ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଭାଷା ବା ଗୋଷ୍ଠୀ ଭାଷା ଛାଇଜୀରେ ଲିଖିତ ସାହିତ୍ୟ? ପୂର୍ବାପର ସଂପର୍କ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କରାଯାଉ । ଉନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀ ପୂର୍ବରୁ ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟର ଧାରଣା ବା କନ୍ୟେପୁ ଦେଇଥିଲେ ଓରିଏଣ୍ଟାଲିଷ୍ଟମାନେ । ଡ୍ରେବର୍ ଓ ଡ୍ରେଶ୍ନିଙ୍କ ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କ ମତରେ କେବଳ ସଂସ୍କରଣ, ପାଲି ଓ ପ୍ରକୃତ ଭାଷାରେ ଲିଖିତ ପୁରାଣସାହିତ୍ୟକୁ ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ୧୯୭୦ ବେଳକୁ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟର ସ୍ଵର୍ଗଂସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଧାରଣା ଦେଲେ । ଏଥିରେ ଉର୍ଣ୍ଣକୁଳାର ସାହିତ୍ୟ ବା ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟକୁ ନେବା ପାଇଁ ଇଙ୍ଗିତ ଥିଲା । ସମାନ୍ତରାଳ ଭାବରେ ସାର ଆଶୁତୋଷ ମୁଖାର୍ଜୀ କଲିକତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଜାତୀୟ ସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗ ବା ନ୍ୟାସନାଳ୍ ଲିଟରେଚରର ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ଖୋଲିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ନମସ୍ୟ ସାର ସର୍ବପଲ୍ଲୀ ରାଧାକ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ସାହିତ୍ୟ ଅକାଦମିର ଉଦ୍ୟାନନ ଉସ୍ତବରେ (.....) ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟର କନ୍ୟେପୁ ବା ଧାରଣାକୁ ସ୍ଵର୍ଗ କରିଦେଇ କହିଲେ “Indian Literature is one, manifested in many languages” । ତେଣୁ ଭାରତର ପ୍ରାଚୀୟ ବା ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ଲେଖାଯାଉଥିବା ସାହିତ୍ୟ ହେଉଛି ବାସ୍ତବରେ ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟ । ଏବେ ତ ସାନ୍ତାଳୀ ୧ ଏବଂ ବୋଡ଼ୋ ଭାଷାରେ ଲେଖାଯାଉଥିବା ସାହିତ୍ୟକୁ ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟର ମାନ୍ୟତା ମିଳିଯାଇଲାଣି । ସାହିତ୍ୟ ହେଉଛି ସାର୍ବଜନୀନ । ଲେଖାରେ ଯଦି ସାର୍ବଜନୀନ ଆବେଦନ, ଦୃଷ୍ଟି ଓ ଦର୍ଶନ ନାହିଁ ତାହା ସାହିତ୍ୟ ପଦବାଚ୍ୟ ନୁହେଁ । ଅତେବବ ଭାଷା ଆଞ୍ଚଳିକ ହୋଇପାରେ ମାତ୍ର ସାହିତ୍ୟ କଦାଚିତ ଆଞ୍ଚଳିକ ନୁହେଁ ।

ସାହିତ୍ୟ ହେଉଛି ସଂସ୍କୃତର ନାରିପଦ୍ମ ଏବଂ ଏହା ମାଟିର ଆତ୍ମା ସ୍ଵରୂପ । ଲେଖକ କେବେହେଲେ ନିଜର ମଟି ଓ ସଂସ୍କୃତିଠାରୁ ବିଛିନ୍ନ ହୋଇ ରହିପାରିବ ନାହିଁ । କାରଣ, ତାହା ହିଁ ହେଉଛି ତା’ର ସୃଜନଭୟ । ମାଟି କେବଳ ଭୂଗୋଳ ନୁହେଁ ବା ଇତିହାସ ନୁହେଁ । ମାଟି ହେଉଛି ଏକ ମହାନ ପରମଗା ଓ ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରବହମାନ ଧାରା । ତେଣୁ ଯିଏ ଯେଉଁ ଭାଷାରେ ଲେଖୁଛି ସେହି ଭାଷାଟି ତା’ ମାଟିରୁ ଉଭୟ ହୋଇଥିବାରୁ ସେଥିରେ ମାଟିର ଆତ୍ମାକୁ ହିଁ ଲେଖୁଛି – ସଂସ୍କୃତିର ନାରିପଦ୍ମକୁ ହିଁ ପ୍ରକଟ କରୁଛି ।

ଆଜି ଭାଷା ସାହିତ୍ୟର ବିକାଶପଥରେ ଆମେ ଯେଉଁ ସଙ୍କଟର ସମ୍ମାନୀନ ହୋଇଛୁ ସେ ବିଷୟରେ ସମସ୍ତେ ସତେତନ । ଏହାର ବହୁ କାରଣ ମଧ୍ୟରୁ ଜଗତିକରଣ ବା ଗ୍ରୋଦାଲାଇଜେସନ୍ ହେଉଛି ମୁଖ୍ୟ । ଯେଉଁ ଭାଷାର ଶିକ୍ଷା ଆମକୁ ଭାତ ଦେଲା ସେ ଭାଷା ପାଖରେ ଆମେ ଆମର ସ୍ଵଭାବିମାନକୁ ବଳିଦେବାରେ କୁଣ୍ଡାବୋଧ କରୁନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତ କେବଳ ଭାତ ନୁହେଁ, ବହୁଭାଷୀୟ କମାନୀରେ ଚାକିରୀ ଖଣ୍ଡ, ବିଳାସବ୍ୟସନ ଆଡ଼ମୁର ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଜରୁରୀ । କଞ୍ଚୁୟମରିଜିମ୍ ଦାନବର ଆଁ ଭିତରେ ଅଭାବର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଦିଶୁଛି । କିନ୍ତୁ ଏକଥା ବି ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ ଗ୍ରୋଦାଲାଇଜେସନ୍ ପ୍ରଭାବରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଇଣ୍ଡିଜିନ୍ସ୍ ଭାଷା (ଆଦିଭାଷା) ପ୍ରଭାବିତ ନ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଗତିରେ ସାମିଲ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆମ

କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରାଚୀୟ ଭାଷା ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା ବା ମାତୃଭାଷା ଅବହେଲିତ ହେବା ଆରମ୍ଭ କରିଛି । ଏ ହେଉଛି ସମ୍ବନ୍ଧ ଭାରତ ବର୍ଷର ଭାଷାଜଗତର ଚିତ୍ର । ଭାରତବର୍ଷରେ ପ୍ରଧାନତଃ ୧୩୯ଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା ଅଛି, ଯାହା ଚାରିଟି ଭାଷା ପରିବାରର ଅନ୍ତରୁକ୍ତ । ଏହି ଚାରିଗୋଟି ବିଭିନ୍ନ ଭାଷିକ ପରିବାର ଅନ୍ତରୁକ୍ତ ଅନେକ ଉପଭାଷା ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଏହି ସମସ୍ତ ଭାଷା ଓ ଉପଭାଷାମାନଙ୍କର ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଲିଖିତ ସାହିତ୍ୟ ଅଛି । କେତେକ ଭାଷା ଉପଭାଷାର ଲିପି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍ଭାବନ ହୋଇନାହିଁ । ତେଣୁ ମୌଳିକ ସାହିତ୍ୟ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୱର ଅଛି । ସ୍ଵାଧୀନତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ନବ୍ୟଶିକ୍ଷିତ ଶ୍ରେଣୀ ତଥା ସଂପ୍ରତି ଆଧୁନିକ ଭାରତର ଶିକ୍ଷିତ ଶ୍ରେଣୀ ଇଂରାଜୀ ସଂଘୃତିର ଉତ୍ତମ ଦିଗ ଏବଂ ଇଂରାଜୀ ଭାଷାର ଅର୍ଥନୈତିକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଅନୁଭବ କରି ନିଜ ମନୋବୃତ୍ତିର ଦିଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିଲେଣି । ବିଜ୍ଞାନୟୁଗର ସଭ୍ୟସମାଜ ଜଗତୀକରଣ ଯୋଗୁଁ ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶକୁ ଜୀବନର ଜୀବିକ ମୁକ୍ତିର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିଲେଣି । ସମ୍ବନ୍ଧାନ ପ୍ରଣୟନ ସମୟରେ ନିର୍ଭାରିତ ହେଲା ଯେ ଦେବନାଗିରି ଲିପିରେ ହିନ୍ଦୀ ହେବ କେନ୍ଦ୍ରର ଭାଷା । ପ୍ରତ୍ୟକ ରାଜ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଭାଷା ବା ଭାଷାମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଭାଷା ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତା ପାଇବେ । ଉକଳଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ହିନ୍ଦୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୁଦ୍ଧ ଥିଲା ଯେ ହିନ୍ଦୀ ବା ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା ଇଂରାଜୀ ଭାଷାର ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଏବେ ସମସ୍ତେ ଇଂରାଜୀ ଭାଷାକୁ ଜୀବନନ୍ଦିର୍ବାହର ସର୍ବୋତ୍ତମ ଭାଷା ରୂପେ ବିବେଚନା କରୁଛନ୍ତି । ଭଲ ଓଡ଼ିଆ ସ୍କୁଲ୍‌ରେ ପିଲାଙ୍କୁ ନପଢାଇ ନିମ୍ନମାନର ଇଂରାଜୀ ସ୍କୁଲ୍‌ରେ ପିଲାଙ୍କୁ ପଢାଇବାର ପ୍ରବନ୍ଧତା ଦେଖାଦେଇଛି । ଏହା ଭାରତର ସବୁ ଭାଷାର, ସବୁ ରାଜ୍ୟର ଚିତ୍ର । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁଠି ମାତୃଭାଷା ବିପନ୍ନ ସେତେବେଳେ ସେହି ଭାଷାରେ ସାହିତ୍ୟ ରଚନାର ଚିହ୍ନ ହେଉଛି ଏକ ଆହ୍ଵାନ । ଆଜି ଭାରତୀୟ ଭାଷା ସମାଜରେ ଏପରି ଏକ ସଙ୍କଟ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଛି ଯାହାର ବିଧାତା ହେଉଛୁ ଆମେ ସମସ୍ତେ । ଆମ ଉପରେ ଏହି ସମସ୍ୟାକୁ କେହି ଚାପି ଦେଇନି । କୌଣସି ଏକ ଯୁଦ୍ଧଯୁକ୍ତ ସମାଧାନରେ ପଦ୍ମଞ୍ଜିଳୀ ପୂର୍ବରୂ ଏପରି ଏକ ବ୍ୟର୍ଥମନୋଭାବ ପୋଷଣ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଯେ – ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ସାହିତ୍ୟ ରଚନାର ଉବିଷ୍ୟତ ଆଉ ନାହିଁ । ଆଜିର ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟକୁ ତିନିଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବିଚାର କରାଯାଇପାରେ ।

- ୧) ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ଲିଖିତ ମୌଳିକ ସାହିତ୍ୟ ।
- ୨) ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ଲିଖିତ ସାହିତ୍ୟର ଇଂରାଜୀ ଅନୁବାଦ ଅର୍ଥାତ୍ ଅନୁବାଦ ସାହିତ୍ୟ ।
- ୩) ଭାରତୀୟ ଇଂରାଜୀ ସାହିତ୍ୟ ।

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାର ସାହିତ୍ୟ ହେଉଛି ପ୍ରାୟ ମାତୃଭାଷାରେ ରଚିତ ସାହିତ୍ୟ, ଯାହା ଲେଖକର ସୂଳ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ପରିପ୍ରକାଶର ସର୍ବୋତ୍ତମ ମାଧ୍ୟମ । ସଂଘୃତ ଆତ୍ମ, ମାତ୍ରିର ସୁଗନ୍ଧ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଜାତିର ଝୟତିହ, ପରମାର ଓୟଜଲ୍ୟ ଏ ପ୍ରକାର ସାହିତ୍ୟର ବିଭବ । ସାହିତ୍ୟର ସୃଷ୍ଟି ହିଁ ହୋଇଥିଲା ମାତୃଭାଷାରେ, ଏକ ଦେଖାଣିଖା ବିଦେଶୀ ଭାଷାରେ ନୁହେଁ ବା ଅନୁବାଦ

ମାଧ୍ୟମରେ ନୁହେଁ । ଏ ପ୍ରକାର ସର୍ଜନା ନଦୀ ଭଲି ସାବଲୀଳ ଭାବେ ମୂଳ ଉତ୍ସବୁ ଝରିଆସେ ଏବଂ ପାଠକକୁ ନିଜ ଦୃଷ୍ଟି ଓ ଦର୍ଶନରେ ଦୀକ୍ଷିତ କରିପାରେ । ଏହି ପ୍ରକାର ସାହିତ୍ୟ ହିଁ ଅନୁବାଦ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଶ୍ୱ ପାଠକର ହୃଦୟ ଜୟ କରେ ଓ ବିଶ୍ୱ ସାହିତ୍ୟରେ ପରିଣତ ହୁଏ । ଏ ପ୍ରକାର ସାହିତ୍ୟ ଚିରକାଳ ରଚିତ ହେବ ଓ କାଳଜୟୀ ହେବ । ଏଠାରେ ପାଠକର ଆଗ୍ରହକୁ ଲେଖକ ଅପେକ୍ଷା ରଖେ ନାହିଁ, ଯଦିଓ ଲେଖକ କେବେହେଲେ ପାଠକକୁ ଉପେକ୍ଷା ମଧ୍ୟ କରେ ନାହିଁ । ସାରଳା ଦାସ, ଉପେତ୍ରଭଞ୍ଜ, ଚଲଷ୍ଟୟ, ସେକ୍ଷ୍ଵପିୟର ରତ୍ୟାଦିଙ୍କର ଅନେକ ରଚନା ପ୍ରକାଶ ନ ପାଇ କେତେ କେତେ ଅମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହ୍ଣ କାଳଗର୍ଭରେ ଲୀନ ହୋଇଛି । ଏବେ ମଧ୍ୟ ଗାଁ ଗହଳରେ ଅଞ୍ଜାତ ଲେଖକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାହିତ୍ୟ ରଚନା ଚାଲିଛି । ଗଦା ଗଦା ପାଣୁଲିପି ଉଚ୍ଚ ଖାଉଛି । ତା'ସାଥେ ଲେଖକ ଲେଖି ଚାଲିବ ଏଥିରେ ସମେହ ନାହିଁ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରକାର ସାହିତ୍ୟ ହେଉଛି ଅନୁବାଦ ସାହିତ୍ୟ । ଆମେ ରଙ୍ଗାଜୀ ଅନୁବାଦ ମାଧ୍ୟମରେ ଓ ତହିଁରୁ ଅନୁଦିତ ଆଞ୍ଜଳିକ ଭାଷା ମଧ୍ୟମରେ ଜର୍ମାନ, ଗ୍ରୀକ ବା ଲାତିନ୍ ଆମେରିକାନ୍ ସାହିତ୍ୟର ରସସ୍ବାଦନ କରିପାରୁ । ଠିକ୍ ସେମିତି ପୃଥିବୀର ସବୁ ଭାଷାର ସାହିତ୍ୟ ବିଶ୍ୱ ପାଠକକୁ ଉପଲବ୍ଧ ହୁଏ ଅନୁବାଦ ମାଧ୍ୟମରେ । ତେଣୁ ଅନୁବାଦ ଆଜି ଅପରିହାର୍ୟ । ଅନୁବାଦ ନ ହୋଇଥିଲେ ରବିଦ୍ରନାଥ ବିଶ୍ୱଜବି ହୋଇନଥାନ୍ତେ, ଆମେ ଗାଁର୍ବା ଗାନ୍ଧିଏଲ୍ ମାର୍କେଡ୍, ଚିନ୍ହିଆ ଆଚିବି, ପାବ୍ଲୋ ନେରୁଦା, ଚଲଷ୍ଟୟ, ସେକ୍ଷ୍ଵପିୟର ରତ୍ୟାଦିଙ୍କର କରିପାରିନଥା'ନ୍ତେ । ମାତ୍ର ଦକ୍ଷ ଅନୁବାଦକ ପାଇବା ସହଜ କଥା ନୁହେଁ । ଅନୁବାଦ ସମସ୍ୟାକୁ ଏଠାରେ ଆଲୋଚନା କରୁନ୍ତୁ । ମାତ୍ର ଯଦି ଅନୁବାଦ ପୁସ୍ତକଟି ମୌଳିକ ରଚନା ଭଲି ଲାଗେ ତେବେ ସିନା ଏହି ଅନୁବାଦ ବିଶ୍ୱ ମାନସରଙ୍ଗନ କରିବ ଏବଂ ବିଶ୍ୱ ସାହିତ୍ୟର ଗନ୍ତ୍ବରେ ପୁସ୍ତକଟି ସ୍ଥାନ ପାଇବ । ପ୍ରଥମ କଥା ହେଉଛି ପୁସ୍ତକ ଚନ୍ଦନ । ଦ୍ୱିତୀୟ କଥା ଦକ୍ଷ ଅନୁବାଦକ ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ଅନୁବାଦ କର୍ମ ପ୍ରତି ଉତ୍ସବୀକୃତ । କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରୁ ରଙ୍ଗାଜୀକୁ ଅନୁବାଦ କରିବା ପାଇଁ ଦକ୍ଷ ଅନୁବାଦକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅତ୍ୟନ୍ତ କମ୍ । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଅନୁବାଦ କର୍ମ ପ୍ରତି ସେତେ ସମୟ ଦେଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ । କାରଣ ଭାରତୀୟ ଲେଖକମାନଙ୍କ ଭଲି ଭାରତୀୟ ଅନୁବାଦକ ମାନେ ମଧ୍ୟ ଜୀବିକାର୍ଜନ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ବୃତ୍ତିରେ କର୍ମରତ ରହିଥା'ନ୍ତି । ଚୀନ୍, ଜାପାନ, ଲାତିନ୍ ଆମେରିକା ଆଦି ଭାଷାରୁ ରଙ୍ଗାଜୀକୁ ଅନୁବାଦ ହୋଇଥିବା ପୁସ୍ତକ ପରିବାବେଳେ ଆମେ ଜାଣିପାରୁନାହିଁ ଯେ ତାହା ଅନୁବାଦ ପୁସ୍ତକ । ଓଡ଼ିଆରୁ ରଙ୍ଗାଜୀକୁ ସେପରି ଅନୁବାଦ ବିରଳ ।

ଜଗତୀକରଣକୁ ଆଉ ରୋକିହେବ ନାହିଁ । ଏହା ଅନିବାର୍ୟ । ତେଣୁ ଜଗତୀକରଣକୁ ସାହିତ୍ୟର ଅନ୍ତରାୟ ନ ଭାବି ଆମ ସାହିତ୍ୟକୁ ବିଶ୍ୱ ସାହିତ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ମାଧ୍ୟମ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହେବ । ଅନୁବାଦ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଅନୁବାଦ ବିଭାଗ ଏବଂ ଘରୋଇ ସାହିତ୍ୟକ ସଂସ୍ଥାମାନେ ଉଦ୍ୟମ କରିଥା'ନ୍ତି । ଆମ ଦେଶରେ ଏଭଲି ଉଦ୍ୟମ ଉତ୍ସାହଜନକ ନୁହେଁ ।

ତୃତୀୟ ପ୍ରକାର ସାହିତ୍ୟ ହେଉଛି ଇଂରାଜୀ ପଢି ଲେଖି ଜାଣିଥିବା ଦେଶୀୟ ଲେଖକ ଦେଶରେ ବା ବିଦେଶରେ ରହି ସାହିତ୍ୟ ରଚନା କରିବା, ଯାହାକୁ କୁହାଯାଏ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଇଡ୍ଳିସ୍ ଲିଟରେଚର୍

ଏହି ବିଭାଗକୁ ମଧ୍ୟ ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭିନ୍ନ କରାଯାଇପାରେ ।

୧) ଦେଶରେ ଥାଇ ଇଂରାଜୀ ଲେଖିବା । ଯଥା- କେ.କି.ଏନ୍. ଦାରିଡ୍ରାଲା, ଉପମନ୍ୟ ଚାର୍ଜ୍‌ରୀ, ଅନୀତା ଦେଶାଇ, ଅରୁଣ୍ଠୀ ରାୟ, ଜୟନ୍ତ ମହାପାତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ।

୨) ବିଦେଶରେ ଥାଇ ଇଂରାଜୀ ଲେଖିବା । ଯଥା- ସଲମାନ୍ ରୁସ୍‌ଦୀ, ଭାରତୀୟ ବଂଶୋଦିତ ନାଇପଲ୍, ବିକ୍ରମ ସେୟ୍, ଝୁମା ଲାହିରି (ପୁଲିଜର ପ୍ରାଇଜ) ଇତ୍ୟାଦି । ଏହି ଶ୍ରେଣିର ସାହିତ୍ୟରେ ମାଟିର ଗନ୍ଧ ଓ ସଂସ୍କୃତର ଆତ୍ମା କେତେ ଅନୁଭୂତ ହୁଏ ତାହା ପାଠକଙ୍କ ବିଚାରାସାପେକ୍ଷ । ତଥାପି ସ୍ଵୀକାର କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ଭାରତୀୟ ଇଂରାଜୀ ଲେଖକ ମାନେ ଇଂରାଜୀ ସାହିତ୍ୟକୁ ନିଷ୍ଠିତ ଭାବରେ ସମ୍ବନ୍ଧ କରିଚାଲିଛନ୍ତି । ମୁଖ୍ୟତ୍ୟ ଇଂରାଜୀ ଉପନ୍ୟାସ ସାହିତ୍ୟକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରିଛନ୍ତି । ଏହିପରି କେତେକ ଭାରତୀୟ ଲେଖକ “ଭାରତୀୟ ଇଂରାଜୀ” ନାମକ ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭାଷା ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ତଥାପି ମଧ୍ୟ ଭାରତୀୟ ଇଂରାଜୀ ସାହିତ୍ୟର ଇତିହାସରେ ସେମାନେ ଏଯାବତ୍ ସ୍ଥାନ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କରିନାହାନ୍ତି । ତେବେ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ଲିଖିତ ସାହିତ୍ୟର ଅନୁବାଦ ପୁସ୍ତକ ଯଥା- ପରଜା, ଛ'ମାଣ ଆଠ ଗୁଣ, ଦାନାପାଣି, ଥାକାଜି ପିଲାଇଙ୍କ ଚିମିନୀ, ଅନ୍ତର ମୁର୍ତ୍ତିଙ୍କ ସଂସ୍କାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାରତୀୟ ଆଞ୍ଚଳିକ ଲେଖକମାନଙ୍କ ଅନୁବାଦ ପୁସ୍ତକ ସହ ଭାରତୀୟ ଇଂରାଜୀ ପୁସ୍ତକର ତୁଳନା କଲେ “ପୋଷାପୁଅ-ଗଞ୍ଜାରୁଅ”ର ଅନୁଭବ ହୁଏ । ତେବେ ଏହି ଭାରତୀୟ ଇଂରାଜୀ ଲେଖକଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା କେତେ ? କେତେଜଣ ଇଂରାଜୀ ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ୁଆ ଭାରତୀୟ ଇଂରାଜୀ ଲେଖକ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି ? କେତେଜଣ ବିଦେଶୀ ଓଡ଼ିଆ ଇଂରାଜୀ ଲେଖକ ହୋଇ ବାହାରିଛନ୍ତି ? ସମ୍ବନ୍ଧତଃ ଜଣେ ବି ନୁହେଁ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ମନେପଦନ୍ତିର ବିଶ୍ୱକବି ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଠାକୁର । ସେ ନିଜର ମାନସଗବାନ୍ତକୁ ବିଶ୍ୱକୁ ଖୋଲି ଦେଇଥିଲେ । ମାତ୍ର ଧାର୍ କରା ଆଦର୍ଶ ତାଙ୍କ ଆତ୍ମକୁ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ତୁଣ୍ଟ କରିପାରିଲା ନାହିଁ । କାରଣ ଭାରତର ଜାତୀୟ ସଂସ୍କୃତର ଆତ୍ମାର ଅଭିପ୍ରେତ ମାନବର ସ୍ଵପ୍ନ ଓ ଅଭିପ୍ନ୍ନ ସହିତ ସେହି ଆଦର୍ଶଗୁଡ଼ିକର ସଂପର୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ବ୍ୟର୍ଥ ମନେହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ସତ୍ୟାନୁସନ୍ଧାନ ନିମନ୍ତେ ସେ ଫେରିଆସିଥିଲେ ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ଧରି ଭାରତୀୟ ମନିଷୀମାନଙ୍କୁ ମାର୍ଗ ଦର୍ଶାଇଥିବା ଉପନିଷଦ ନିକଟକୁ, ଯାହା ବିଶ୍ୱକୁ ଭେଟି ଦେଇଥିଲା କାଳଜୟୀ ସାହିତ୍ୟ “ଗୀତାଙ୍ଗଳ” ।

ଯେଉଁ ଭାଷାରେ ଆମେ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ତାହା ହିଁ ଆମର ମାତୃଭାଷା । ନିଜ ମାତୃଭାଷାରେ ସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରୁତି ପ୍ରାଣୋକ୍ତୁସ ଯାହାର ଅଛି ସେ ସ୍ଵର୍ଗମାନସରେ ବିଶ୍ୱକୁ ଧାରଣ କରି ମାତୃଭାଷାରେ ସାହିତ୍ୟ ରଚନା କଲେ ତାହା ବିଶ୍ୱମାନସ ରଙ୍ଗନ କରିବ । ତେଣୁ ସାହିତ୍ୟର ଭବିଷ୍ୟତ ହେଉଛି ସାହିତ୍ୟ, ଭାଷାର ଭବିଷ୍ୟତ ହେଉଛି ଭାଷା । ନିଜ ଭାଷାକୁ ସାହିତ୍ୟ ପଠନତାରୁ ଦୂରରେ ରହି ଯେଉଁମାନେ ସାହିତ୍ୟ ସଂକଟରେ ପଡ଼ିଛି ବୋଲି ଚିକାର କରୁଛନ୍ତି ସେହିମାନେ ହିଁ ସାହିତ୍ୟର ସଂକଟ ।

ସାନ୍ଧୁର ବିଳାପ

ବିଶ୍ୱନାଥ ମିଶ୍ର

Lecturer English (Retired), ପୁରୀ

ସାନ୍ଧୁ ଆସନ୍ତିରେ ଅବଗତ ଜୀବ ଜଗତ ଅନୁରୂପ କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ସହିତ ପ୍ରାୟତ୍ତଃ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଧୀରେ ଧୀରେ ନଈଁ ନଈଁ ସମ୍ମର୍ଶ ବିଲୀନ ହେଉଥିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ; ଚାର ଅନୁଶ୍ରତ ଧାରାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଉ ଦୃଶ୍ୟମାଣ ନ ହେଲେ ହେଁ, ପଞ୍ଚମ ଦିଗ୍ବଳ୍ୟର ରକ୍ତମ ଆଭା ସୁତାର ଦେଉଛି ଅଳ୍ପ କାଳ ଆଗରୁ ତାଙ୍କର ଅବସ୍ଥାରେ ଘର ବାହୁଡ଼ା ପକ୍ଷୀମାନେ ଆନନ୍ଦ ଉଲ୍ଲାସରେ ଗାଇ ଗାଇ, ଏକ ସଫଳ ଓ ସାର୍ଥକ ଜୀବନ ପର୍ବର ଆଶ୍ଵସ୍ତିରେ ପୁଲକିତ ମନେ ହେଉଛନ୍ତି । ଚିକିମିକି ଆଖି ମିଚିକା ମାରୁଥିବା ତାରାମାନେ କାଁ ଭାଁ ଉଦ୍ଭବାତ୍ମି ହେଲେଣି ରାତ୍ରୀ ରାତ୍ରୀଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ଥାଗତ ସଂଗୀତ ଗାଇବାକୁ ଘନେଇ ଆସୁଥିବା ଅନ୍ତକାରକୁ ପରିହାସ କରି; ସମୁଦ୍ରତଟ କ୍ରମଶଃ ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗର ଦର୍ଶକମାନଙ୍କ ସମାଗମରେ ଘନୀରୁତ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ବହୁ ଜନ ସମାଗମରୁ ନିଜକୁ ଲାଭାନ୍ତିତ କରିବାର ପ୍ରୟୋଗରେ, ଛୋଟ ଛୋଟ ଉଠା ବ୍ୟାପାରୀ, ଝୁଲା ପସରାରେ ଶିଶୁ ମନ ଲୋଭା ସାମଗ୍ରୀ ଭରି, ଗିତ ଗାଇ ଗାଇ, ସାମଗ୍ରୀର ଗୁଣ ଗାନ କରି, କୁନୀ କୁନୀ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବାରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଅସୀମ, ଦୀଗନ୍ତ ବ୍ୟାପ୍ତ ସମୁଦ୍ରର ଗମ୍ଭୀର ବକ୍ଷ ଛୁଇଁ ଛୁଇଁ ବହି ଆସୁଥିବା ମନ୍ଦ ମଳୟ, ପରିବେଶକୁ ବେଶ ଉପଭୋଗ୍ୟ କରି ତୋଳିଛି । ମୋଟା ମୋଟି କହିବାକୁ ଗଲେ, ବେଳାଭୂମୀର କଞ୍ଚଳ ସଂଧ୍ୟା ମନୋରମ ଓ ଆନନ୍ଦ ମୁଖର ।

ଅଗଣିତ ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କ ସାମୁହିକ ଧୂନୀ, ଅସ୍ତ୍ର ହେଲେହେଁ ମନ ଛୁଆଁ ମୁର୍ଛନାରିଏ ପରି, ସଭିଙ୍କ ଦୃଦୟକୁ ଛୁଇଁ ଛୁଇଁ ଭାସିଯାଉଛି । ଏକାନ୍ତର ଅନ୍ଦେଶଣରେ ଜୀବନ ଜଂଜାଳର ଛକା ପଞ୍ଚା କୋଳାହଳ ଠାର ଦୂରରେ, ନିକାଳନ ବେଳାଭୂମୀରେ ନିରବତା ଭିତରେ ଛୁପିଯାଇ କିଛିଗା ଆତ୍ମ ବିଶ୍ୱେଷଣ କରିବାକୁ ବିଶ୍ୱରଙ୍ଜନ ବସି ପଡ଼ିଥିଲେ ଦିଗବାରଣ ଖୁଣ୍ଡିର ଅନନ୍ତ ଦୂରରେ ଏକ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ନିକାଳନ ଅନ୍ତାରୁଆ ଝାନରେ । ଅନନ୍ତଦୂରର ଜନ କୋଳାହଳ ତାଙ୍କୁ ସ୍ଵର୍ଗ କରିପାରୁନଥିଲା । ପ୍ରତିଶୋଧ ବହୁରେ ଜଳିଯାଉଥିବା, ବାରମ୍ବାର ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି କୂଳ ଲଙ୍ଘନର ଦୁର୍ବାର ପ୍ରୟୋଗରେ ଗର୍ଭନ କରି ଆଗକୁ ମାତି ଆସୁଥିବା ଉଦ୍ବାଧ ଲହରୀ ମାନଙ୍କର ରଣ ହୁଙ୍କାର ତାଙ୍କ ଛାତି ତଳର ଜମାଟ ବନ୍ଧା ନିରବତାକୁ ଭଙ୍ଗ କରିପାରି ନଥିଲା । ଅଭେଦ୍ୟ ସାଗରବକ୍ଷର ଘନ ଅନ୍ତକାରାଙ୍ଗନ୍ତୁ କୁହେଳିକା, ତାଙ୍କୁ ଭୟଭୀତ କରି ପାରି ନଥିଲା । ତାଙ୍କ ନିଜସ୍ତ ଅଳଳ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଭାଲଟିଏ ପରି, ଅମୋଦ କବଚଟିଏ ପରି, ଅଦୃଶ୍ୟମାଣ ନିରବତାର ଦୁର୍ଗ ଭିତରେ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମର୍ଶ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିଥିଲା ।

ଗୋଟେ ଖୁବ୍ ଲମ୍ବା କାହାଣୀ । ଦୀର୍ଘ ୨୨ ବର୍ଷର ଅନିଶ୍ଚିତ ସଂଘର୍ଷ । ଚିକି, ନିଃଖି, ସବୁକଥା ମନେପଡୁଥିଲେ ହେଁ, ଅସମାନ ବ୍ୟବଧାନରେ ମାଇଲି ଖୁଣ୍ଡି ପରି, ଦୂରରୁ ବାରି ହେଇଯାଉଥିବା ଡେଙ୍ଗା ଡେଙ୍ଗା ଘରଶାମାନେ ସହଜରେ ଯୋଡ଼ିଛେଇ ପାରୁଛନ୍ତି । ସର୍ବଥା, ସମସ୍ୟା ମାନଙ୍କର ଭୟାଭୟ ପରାକ୍ରମ ଆଗରେ ନିଜର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଓ ସମର୍ଜନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କେବେବେଳେ କରୁଥିଲେ ହେଁ; ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିଷ୍ଠା ଓ ସଂଗ୍ରାମରେ ଧୈର୍ୟ, ତାଙ୍କ ମନକୁ କେବେବି ପରାଜିତ ହେବାକୁ ଦେଇନାହିଁ । ଯଦି ଜୀବନର ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରାମ ହେଇଥାଏ, ତେବେ ସଂଗ୍ରାମପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଅନିବାର୍ୟ । ଆଖି ଚେକି ଲହରୀମାନଙ୍କୁ ଚାହିଁଛନ୍ତି..... । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପୂର୍ବରୁ ଭାଙ୍ଗି ରୁଜି ତୁରମାର୍ ହେଇଯାଉଥିବା ତ୍ରସ୍ତ ଲହରୀମାନେ, କିଭାଲି ନିଜକୁ ସମାପ୍ତି ପ୍ରସ୍ତୁତହେଇ ପୁଣି ଥରେ ମାତ୍ର ଆସୁଛନ୍ତି..... ଏହା ସେମାନଙ୍କ ପରିଶାମ ଦର୍ଶନୀତା କି ଅପରିଶାମ ଦର୍ଶନୀତା.... ? ପରିଶାମ ସେମାନଙ୍କ ନିରାଶ କରିପାରୁନି ବରଂ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଆଶା ସିଂଚନ କରୁଛି, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବଳିଷ୍ଠ କରୁଛି, ସଂଘର୍ଷକୁ ଉତ୍ସପିତନ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଉପଭୋଗ୍ୟ କରିଛି । କ୍ରିୟା ଶୈଳୀରେ ପକ୍ଷତା ଉକ୍ତରେ ସେମାନଙ୍କ ନିଷ୍ଠାକୁ ସାର୍ଥକ କରୁଛି ।

ବଳିଷ୍ଠ, ଦୁର୍ବଳ, ଶିକ୍ଷିତ ଅଶିକ୍ଷିତ, ତତ୍ତ୍ଵର ଅଚତୁର ସତିଏ ଅନୁଭୂତିରୁ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି । କୌଣସି ଶିକ୍ଷା ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ଶିକ୍ଷା ନୁହେଁ, କୌଣସି ଉପଲବ୍ଧି ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ଉପଲବ୍ଧି ନୁହେଁ, କୌଣସି କୌଣସି, ସର୍ବକାଳିନ, ସର୍ବଜୀନ ସାର୍ଥକ ନୁହେଁ । ଶେଷ ପାହାତ ଏବେ ବି ଆମ ପହଞ୍ଚିବାର ଅନେକ ଦୂରରେ । ସାମର୍ଥ୍ୟ ଥିବା ଯାଏଁ, ନିଜକୁ ଆହୁରି ଅଧିକ ଉପଯୋଗୀ ଭାବେ ବିନିଯୋଗ କରିବାର ଅଭ୍ୟାସ ହିଁ ସାର୍ଥକତା । ମାର୍ଗ ପରିଶାମର ନିର୍ଣ୍ଣୟକ ନୁହେଁ ବରଂ ସହାୟକ ।

ପଛକୁ ଫେରି ଚାହିଁଲେ ବିଶ୍ୱରଙ୍ଗନ । ଜୀବନରେ କିଛି ବଡ଼ ଆଶା କରି ନଥିଲେ । କୌଣସି ଏକ ଲକ୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଥିଲା କି ନାଁ, ତା ବି ସନ୍ଦେହ । ଯେତେବେଳେ ଲକ୍ଷଟିଏ ବାହିବାର ସମୟ ଆସେ; ସେତେବେଳେ ସାମର୍ଥ୍ୟ ନଥାଏ । ଯେତେବେଳେ ମଣିଷ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ ମଣେ, ସେତେବେଳକୁ ନେତ୍ରିଗୁଡ଼ କହୁଣିକି ଗଢ଼ିଯାଇ ଥାଏ । ସେ ନିଜପାଇଁ ନୁହେଁ... ବରଂ ଆଉ କାହାପାଇଁ ଲକ୍ଷଟିଏ ଖୋଜେ । ଏହା ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ, ସର୍ବକାଳୀନ ସତ୍ୟ ଏବଂ ମଣିଷପାଇଁ ଏକ ବିଭିନ୍ନମାନ ଜୀବନ ବିଜ୍ଞାନର ଏକ ଅଭେଦ୍ୟ ରହସ୍ୟ ।

ଲକ୍ଷ ବିନା ଯାତ୍ରା ଅହେତୁକ । ସମୟରେ ହେଉ କି ବିଲମ୍ବରେ ହେଉ, ଲକ୍ଷଟିଏ ବାହିନେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ବିଶ୍ୱରଙ୍ଗନଙ୍କୁ ବି ଲକ୍ଷଟିଏ ମିଳ ଯାଇଥିଲା । ପୌତ୍ରକ, ପାରିବାରିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଅନୁଶୀଳନୀରୁ ଉକ୍ତରେ ଅନୁଶରଣ କରିବାହିଁ, ଜୀବନର ଲକ୍ଷବୋଲି ସେ ଧରିନେଇଥିଲେ । ଉକ୍ତରେ ଅନୁଧାବନ ଏକ ବିଶାଳ, ଦୁର୍ଗମ ଓ ବିବାଦୀୟ ଗନ୍ଧବ୍ୟ । ଉକ୍ତରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବିବାଦୀୟ ଓ ଅନୁଧାବନ ଦୁର୍ଗମ । ଏଭଳି ଲକ୍ଷଟିଏ ବାହିନେବା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ କେହି ପ୍ରଭାବିତ କି ପ୍ରଲୋଭିତ କରି ନଥିଲେ । ହାରି ଯିବାର ଗୁଣି, ଆହୁତ ଆତ୍ମବୋଧ, କି ପରିହାସର ପାତ୍ର ହୋଇଯିବାର ଭୟରେ, ଏ ଲକ୍ଷଟିକୁ ବଦଳାଇ ଦେବାର ଚିନ୍ତା ତାଙ୍କୁ

କେବେ ସ୍ଵର୍ଗ ବି କରି ନଥିଲା ତା ନୁହେଁ, ବରଂ ସଗୌରବେ ଲକ୍ଷ ହାସଲ କରିପାରିବାର ଦୃଢ
ଆଡ଼ୁବିଶ୍ଵାସ, ତାଙ୍କ ଗନ୍ଧବ୍ୟକୁ ସମ୍ମାବ୍ୟ କରିଥିଲା ।

ସ୍ଵଳ୍ପ, ସିମୀତ ସମ୍ମଳକୁ ପାଥେୟ କରି, ଜଣେ ନିଆରା ମଣିଷ ଭାବରେ କ୍ରମଶାଖ ଏକ
ଭିନ୍ନ ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି ହେଇଚାଲିଥିଲା । ନିଜ ପାଇଁ କୌଣସି ସୃତନ୍ତ ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର
ପ୍ରୟାସ କେବେବି କରି ନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଲକ୍ଷ, ମାର୍ଗ ଓ ପ୍ରଶାଳୀ, ତାଙ୍କ ଅଞ୍ଚାତରେ ତାଙ୍କୁ
ଭିନ୍ନ ଭାବରେ ଗଢ଼ିଚାଲିଥିଲା । କର୍ମ ପ୍ରତି ଆନ୍ତରିକ ପ୍ରେମ, ନିଷ୍ଠା, ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ
ପୂଜା ଓ ସର୍ବାଗ୍ରହ ପ୍ରଦାନ କରିବା, ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ର ଓ ସମୟରେ, ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ
ହେଉଥିଲା । ସହକର୍ମୀ, ପଦାଧିକାରୀ, ଆଡ଼ିୟୁ ଓ ବନ୍ଦୁ ପରିଜନ ବର୍ଗ, ତାଙ୍କ ଉପମ୍ବିତିକୁ
ଆଡ଼ୁବୁତାସହ ଉପଲବ୍ଧି କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଅନୁପଣ୍ଡିତିକୁ ବି ମର୍ମେ ମର୍ମେ ଘନିଷ୍ଠଭାବେ ଅନୁଭବ
କରୁଥିଲେ । ସେ ମିଷ୍ଟଭାଷୀ ନଥିଲେ, କି ତୋଷାମୋଦକାରୀ ନଥିଲେ, ସେ ଖାଲି ଥିଲେ ନିଷ୍ଠାର
ପ୍ରତୀକ, ସତ୍ୟର ପୂଜାରି ଏବଂ ସଂରକ୍ଷକ, ତାଙ୍କ ସୀମିତ ପରିବେଶନୀ ଭିତରେ, ସହାନୁଭୂତି
ଓ ଉଦାରତାର ଏକ ଶାଶ୍ଵତ ପ୍ରବାହ୍ର । ଦୂର୍ଗଳ, ପ୍ରତାରିତ, ପ୍ରବଞ୍ଚିତ, ନିଷ୍ଟେଷିତ, ଲୁଣ୍ଠିତ
ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆଶ୍ଵାସନାର ଏକ ଅସରନ୍ତି ଉଣ୍ଠାର । ନ୍ୟାୟ ପାଳନ ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଜଣେ
ଉସ୍ତର୍ଗକୁ ସଂଗ୍ରାମୀ । ଜୀବନ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ବେଉଷା ନଥିଲା; ତେଣୁ ସେ ଲାଭ, କ୍ଷତିକୁ
ବିଚାରକୁ ନିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ପରାକାଷ୍ଟା ସହ ସଂଗ୍ରାମ କରି, ଉକ୍ତର୍ଷତାର ନିକଟତର ହେବାହିଁ
ତାଙ୍କର କାମନା, ଚିତ୍ତନ, କଥନ ଓ କର୍ମ ସମ୍ମାଦନର ଏକମାତ୍ର ମାର୍ଗ ଥିଲା ।

ତାଙ୍କ “ନିଆରା ପଣିଆ” ଅନେକ ସମୟରେ ତାଙ୍କ ମହଙ୍ଗା ପଡ଼ିଛି । ବାରମ୍ବାର
ପ୍ରତିହତ, ଲୁଣ୍ଠିତ, ଅପମାନିତ ଓ ଆହୁତ ହେଇଛନ୍ତି ସିନା ହେଲେ ଉର୍ଜରୀତ କ୍ଷତ କାହାକୁ
ଦେଖେଇ ପାରିନାହାନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ଆପଶାର ମନେ ହେଉଥିବା ତାଙ୍କ ଛୋଟ ପରିସର ଭିତରେ
ଖୋଜି ଖୋଜି ସେ ନିକାଞ୍ଚନତାକୁ ଅଧିକ ଘନିଷ୍ଠ ଓ ଆଡ଼ିୟୁ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିନେଇଥିଲେ ।
ନିଜର ଅଚତୁରତା ପାଇଁ, ଗୋଲିଆମିଶା ସତ୍ୟ ଅସତ୍ୟ ଭିତରୁ, ସତ୍ୟକୁ ଖୋଜି ଆବିଷ୍କାର
କରିବାରେ ଅସାମର୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ, ବାରମ୍ବାର ସହଜରେ ପ୍ରତାରିତ ହେଇଯିବାପାଇଁ, ମୁହଁର ଭାଷାକୁ
ହୃଦୟର ଭାଷା ବୋଲି ଧରି ନେଇ ଥିବା ପାଇଁ ନିଜ ଉପରେ ରୁଷ ହେଇଛନ୍ତି ଅନେକଥର ।
ନିଜକୁ ଆଶ୍ଵାସନା ଦେଇଛନ୍ତି, ଉବିଷ୍ୟତରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରି, ଅନୁରୂପ
ଲଞ୍ଛାଜନକ ସ୍ଥିତିର ପୁନରାବୃତ୍ତିକୁ ଏଡେଇବାର ଶପଥ ନେଇ, କିନ୍ତୁ ଅବଶେଷ ! ଜୀବନରେ
କୌଣସି ଦୁଇଟି ଘରଣା ଏକାଭଳି ନୁହନ୍ତି । ବିଶ୍ୱରଙ୍ଜନଙ୍କର ଚତୁରତା, ସତର୍କତା, ପ୍ରାୟୁତ୍ୟ
ତାଙ୍କ ଭିତରର ଦରଦୀ ଆଡ଼ା ଆଗରେ ହାର ମାନେ । ସାମର୍ଥ୍ୟ ଠାରୁ ଅଧିକ ବୋଝ ତଳେ ଦବି
ଯାଉଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଧା ଆହା ... ପଦଚିଏ ବାହାରି ଅସିଥାଏ । ଦେବ ସୃଷ୍ଟି
ମଣିଷକୁ ସରଳ ମଣି, ଛଳନାରେ ହେଉ ବା ସତରେ ହେଉ, ଦୁଃଖ ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଥିବା ମଣିଷଟିକୁ
ବିନା ପରିଷଣରେ ସହଜରେ ଗ୍ରହଣ କରିନେବା ଠାରୁ ସେ ନିଜକୁ ନିବୃତ୍ତ କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ସନ୍ଧ୍ୟା ସହିତ ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ସାକ୍ଷାତରୁ ଭାବୁକତାରେ ଭାସିଯାଇ, ଭୁଷୁଡ଼ି, ଉଜୁଡ଼ି
ଯାଉଥିବା ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ କୋଳାଗ୍ରହ କରି, ତାର ଦୟନୀୟ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ସଜାତି, ଏକ ପରିଚୟ

ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପ୍ରୟୋଗରେ, ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ଯାଏଁ ତାକୁ ସହଯୋଗ କରିବାର ନିଷ୍ଠାର୍ଥି ନେଇ, ସେ କିଛି ବିରାଟ ତୃତୀ କରିନାଥିଲେ । ଏଭଳି ଏକ ଅସଙ୍ଗତ ନିଷ୍ଠାର୍ଥି ନେବା ପଛରେ, ଅସହାୟର ସହାୟତା କରିବାର ସଦିଜ୍ଞ ବାହାରେ ଆଉ କିଛି ବି ଉଦ୍‌ଦେୟଶ୍ୟ ନଥିଲା । କିଛିଦିନର ଆଶ୍ଵସ୍ତି ଏବଂ ବିଶ୍ୱାସର ବିନିମୟ ଭିତରେ ସେ ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ ସନ୍ଧ୍ୟାର ଅନନ୍ୟ ସୌନ୍ଦର୍ୟକୁ । ଜଣେ କୁଶଳୀ କାରୀଗରର ଯାଦୁକରୀ ତୁଳୀର ସ୍ଵର୍ଗରେ, ସନ୍ଧ୍ୟା ହୁଏତ ସୌନ୍ଦର୍ୟରେ ଉଦ୍‌ଦେୟମାନ ସୂର୍ଯ୍ୟ, କୁମାର ପୂର୍ଣ୍ଣମୀର ତାନ, ସଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ଗୋଲାପ ପାଖୁଡ଼ାର ଅତୁଳନୀୟ ସତେଜତା, ମଲୀ ଫୁଲର ମହକ ଭଳି ଉକ୍ତରେ ମାନଙ୍କୁ ପଛକୁ ଠେଲି ଆଗଧାଡ଼ିରେ ଠିଆ ହୋଇ ପାରିବ ।

ସେ କେବେ ସନ୍ଧ୍ୟାଠାରୁ ତାର ଉଦ୍‌ଦୁଡ଼ା, ଭୟକ୍ଷର ଉତ୍ତିହାସର କାର୍ଯ୍ୟ, କାରଣ ଓ ପରିଣତି ସମ୍ପର୍କରେ ପଚାରି ଜାଣିବାର ପ୍ରୟୋଗ କରି ନାହାନ୍ତି । ହୁଏତ ସେ ଅଧିକ ଆହୁତ ହେବ ? ଖାଲି ଚାହିଁଛନ୍ତି ତାର ଉବିଷ୍ୟତକୁ ସାଧ୍ୟ ମତେ ସଜାତିବାକୁ । ଅତୀତକୁ ସମ୍ମୁଖ ଅବଜ୍ଞା କରି, ଉବିଷ୍ୟତର ସୌଧ ଗତିବାର ପ୍ରୟୋଗ ତାଙ୍କ ପାଗଲାମୀ ନୁହେଁ ତ ? ବିନା ସୁଦୃଢ଼ ମୂଳଦୁଆରେ ସ୍ଵର୍ଗକ ଅଗଳିକା ନିର୍ମାଣର ପ୍ରକଳ୍ପ କ'ଣ ସମ୍ଭବ ? ନାଁ..... । ତା ନୁହେଁ... । ବରଂ ସେ ସନ୍ଧ୍ୟାର ମୂଳଦୁଆ ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ମୁଖ ଆଶ୍ଵସ୍ତି । ଅନୁଭାପର ବହୁରେ ଶିଖି ଶିଖି ସେ ଗୋଟ ତତ୍କାଳ ନିଷ୍ଠାର୍ଥି ନେଇଥିଲା । ହୁଏତ ତୁଲୁ ହେଇଥାଇ ପାରେ । କିନ୍ତୁ ... ସେ ନିରବରେ ଗ୍ରହଣ କରିନେଲା ଯେତେବେଳେ ବିଶ୍ୱରଙ୍ଜନ ତାକୁ ହାରି ଯାଇଥିବାର ଗ୍ଲାନୀରେ ଆତ୍ମସମର୍ପଣ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି, ସଂଗ୍ରାମ କରିବାର ବିକଳ୍ପ ତା ଆଗରେ ଉପମ୍ପାପନ କଲେ । ତାର ଜୀର୍ଣ୍ଣ, ଶୀର୍ଣ୍ଣ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ, ଫୁଲିଲା ଫୁଲିଲା ଅଖି, ଲୁହଭିଜା ମୁହଁ ଆଉ ଥରିଲା ଥରିଲା ଓଠ ମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ବିଶ୍ୱରଙ୍ଜନ ସନ୍ଧ୍ୟାର ପାଇଥିଲେ ସଙ୍କଳନ ଦୃଢ଼ତା । ସେ ହୁସି ହୁସି କହିପକାଇ ଥିଲେ, “Yes, she can do it”.

ବିଶ୍ୱରଙ୍ଜନ, ସନ୍ଧ୍ୟା ଆଖିରେ ଆବିଷ୍କାର କରିଥିବା ସଙ୍କଳନ ଭୂଣଟି “ପକ୍ଷ ହେଉ, ସମୃଦ୍ଧ ହେଉ, ପରିପୃଷ୍ଠ ହେଉ” ସେ କାମନା କରିଥିଲେ, ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ । ଏ, ସୁଦୀର୍ଘ ଅବଧି, ସେ କେବେହେଲେ ସନ୍ଧ୍ୟା ପାଖରେ ସହାୟକର ଶାୟାଚିଏ ପରି ଠିଆ ହେଇ ପାରିବେନି, ତା ମଧ୍ୟ ଜାଣିଥିଲେ । ବିଶ୍ୱରଙ୍ଜନଙ୍କର କାମନାର ସର୍ଥକତା ତାଙ୍କ ଉପରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲା, ସନ୍ଧ୍ୟାର ପ୍ରତିଜ୍ଞାର ଅଚଳତା ଉପରେ, ଲକ୍ଷସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ, ସାଧନ ଓ ଅନୁରୂପ ଉଦ୍ୟମ ଉପରେ । ତେବେ ସେ କାହିଁ ଏତେ ଉତ୍ତପ୍ତିତ ? ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଖୁସି ହେବାର ଏକ ବଳିଷ୍ଠ କାରଣ ଥିଲା । କାନ୍ତ ବ୍ୟଗରୁ ତାଙ୍କ “will paper” ତା କାଢି, ପଢ଼ିଲେ ।

“ମୁଁ ବିଶ୍ୱରଙ୍ଜନ ମିଶ୍ର; ପିତା ସ୍ଵର୍ଗତ ପଣ୍ଡିତ ସଦାଶିବ ମିଶ୍ର; ମାତା, ସ୍ଵର୍ଗତା ନିଶମଣୀ ମିଶ୍ର; ଗ୍ରାମ ଉଚ୍ଚରିପୁର; ଥାନା: ଗୋପ; ଜିଲ୍ଲା: ପୁରୀ; ଧୀର ମନ, ସ୍ତର ଚିତ୍ରରେ ନିଷ୍ଠାର୍ଥି ନେଉଛି କି, ମୋର ମୃତ୍ୟୁପରେ, ମୋର ସମସ୍ତ ସ୍ଥାବର, ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପର୍କର ମାଲିକାନା; ପିତୃ, ମାତୃ ବିହୀନା କୁମାରୀ ସନ୍ଧ୍ୟା ରାଣୀକୁ ପୈତୃକ ସ୍ଵତ୍ରରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ । ବିଶ୍ୱିଷ୍ଟ ନୋଟାରୀ,

ଆଉଭୋକେଟ୍ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରବାସୀ ରଥଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଉଚ୍ଚ ଦଲିଲ୍, ଏ, “will paper” ରେ ଦସ୍ତଖତ କରି ସ୍ଵାକାର କରୁଛି କି, ଏ ନିଷ୍ଠାତି ଅଗଳ ଏବଂ ସମ୍ମର୍ଶ ସ୍ଵତଃ ଉ ନିଜସ୍ତି ।

ବିଶ୍ୱରଙ୍ଜନ ମିଶ୍ର ।

Witness:- Notary,

Advocate Kshetrabasi Rath.

କ୍ଷେତ୍ରବାସୀ ରଥ ।

“Will paper” ଚିକୁ ବ୍ୟାଗ ଭିତରେ ରଖିଦେଇ; ସହଳ ସନ୍ଧ୍ୟାର ପତଳା କଳା ଶାରୀ ଚିରି; ସେ ଖୋଜୁଥିଲେ ଗୋଟେ ବିହା, ଜଣା ମୁହଁ । ସନ୍ଧ୍ୟାର ଆସିବାର ସମୟ ହେଇଯାଇଛି । ଲହରୀଟିଏ ଧାଇଁ ଆସି ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମର୍ଶ ଓଦା କରିଦେଲା । ଆପଣା ପଣ ଖୋଜି ବୁଲୁଥିବା ବିଶ୍ୱରଙ୍ଜନଙ୍କୁ ପୁରାପୁରି ଗାଧୋଇଦେଲା ଭଲ ମନେ ହେଉଥିଲା । ଭାବି ଯତ୍ଥିବା ଚପଳ ହଳକୁ ଶାଉଁଟୁ, ଶାଉଁଟୁ; ଆଖି ପଡ଼ିଲା ତାଙ୍କ ପାଦକୁ ଲାଗି ପଡ଼ିଥିବା ଶବଚି ଉପରେ । Mobile ଚର୍କରେ ଦେଖିଥିଲେ ଶବଚିକି । ସେ ଶବଚି ଉପରେ କଚାଡ଼ ହେଇ ପଡ଼ିଯାଇ ଚିକାର କରିଥିଲେ, “ସନ୍ଧ୍ୟା ତୁ ମତେ ଠକିନ୍ତୁ, ପ୍ରତାରଣା କରିନ୍ତୁ; କିନ୍ତୁ ଦେଖ ପୁଣି ତୋର “Godfather” ଆଉଥରେ ଠକି ହେଇଗଲେ ।

“There are too many slips between the Cup and the lips”.

କଳିଙ୍ଗ ମହୋତ୍ସବ ଅନ୍ତେବର ୨୦୧୭: ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଧି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବି.ଜେ. ପଣ୍ଡାଙ୍କ ବନ୍ଦବ୍ୟ

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ସ୍ଥିତି ଓ ଗତି

ବିଭୂତି ରୁଷଣ ସେନାପତି

କୋହ୍ଲୁ ହାଇମ୍‌ପୁଲ୍, ଗ୍ରା/ପୋ.-କୋହ୍ଲୁ, ଜି.- ଭଦ୍ରକ-୨୫୭ ୧୩୦

ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ, ସଂସ୍କୃତି, ଧର୍ମ, ଆଚାର ବିଚାର ଚଳନି ଆଦି ସାମାଜିକ ଶକ୍ତି ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ତାର ଆତ୍ମ ପ୍ରତ୍ୟେ ହରାଇଛି । ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ହେଲା ବିଦେଶୀ ଶାସକଙ୍କ ନିଷ୍ଠାର ଶାସନର ପ୍ରଭାବ, ଏହା ସତ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଅଣ୍ଟମ ଶତାବ୍ଦୀ ବେଳକୁ ଲୋକ ଲୋଚନକୁ ଆସିଥିବା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର କ୍ରମ ବିବର୍ତ୍ତନ ୧୪ଶ ଶତାବ୍ଦୀ ବେଳକୁ ନୂଆ ରୂପ ନେଇଛି । ତୀନ ପରିବ୍ରାଜକ ହୁଏନସାଂ କହନ୍ତି – ଅଣ୍ଟମ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଅବିଭକ୍ତ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅତି ଉନ୍ନତ ସ୍ଵନ୍ଦର ଭାଷା ଭାରତ ଲିପିରେ ଲେଖାଯାଇଥିଲା । ଭାରତ ଲିପିକୁ ଆଧାର କରି ବହୁ ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଛି ଲିଙ୍ଗୁଭଷିକ୍ ସର୍ବେ ଅପା ଇଣ୍ଡିଆ (Linguistic Survey of India) ରେ । ବିସ୍ତାର୍ଣ୍ଣ ଓଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳର ଓ ଏହି ଭାଷାର ପ୍ରଚଳନ ସମର୍କରେ ବହୁ ଆଭାଷ ମଧ୍ୟ ମିଳିଛି (ତମଲୁବ ଠାରୁ ବାଙ୍ଗଭା, ଷତ୍ରେଇ କଳାରୁ ବସ୍ତର, ବିଶାଖା ପାଚଣାରୁ ବନ୍ଦର), ମେଦିନିପୁର ଠାରୁ ମାଣିକ ପାଚଣା ଏବଂ ବଙ୍ଗୋପସାଗର ଠାରୁ ସମ୍ବଲପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାର ନାମ ଏହା ଏବ୍. ଚି. କୋଲବୁକ୍ ଲେଖିଛନ୍ତି (୧୮୦୧ ମସିହା) ସେତେବେଳେ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷା ଓଡ଼ିଆ ଲିପିରେ ଲେଖାଯାଏ । ଏହିହାସିକ ପ୍ରମାଣ ଅନୁସାରେ ବିଶୁଦ୍ଧ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଉତ୍ତରବ ଦଶମ ବା ଏକାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ବିକାଶ ଲାଭ କରିଛି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଉରଜାମ ଶିଳାଲେଖ (୧୫୦୧) ଓ ଏକାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ବଳଭଦ୍ର “ଉଚ୍ଚବତ୍ତୀ” କାବ୍ୟ ୧୦ମ ଶତାବ୍ଦୀର ଚର୍ଯ୍ୟ ଗୀତିକା ୧୭ଶ ରୁ ୧୮ଶ ଖ୍ରୀ. ମଧ୍ୟରେ ନାଥ ସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ପଞ୍ଚଦଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ପାରଳା ମହାଭାରତ, ଚଣ୍ଡୀପୁରାଣ ୧୭ଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଷ୍ଟାଲିଙ୍କଙ୍କ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର କାଞ୍ଚିକାବେରି ଆଦି ରଚନା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ପ୍ରାଚୀନତା ସଂପର୍କ ବହୁ ପ୍ରମାଣ ଯୋଗାଇଛି, ତେବେ ଇଞ୍ଚେଜ ଶାସନ ପୂର୍ବରୁ ଭାରତରେ ପ୍ରଚଳିତ ଶିକ୍ଷା ମଦ୍ରାସା ଓ ମକତବ (ମୁସଲମାନଙ୍କ ପାଇଁ), ହିନ୍ଦୁଙ୍କ ପାଇଁ ଚାଚଣାଳୀ ଗୋଲ, ପ୍ରଭୃତି ଶିକ୍ଷାକେନ୍ତ୍ର ଉଲ୍ଲେଖିଯୋଗ୍ୟ । ୧୭୮୧ ମସିହାରେ ବଡ଼ଲାଟ ଓଁରନ ହେଣ୍ଟିଙ୍ସ୍ ଙ୍କ କଲିକତାର ମଦ୍ରାସା ସ୍ଥାପନ ଓ ଏହାର ଦଶ ବର୍ଷ ପରେ ଜନାଥନ ତନ୍ତ୍ର କାନ୍ତି ବନାରପରେ ହିନ୍ଦୁ ଆଇନ ଓ ଦର୍ଶନ ନିମନ୍ତେ ସଂସ୍କୃତ କଲେଜ୍ ବସାଇବା ପଛରେ ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ଧର୍ମ ଓ ସଂସ୍କୃତିର ଅଭ୍ୟନ୍ତର୍ୟ ହୋଇଛି । ବ୍ରିଟିଶ୍ ଙ୍କ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବାଦନୀତିର ବାହୁ ଛାଯା ତଳେ ବଙ୍ଗ, ମାଡ୍ରାସ ଓ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ ପ୍ରଭିନ୍ନର ଚାକଚକ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ଜାତି ଓ ଭାଷାର ଅବନତି ଘଟାଇଛନ୍ତି । ତତ୍ତ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବିଜ୍ଞାନ, କଳା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା, ହେତୁବାଦ (Rationalism) ଠାରୁ ଦୂରେଇ ଯାଇ ଅଯୋକ୍ତିକ ଭକ୍ତିବାଦ, ତୁଳନା ଏବଂ ବ୍ରାହ୍ମଶ୍ୟବାଦ ଭିତରେ ନିଜକୁ ସମର୍ପିଦେଇ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ସ୍ଥିତି କ୍ରମଶାଖ ନିମ୍ନଗାମି ହୋଇଛି । ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ପାରପାୟ ଭାଷାର ବହୁଳ ପ୍ରୟୋଗ ଓ ଇଞ୍ଚେଜ ଭାଷାର ହାକିମଙ୍କ ବିବୃତି ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଓଡ଼ିଆ

ଭାଷାକୁ ଅନାଦର କରିବାରେ ଲାଗିଛି । ଇଂରେଜମାନେ ଭଲ କରି ଜାଣିଥିଲେ ମାତୃଭାଷା ମାଧ୍ୟମରେ ଆଧୁନିକ ଓ ପାଞ୍ଚ୍ୟାତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କଲେ ସେମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷା ଓ ଜ୍ଞାନର ଆଲୋକ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବ । ଇଂରାଜୀକୁ ଦିତୀୟ ଭାଷା ରୂପେ ଅଧ୍ୟୟନ କଲେ ଭାରତ ଉପନିବେଶ ବାଦୀ ସ୍ଵାର୍ଥର ହାନି ଘଟିବ । ଲତ୍ତ ମାକେଲଙ୍କ ଶିକ୍ଷାନୀତି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ହତପ୍ରଭ କରିବାରେ ଅମୋଘ ଅସ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ ହୋଇଛି ଓ ଭାରତୀୟଙ୍କୁ ଦାସତ୍ୱାପାଶରେ ବାନ୍ଧି ଦେଇଛି । ୧୯୪୪ ମସିହାରେ ଇଂରେଜ ସରକାର ଏକ ନିୟମ ଜାରିକଲା ସରକାରୀ ଚାକିରୀ ପାଇଁ ଇଂରେଜି ଜ୍ଞାନ ଜରୁରୀ ସେତେବେଳେ ଅଧିକାରୀଶ ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍ଥାନ ଲୋପ ପାଇବାକୁ ବସିଲା । ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀୟାନ ପାତ୍ରୀମାନେ ଯୁଲୁ କଲେଇ ସ୍ଥାପନ କରି ପାଞ୍ଚ୍ୟାତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ । କ୍ରମଶଃ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ତାର ଆତ୍ମ ପତ୍ୟେୟ ଲାଭ କରିବା କଷ୍ଟକର ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ୧୯୦୧ ମସିହା ସିମିଲା କନ୍ଫରେନ୍ସରେ ଲତ୍ତ କର୍ଜନ ଗୋଟିଏ କଥା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ – “ବିଦେଶୀ ଭାଷା ଉପରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଅର୍ଥ ଦେଶୀୟ ଭାଷାକୁ ଅବନତି କରିବା, ଏହାକୁ କହିଦେବ ନାହିଁ ବରଂ ଶୁଣାଯାଇ ପାରିବ” । ଲୋକମାନ୍ୟ ତିଳକ ମଧ୍ୟ ବାଧ୍ୟ ବାଧକତାରେ ବିଦେଶୀ ଭାଷାକୁ ଭାରତୀୟଙ୍କ ଉପରେ ଲଦି ଦେବାକୁ ଆଦୌ ପସନ୍ଦ କରି ନଥିଲେ । ଶିକ୍ଷିତ ଓ ଉତ୍କଷିତ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଭେଦ ସୃଷ୍ଟି କରେ ଇଂରେଜୀ ଶିକ୍ଷା ଏହାକୁ ସ୍ଵର୍ଗ ଭାବେ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଇଥିଲେ ।

ତା ୪-୪-୧୯୭୦ ମସିହାରେ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଲାଲ ରଯ୍ୟାଲ୍ ଏସିଆଟିକ୍ ସୋସାଇଟ୍ ତରଫରୁ ମେଦିନିପୁର ବାଙ୍ଗୁଡ଼ାରୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ଉଚ୍ଛ୍ଵସ କଲେ । ସାରଜନ୍ ଉତ୍ତରବର୍ଷ ୧୯୫୫ ମସିହାରେ ସମ୍ମଲପୁରରୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ଉଠାଇ ସରକାରୀ ଭାଷା ହିନ୍ଦି କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ଏ ବାବଦରେ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଦାବି ପତ୍ରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଗଲା । ରାଜା ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦେ ଲତ୍ତ କର୍ଜନକୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ପ୍ରଚଳନ ପାଇଁ ୧୯୦୭ ମସିହାରେ ପତ୍ର ମଧ୍ୟ ଦେଲେ କିନ୍ତୁ ତାହା କାଗଜ କଲମରେ ରହିଗଲା । କଟକ ଓ ଆସାମ ପ୍ରଦେଶ ସପକ୍ଷରେ ଯୁଦ୍ଧ ଉପର୍ଯ୍ୟାପନ କରାଯାଇ ୧୯୭୮ ମସିହାରେ ମେଘର ଚେଷ୍ଟିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ରା ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା । ଶେଷରେ ୧୯୭୪ ମସିହାରେ ଆସାମ ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦେଶର ମାନ୍ୟତା ପାଇଲା । ୧୯୦୭ ମସିହାରେ ଗଞ୍ଜାମକୁ ମାତ୍ରାଜ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସିରେ ରଖାଗଲା । ଖଲିକୋଟ ରାଜା ଗଞ୍ଜାମକୁ ଓଡ଼ିଶା ଡିଭିଜନ୍‌ରେ ରଖିବା ପାଇଁ ଯେତେ ଦାବି କଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଦାବିରେ ରହିଗଲା । ୧୯୭୭ ମସିହାରେ ମାତ୍ରାସ ଟାଇମସରେ ମତ ଦିଆଗଲା ତେଲେଙ୍ଗା ଶିକ୍ଷକ ଓଡ଼ିଆ ପଢାଇବେ ।

ରାଜା ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଭାଷିଙ୍କୁ ଏକତ୍ରିତ କରି ଯେତେ ପ୍ରକାର ପତ୍ର ଲେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ତାର ପ୍ରଭାବ କିଛି ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ୧୯୩୦ ଡିସେମ୍ବର ୩୦ ଓ ୩୧ ରେ ଯେଉଁ ଉକ୍ତ ସମିଲନୀ ଉକାଗଲା ସେଥିରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଉଙ୍ଗ ସଭାପତିତ୍ବ କରି ର ବୃକ୍ଷରେ ବିଷଦ ଭାବେ ଆଲୋଚନ କଲେ । ଏପରିକି ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ମଧୁସୁଦନ ଦାସ ଇଂରେଜମାନଙ୍କୁ ଉପତ୍ତେକନ ଦେଇ ବ୍ୟଙ୍ଗ ଚିତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ – “New Years greetings of a dismemberey nation, Administrative Vivisection of Orissa” । ଠିକ୍ ଏହି

ସମୟରେ ବ୍ୟାସକବି ଫକିର ମୋହନ କଲମ ଚାଳନା କରି ଉକୁଳ ଭାଷା ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଆନ୍ଦୋଳନ ଚଲାଇଲେ । “ମୁହିଁ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଜୀର୍ଣ୍ଣ ଗାଇବି ନିତ୍ୟାନ୍ତ, ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ହାଶି ଦେଉଛନ୍ତି ହାତ”, ଓଡ଼ିଆ କାଟିବେ ଧାନ ଚଷି ମାଟି ମାତ୍ରକ ଖାଇବେ ରସ ତହିଁ ଗୁଜରାଟି” । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସୁରକ୍ଷା ଅନ୍ଦୋଳନରେ ମୁଖ୍ୟ ପୁରୋଧା ସେତେବେଳେ ସାଜିଥିଲେ ମଧୁସୁଦନ, ଫକୀର ମୋହନ, ଗଜପତି କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ଓ ଉକୁଳମଣି ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ ।

୧୯୭୦ ମସିହାରେ ତତ୍କାଳୀନ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା ସୁଲ୍ଲର ପଣ୍ଡିତ କ୍ରାନ୍ତିଚାର୍ଯ୍ୟ ଭଙ୍ଗଚାର୍ଯ୍ୟ ଲେଖିଲେ, “ଓଡ଼ିଆ ଏବଂ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭାଷା ନନ୍ଦ” । ତାହାକୁ ସମର୍ଥନ କଲେ ତତ୍କାଳୀନ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗୀୟ ଭାଇରକ୍ତ୍ତର ମହୋଦୟ, ସେଇପାଇଁ ୧୯୯୫ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଜନ୍ମିମସଙ୍କ ପୃଷ୍ଠା ପୋଷକତାରେ ତାଳପତ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଉକାରଣ କମିଟି ଗଠିତ ହେଲା । ୧୯-୦୪-୧୯୭୮ ମସିହାରେ “ସମ୍ବାଦ ବାହିକା” ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ପରେ ପରେ “ବୋଧ ଜୀଯିନୀ” ସମ୍ବାଦ ପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର କ୍ରାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବଧାରାକୁ ବଳବତ୍ତର କରାଗଲା ।

ଯେଉଁ ଚିନ୍ତାନାୟକ ମାନେ ନିଜର ଜୀବନକୁ ସଂଜଳିତା ପରି ତିଳ ତିଳ କରି ଜାଳି ଭାଷା ସୁରକ୍ଷା ଅନ୍ଦୋଳନରେ ନିଜକୁ ସାମିଲ କରି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ବିଦେଶୀଙ୍କ କୁଚକ୍ରି ମାୟାଜାଲରୁ ଛିନ୍ନ କରି ଦେଇ ଗଲେ ସେହିମାନଙ୍କର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବେ ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ଆମେ ଅଗ୍ରସର ହେଉ ନାହାଁନ୍ତି ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖର ବିଷୟ । ପିଲାଟିକୁ ପ୍ରଥମେ ଝଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ “ଡାକ୍ତି” ଓ “ମମି”ର ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖି ଝଂରାଜୀ ମାଧ୍ୟମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରାଇବା କେତେଦୂର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ତାହା ବିଚାର କରିବାର କଥା! ପ୍ରଥମ ଭାଷା ଝଂରାଜୀ, ଦ୍ୱୀତୀୟ ଭାଷା ହିନ୍ଦୀ ଏବଂ ତୃତୀୟ ଭାଷା ରୂପେ ଓଡ଼ିଆ ପରାୟାଉଚି ନାମକୁ ମାତ୍ର । ରାମାୟଣ, ମହାଭାରତ, ଭାଗବତ, ବେଦ ଓ ଗୀତାର ଭାଷ୍ୟ ଆଜି ଅବଲୁପ୍ତ ଅଥବା କ୍ରାନ୍ତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧ୍ୟୟନ, ସେଇପାଇଁ ବରେଣ୍ୟ ଭାଷା ପ୍ରେମୀ କବି ଗଙ୍ଗାଧର କହିଥିଲେ – ମାତୃଭୂମି ମାତୃଭାଷାର ମମତା ଯା ହୃଦେ ଜନମି ନାହିଁ, ତାକୁ ଯଦି ଜ୍ଞାନୀ ଗଣରେ ଗଣିବା ଅଞ୍ଜାନ ରହିବେ କାହିଁ । କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପାଖରେ ବସି ପ୍ରିଣ୍ଟର ବାହାର କରୁଥିବା ଛାତ୍ର ଆଉ କାହୁଁ ଚରଣ ଅଥବା ଗୋପୀନାଥ ମହାନ୍ତିଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ମଧୁସୁଦନଙ୍କ “ଜାତିପ୍ରେମ କହି ପ୍ରଭୁଲିତ କର” ଗୀତ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବ ନାହିଁ । “ପାରେ ଜହାଁସେ ଆଛା” କେବଳ ସ୍ମୃତିନତା ଦିବସରେ ଗାଇବ ବାଧ୍ୟ ବାଧ୍ୟକତାରେ ।

ସ୍ଵାର୍ଥପର ଅର୍ଥସବିସ୍ତ୍ର, ବ୍ୟକ୍ତିକୌଣସି ପରିବାର ମଧ୍ୟରୁ ଦେଶ ଅଧିକ କଣ ବା ଆଶା କରିବ ବା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା କିପରି ତିଷ୍ଠେ ରହିବ ଏହା ଭାବିବାର କଥା, ପିଲା କିପରି ଝଂରାଜୀ ଭାଷା ଅଧ୍ୟୟନ କରି ରୋଜଗାର କ୍ଷମ ହେବ ଏହାହିଁ ଚିନ୍ତା, ଏହାହିଁ ସତ୍ୟ ମାତୃଭାଷା ପଠନରେ ଦୁର୍ବଳ ହେଲେ ସମାଜ ପରିବାର ଓ ଦେଶରେ ନାନା ସଂକଟ ସୃଷ୍ଟି ହେବ । ଇତି ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରାଇମେରୀରେ ନାୟ ଶ୍ରେଣି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଝଂରାଜୀ ଭାଷା ଆଦୋଈ ବ୍ୟବହାର ହେଉନାଥିଲା ।

ସ୍ଥାନିତା ପ୍ରାସି ପରେ ୪ୟ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଉଚ୍ଚରାଜୀ ଅଧ୍ୟୟନ ଲଦି ଦିଆଗଲା ଛାତ୍ରର ମାନସିକତା ଉପରେ ଚାପ ସୃଷ୍ଟି କରି ।

ଆଉ କେତେକ ଝାନୀ ଓ ଗୁଣୀଜନ କୁଣ୍ଡଳ ଶବ୍ଦକୁ ଓଡ଼ିଆ ଶବ୍ଦ ଉଣ୍ଠାରରେ ପ୍ରବେଶ କରାଇ ଯେଉଁ କବିତା ଶୁଣିଲେ ତାହାକୁ ବୁଝିବା ମଧ୍ୟ କଷ୍ଟକର ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ପଲ୍ଲୀକବି କୃଷ୍ଣ ବେହେରାଙ୍କ ଗୀତ ହଜିଗଲା ପରି ମନେ ହୁଏ । ତାର ମାଧୁର୍ୟ ଓ ଚମକ୍ରାର ଶବ୍ଦ ସଂଯୋଜନା ଆଧୁନିକ କବିତାରେ ପ୍ରାୟ ନାହିଁ କହିଲେ ଚଲେ: “କଳମ ଫୁଲ ନିଦରେ ହୁଏ ନରମ ସଞ୍ଜ ହସେ କଞ୍ଚା କମଳା ସବୁଜ ଘାସେ ଶିଶିର ବିନ୍ଦୁ ହସେ”, ଉତ୍ତିଜାଏ ଗେଣ୍ଟାଲିଆ କଳାମେଘ ଆସେ ନଇଁ, ଖାଉଁ ବଣ ଗୀତ ଗାଏ ମଉସୁମୀ ମଉ ପିଇ” ।

ବସୁତୀ ଫେନୋମେନୋଲୋଜି, ଷ୍ଟ୍ରକ୍ଟରାଲିଜିମ୍, ଡିକନଷ୍ଟ୍ରକ୍ସନ୍, ଫ୍ରେଡ୍ ଆନିଜିମ୍, ମାର୍କସିଜିମ୍, ଫ୍ୟାମିନିଜିମ୍, ରିଡର ରେସପନସ୍, କ୍ରିସିଜିମ୍, ନିୟ୍ୟ ହିଷ୍ପେରିଜିମ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଗତ ଦିନର ଭାଷା ସାହିତ୍ୟର ଚିନ୍ତାଧାରା ପ୍ରାୟଶଃ ଅବଲୁପ୍ତ, ଫେମିନିଷ୍ଟମାନେ ପାରମରିକ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟକୁ ପୁରୁଷକୌତ୍ତ୍ରିକ ଅଭିହିତ କରାଇବାକୁ ପଣ୍ଡାଡ଼ପଦ ହୋଇ ନାହାଁନ୍ତି । ଚରମ ପତ୍ରୀ ସତେତକ ବନ୍ଧୁମାନେ ସାମାଜିକ ମତବାଦକୁ ପାଥେୟ କରି ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟକୁ ସମାଲୋଚନା କରିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ, ପୁରାତନ ପାଉଁଶରୁ ଫିନିକ୍ସ ପରି ଏକ ନୂତନଦ୍ୱାରା କବି ସାଉଁଟି ନେବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର କବିତାର ଦୀର୍ଘତା ଓ ଅହେତୁକ ଶବ୍ଦ ସଂଯୋଜନା ପାଠକକୁ ବୀତସ୍ଥିତ କରି ପକାଉଛି ।

ସୁତରାଂ ଏ ସୃଷ୍ଟି ଯେପରି ପ୍ରେମମୟ ସେପରି ମଧୁମୟ ଓ ଅମୃତମୟ ଜଳ ଷ୍ଟଳ ଆକାଶ ସବୁଠି ରହିଛି ଭାଷାର ଆକର୍ଷଣ । ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଆକାଶ, ପାଦ ତଳେ ମାଟି ତା ଉପରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ବଞ୍ଚି ରହିଛି ଓ ରହିଥିବ ସୁସୁନ୍ଦର କୋଣାର୍କ ବା ତାଜମହଲ ପରି । ଆନାର ଯନ୍ତ୍ରଣା, ବିପଦ ପରିଶେଷରେ ଆସନ୍ତି ମୃତ୍ୟୁକୁ ଦୁରେଇ ଦେଇ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ନିଶ୍ଚିମ୍ବନ୍ତ ନୂଆ ସକାଳର ନୂଆ ପୃଥିବୀକୁ ଯାଗନ୍ତ କରିବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହର ଅବକାଶ ନାହିଁ । ସେପାଇଁ ଜନେକ ଓଡ଼ିଆ କବି କହାନ୍ତି – ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସ୍ଵତି ହେବାକୁ ନ ଚାହିଁଲେ ଶବ୍ଦ ହେବି କାହାର ପାଶ ଭିତରେ ମୁଁ ବନ୍ଦୀ ନୁହେଁ, ମୋତେ ରୋକି ପାରିବନି ମାଟିହିତ ମୁଁ ଶୁନ୍ୟ ନୀଳ ଆକାଶ, ଶିଳନୀରବତା ମୁଠା ମୁଠା ବୈଶାଖୀ ବାଲି ପରି ଯିଏ ସଂସାରକୁ ତତ୍ତାଏ ଓ କନ୍ଦାଏ ମୁଁ ସେହି ମାନଙ୍କୁ ଏହି ମାଟି ଉପରେ କବର ଦେବି ।

ଡାଲପେପର

ଶକ୍ତି ମହାନ୍ତି

ଜୟବଡ଼, ଜଗତସ୍ଥିଦ୍ଵାରା

ଦେଖିଲ ତ, ଦଳ ଦଳ ନର୍ଧଂ ପିଲା
କେମିତି ବଗ ହେଉ ଉଡ଼ିଗଲେ,
କହୁ ନ ଥିଲି, ମୋଘ ଘୋରିଲେ
ଝିଆମାନେ ପକ୍ଷୀ ପାଲଟିଯାଆନ୍ତି!

ବର୍ଷାଦିନେ ତମ ସ୍ଥୁଚର ଭଲ
କାପ୍ତି ପିନ୍ଧି ବସିଦିବନି ବାଇକ୍ରେ
ଆଶ୍ରୁଯାଏଁ କାଦୁଆ, ଜାଣିଛ
ରେନ୍କୋର ଆଉ ହେଲମେଚରେ
ତମେ ଗୋଟେ ମହାକାଶଗାରୀ ପରି ଦିଶ
ଆଉ ମୁଁ ତୁମକୁ ଭିଡ଼ିଧରେ ଏ ପୃଥିବୀ ଉପରୁ ।

ସାରା ଖରାଦିନ ତ ବୁନ୍ଦି ଜାଙ୍ଗଲି
ଧଳା ଗ୍ରୋଭ୍ସରେ ଯେମିତି ଅଶରୀରୀ ର ହାତ
ମୋ ସାର ଦେହ ଘିମିରି
ପୁନ୍କ ମତେ ତିନ୍ତିବାକୁ ଦିଅ ।
ଦେଖ ଦେଖ, ତା ଗ୍ଲାସରେ ମୋ ଲିପଣ୍ଡିକ୍କୁ
ସେ ଓମଫେଡ ବାଲା କେମିତି ଚାହିଁ ରହିଛି ।

ଜାଣିଛ, ଗୋଟାଏ ବିଜ୍ଞୁଳିର ଭୋଲୁଟେଜ୍
ପଚାଶ ହଜାର ଭୋଲୁଟ୍, ଆଉ
ଏ ଫ୍ଲାଇଓଭର୍ ତୀଖରେ କେବଳ
ଆମେ ଦିହେଁ,

ଆଜ୍ଞା ଏ ଫ୍ଲାଇଓଭରକୁ ଧନୁକରି କେହି ଆମକୁ
ଛାଟି ଦିଅନ୍ତାନି ଏ ଛାଯାପଥ ଉପରକୁ!
ଯେଉଁଠୁ ଏ ପୃଥିବୀ

ଗୋଟାଏ କଦମ୍ବ ଫୁଲପରି ଦିଶନ୍ତା ।

ଆଜି ରାତିରେ ବର୍ଷା ଯେବେ ଝର୍କା ପିଚିବ
ଆଉ ତୁମ ଫୋନ୍‌ରେ କମ୍ପିବ ମୋ ର ତକିଆ
କଣ କହିବି ତୁମକୁ, ଯେ ଆସ
ଇଶ୍ଵରଙ୍କୁ ଗୋଟେ ଆଦିମ ଡାଲପେପର
ଭେଟିଦେବାକୁ ଫେରିଆସ ଏ ବର୍ଷା ରାତିରେ ।

ଆରେ ଏବେ ତ ଖୋଲ ଏ ରେନ୍କୋର
କି ଗନ୍ଧ ଏ ରବର ।

ଭବ ସାଗରେ

-ସ୍ଵର୍ଗତା ଭବାନୀ ଆଚାର୍ୟ

ଭବ ସାଗରର ନାଉରୀ ପୁଅ ହେ
ମୋ କଥା ଚିକିଏ ଶୁଣ । ନାଉରୀ ପୁଅ ।
ଗର୍ବ ଅହଙ୍କାର ମୁଁ କାରକୁ ନେଇ
କରୁଥିଲି କେତେ ଗଣ । ନାଉରୀ ପୁଅ ।
ମାୟାର ସଂସାର ଦୁଃଖର କାରଣ
କିଏ ନୁହନ୍ତି କାହାର,
ଦୁଃଖର ଲହତି ମାତି ଆସୁଥିଛି । (୨ ଧର)
ସାହା ନାହିଁ କେହି ମୋର । ନାଉରୀ ପୁଅ ।
ଉଦୁକୁରୁ ହୁଏ   ଅଥଳ ସାଗରେ
ତୁମେ ଏକ କର୍ଣ୍ଣଧାର,
ପତିତପାବନ   ଦୁଃଖୀ ଜନ ବନ୍ଧୁ
ହେ ପ୍ରଭୁ ଜଗଦିଶ୍ୱର । ନାଉରୀ ପୁଅ ।
ଉଦ୍ବାର କର ହେ   କରୁଣା ସାଗର
ନ ହେଲେ ଗଳିତି ସରି,
ଦୁଇ ହାତ କେକି   ଶରଣ ପଶୁଛି
ତୁମକୁ ମୁଁ ଆଶ୍ରା କରି । ନାଉରୀ ପୁଅ ।
ରଖ ରଖ ପ୍ରଭୁ ପାପୀ ଉଦ୍ବାରଣ
ତ୍ରାଣ କର୍ତ୍ତା ଭଗବାନ,
ଅନ୍ତକାଳ ପ୍ରଭୁ   ନିକଟ ହେଲାଣି
ଭବାନୀ ଗୁହାରି ଶୁଣ । ନାଉରୀ ପୁଅ ।

ଖରାର ଷ୍ଟିକର

ଶକ୍ତି ମହାନ୍ତି

ଜୟବଡ଼, ଜଗତସିଂହପୁର

ଫୁରପାଥର ଛାଇରେ ହିଁ ମିଳିଯିବ
ସେଇ ଶୁଆ, ଯିଏ ସବୁଜ ଶବ କହି ଜାଣେନା
ହେଲେ ନିଷ୍ଠାର ଭାଗ୍ୟ ବତେଇ ଜାଣେ
ତା ପଞ୍ଜୀରୀର ଚାରି ପାଞ୍ଜି ଆସନ୍ତା କାଲିରୁ
ଗୋଟିକୁ ବାହିବାକୁ ହେବ ଏ ଖରାରେ

ଦେଖ ଖରାରେ ଛୁଟି ଚାଲିଛି ଆମୁଲାନ୍ତ
ଯ୍ୟା'ର ଛାତି ଫଳା ଚିକାର କ'ଣ ଶୁଭୁଥିବ
ସେ ଲୋକକୁ, ଯିଏ କଷ୍ଟରେ ଅବା କୋମାରେ
ଘୋଷତା ହେଇ ଯାଉଛି ରାଜରାସ୍ତାରେ !
ନସ୍ର ଜାମା ବି କଫନ୍ ପରି ଧଳା ଦିଶିବ ତାକୁ,
ଏ ଖରାରେ ବି ବରଫ ହେଇ ଆସୁଥିବ ତା ର ଦେହ

ଖାଙ୍ଗରେ ପଳାଶ ପରି ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ ଏ ସହର
ଗାଡ଼ିଏ ଆଇସ୍କ୍ରିମ୍ ଧରି ବି, ଲୋକଗା
ଖାଲ ପୋଛି, ଚତି ଘୋଷାରି ପହଞ୍ଚୁଛି
ଜଳଛତ୍ରରେ, ଛାଇ ତା'ର ଭାଙ୍ଗିରୁଛି
ବିଶ୍ଵିଯାଉଛି ତତଳା ପିତୁରେ
ମୁହଁରେ ପଟି ବାନ୍ଧି, ଗୋଲାପି ଗପ୍ତର
ଓଦାକରି

ଦ୍ଵୀପଟି ଛୁଟି ଚାଲିଛି, ଖରାର ସାମିଆନା ଚିରି,
ଶ୍ରୀଷ୍ଟର ଛାତିରେ ତା' ଚକର ଦାଗ
ହୁଏତ ଆସନ୍ତା କାଲିର ଖବର

ସିନ୍ଧୁରମଖା ଠକୁରାଣୀ ପରି ଦିଶୁଛି
ଏ ପୋଷକକ୍ଷ, ଯାହାକୁ ଉଷ୍ଣବିନ୍ ଭାବି
କାଁ ଭାଁ କିଏ ପ୍ରେମ ଚିଠି ପିଙ୍କିଦେଇ ଯାଉଛି,
ଖରାର ଧାସରେ ନୁହେଁ, ପାପୁଲିର ଖାଲରେ ବି
କା'ର ଠିକଣା ବଢୁରି ଯାଏ, ଏକଥା
ସେ ଡାକବାଲା ହିଁ ଜାଣେ

ଏଫ୍. ଏମ୍. ରେଡ଼ିଓରୁ ଶୁଭୁଛି ଖଇଫୁଗା ଖରାର
ଖବର
ଧାରେ କୃଷ୍ଣରୂପା ପାଖେ ସରି ଯାଉଛି ସବୁତକ
ବାଟ
ଆଉ ଯେବେ ପାରଦ ପରି ଚକ୍ରକ ମରୀତିକା
ବାଟ ଓଗାଳି ବସୁଛି, ସୁନ୍ଦରୀ ଗ୍ରାଫିକ୍ ପୋଲିୟୁ
ନୂଆ କେଉଁ ରାସ୍ତା ଆଡେ ହାତ ଠାରି ତାକୁଚି ।

ଦୁଃଖୀ ଦୁଃଖ

ସ୍ଵର୍ଗତା ଭବାନୀ ଆଚାର୍ୟ

ଦୁଃଖୀ ଦୁଃଖ ହରଣକାରୀ ହେ ଦିନବନ୍ଧୁ ଦଇତାରୀ,
ମୁଁ ଯେ ବଡ଼ ଦୁଃଖୀ ଆକୁଳେ ଡାକୁଛି
ନ ଶୁଣୁଛ ଚକ୍ରଧାରୀ ।

ସୁଦାମାର ଦୁଃଖ ହରଣ କରିଛ
ଦାରିଦ୍ରତା ଦୂରକରି ।

ହରଣ କରିଛ ରୁକ୍ଷିଣୀର ଦୁଃଖ
କରି ନିଜ ମନୋହାରୀ ।

ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ଦୁଃଖ ହରିତ ନେଇଛ
ଜଉ ଘରରୁ ଉଦ୍‌ଧାରି ।

ଅନ୍ଧ ବ୍ରାହ୍ମଣର ଦୁଃଖ ହରିଅଛ
ତୁମେ ତୟା ଦାନ କରି ।

ଅଜାମିଳ ପାପୀ ପାପ ହରିନେଇ
ଦେଲ ବଇକୁଣ୍ଠ ପୁରୀ ।

ହରଣ କରିଛ ପାଞ୍ଚାଳୀର ଦୁଃଖ
କୋଟି ବସ୍ତ୍ର ଦାନ କରି ।

ଗଜରାଜ ଦୁଃଖ ହରିନେଇ ପ୍ରଭୁ
ମୃଗୁଣୀର ଦୁଃଖ ଚକ୍ର ପେଣି ନକ୍ର ମାରି ।

ବନ୍ଧୁ ମହାନ୍ତିର ହରିତ ନେଇଛ
ବ୍ୟାଧକୁ ସଂହାର କରି ।

ମୋର ଦୁଃଖ ପ୍ରଭୁ କ୍ଷୁଧା ହରିନେଇ
ଅନ୍ତ୍ଯଥାଳି ଦେଇକରି ।

ନକଳ ହରଣ
ବସି ଅଛି ଆଶ୍ରା କରି ହେ ଦଇତାରୀ ।

ଗୋଟାପଣେ ତୋର

ସ୍ଥାଗତିକା ମହାପାତ୍ର

୪୭, ମସୁରୀ, ଅନୁଶର୍ଷି ନଗର

ଖରାଦିନ ଚକ୍ର ଗାନ୍ଧ ଦିପହରେ, ତୁ ଯଦି ରସୁଆଳ ପାକଲା ଆମୁ,
ମୁଁ ସାଜିଥାଏ ତେବେ ଗଛତଳ ମୁନିଆଁ ପଥର ।

ସବୁଜ ଘାସ ଉପର ନାଲିଆ ସାଧବ ବୋହୁ ହେବୁ ଯଦି,
ମୁଁ ସାଜେ ତତେ ଧରିବାକୁ ଧାଇଁଥିବା ବଗୁଲିଆ ତୋକା ।

ତୁ ଯେବେ ହେଉ ଚମ ଧୁଡୁ ଧୁଡୁ ବୃଦ୍ଧର କାରୁଣ୍ୟ ଅସହାୟତା,
ମୁଁ ସେବେ ଆସିଯାଏ ରୂପନେଇ ହାତଭଙ୍ଗା ଶୀତ ।

ତୁ ଯଦି ହେଉ କେବେ ମୋ ହାତ ସୁଆଦିଆ ଇଲିସି ମାଛ ଖୋଲ,
ମୁଁ ତେଣେ ସାନ୍ତୁଥାଏ ପରୀକ୍ଷାରେ ଅକୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ପଡ୍ରୁଥିବା ବାପାଙ୍କର ଗାଳି ।

ତୁ ଯେବେ ମରଜିଆ ମନ ମତାଣିଆ କଲେଜ ପଢା ବେଳ,
ମୁଁ ତେବେ ସାଜିଥାଏ ପଢା ପରେ ଚାକିରୀର ଚିତ୍ରା ।

ଝିପି ଝିପି ବର୍ଷାରେ କାଗଜ ଡଙ୍ଗା ଭସାଇବାର ମଜା ହେଉ ଯେବେ ତୁ,
ମୁଁ ସେବେ ବର୍ଣ୍ଣଯାଏ ମୁଷଳଧାରେ ବର୍ଷା ।

ଏମିତି ତ ତୋର ମୋର ସମ୍ପର୍କ, “କ୍ଷୀର-ନୀର” , “ଆଠ-କାଠି” ର ଯେ,
କେବେ ତୋ ଭିତରେ ମୁଁ ଅବା ମୋ ଭିତରେ ତୁ, ମାପ କାଠି ଖୋଜା ଯାଏନି ଜମା ।

ତଥାପି କହେ ମୁଁହିଁ,
ତୋ ଯୋଗୁଁ ବରେ ମୋର ଆତ୍ମ ପରିଚୟ,
ତୋ ସହିତ ଏମିତି ଯେ ବନ୍ଧା ମୁହିଁ,
ଗୋଟାପଣେ ତୋର,
ଗୋଟାପଣେ ତୋର..... !!! ।

ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର ରଙ୍ଗ

କିଶୋର ପଞ୍ଜନାୟକ

ପର୍ଣ୍ଣକୁଟୀର, ଫୁଲବାଣୀ-୧

କାଳି ନିଶାର୍ଦ୍ଦରେ ଆସି ତୁମେ ପରା ମଦାଳସି ବସି ମୋର ପାଖରେ
ନହକା ଚାତୁରେ ଦେଖେ ଚକୋର ଚକୋରୀ ଦୁହେଁ ବସିଛନ୍ତି ଶାଖରେ
କିର୍ମିଗ ଅନ୍ଧାରରେ ତମେ ଆସିମୋ ମନ୍ଦିରେ ଆଲୋକିତ କରିଲ
ତୁମ ଦେହ ବାସନାରେ, କେତେ ନୂଆ ନୂଆ ଭାବ ମୋ ମନରେ ଭରିଲ ।

ନଖରୁ ନୟନ ଜାଏଁ ତୁମ ଦେହେ ଶିହରଣ ମନଭରି ଦେଖିଲି
କୋଟିଏ ରୁମୁନ ଦେଇ ଅଞ୍ଚଳ ଶରୀରେ ତୁମ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ଆଙ୍କିଲି
କଥା କଥାକରେ ନାହିଁ ଅର୍ଥ କିଛି ବୁଝେ ନାହିଁ, ଓଠ ତୁମ ଶୁଣିଲା
ଯେତେ ଯାହା ଖାଇଲେ ବି ତୁମ ପାଖେ ଲାଗେ ମୋତେ ଭୋକିଲା ।

ହଳଦି ମାଖିଲି ଦେହେ ଗୋଲାପ ଜଳରେ ଦେଲି ଗାଧୋଇ
ମଧ୍ୟାରେ ପ୍ରତି ଚନ୍ଦନ, ଶରଧାରେ ଦେଇଥିଲି ଲଗାଇ
ଛୋଟ ଶିଶୁଟିଏ ପରି ହସୁଥିଲ ମନଭରି ଗଲାକାଳି ରାତିରେ
ସ୍ଵପ୍ନ ଭୁକ୍ ମଣିଷ ମୁଁ ଭାଗ୍ୟବାନ ମଣେ ତୁମ ସାଥୀରେ ।

ଯେମିତି ହେଲା ସକାଳ ସଜାତି ତୁମ ଅଞ୍ଚଳ ବହୁଦୂରେ ଯାଇଛି
ପୁଣ୍ୟର ନଦୀତୀରେ ଗୁଣୁଗୁଣୁ ଗୁଣେ ତୁମେ ଗୀତ ଗାଉଛ ।

ଫୁଲ ଫୁଟିବା ଆଗରୁ

ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ନାୟକ

ପ୍ଲଟ ନଂ-୩୭୯/୪, ବ୍ରହ୍ମପୁର କଲୋନି, ଗଡ଼ ଗୋପିନାଥ ପ୍ରସାଦ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

କତି ପବୁ ଫୁଲ ହେଇ ଫୁଟିବା ଆଗରୁ
ତା ଶ୍ୟାମଳ ବୃଦ୍ଧରେ ପିଟି ହେଇଛି
କେତେ କାଳରାତିର ଝଞ୍ଜ
ଦ୍ଵିପ୍ରହର ବେଳାର ଶୋଷ
ଗାଇଁ ଗାଇଁ ଖରାର ଗାଣପଣ ।

କୋଣାର୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁକୁଟ ପିନ୍ଧାଇ
ଜୀବନକୁ ବାଜି ଲଗାଇଥିବା ବାଳ
କେଉଁ ନିର୍ମମ ଦାୟରେ ହାରିଲା ଜୀବନ
ବାରଣ ବଢେଇ ତାଙ୍କ ବିଚାରରେ
ବୀରପୁଣ୍ଡବ ନ ଥିଲେ ତ ଆଉ କଣ !

ଘାଟ ଜଗିଥିବା ବାଜିଆର ବଳୀଦାନ
ଗୋରା ସାଇବଙ୍କ କୁର ଉପଚାରରେ
ରକ୍ତ ରଞ୍ଜିତ ଅଶିଶ
କି ଚାରୁକାର ଓଡ଼ିଆ ସିପାହୀର
ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଉପାଖ୍ୟାନ
ନା ବାଳ ବୟସକୁ କାଳ ସାଜିଥିବା
ଫିରିଛି ଶାସନ ।

ଇତିହାସ କେବେ ଭାଲି ଦେଇନି
ଦି ଚୋପା ସମବେଦନାର ଅଶ୍ଵ
ବୁନ୍ଦାଏ ହେଲେ ପାଶିରିଆ ରକ୍ତ
ସାଇତି ବି ରଖି ପାରିନି
ଦେଶର ବାଲୁତ ମାନଙ୍କ
ମାଟି ଲାଗି ନିରିତି ଯାଇଥିବା ଖାଲ
ଯେବେ ବି ଆସିଛି ଦୁର୍ଦ୍ଦନ ।

ଗୁଣ୍ଠାଏ ଭାତ କି ମୁନ୍ଦାଏ ତୋରାଣୀରେ
ମାଟିକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରି
ଜୀବନ ଜିଇଁବାର ଅଭିପ୍ରୀତି
ଆକ୍ତା ମାକ୍ତା କରି ଆସିଛି କାଳକାଳ
କେତେ ନିଷ୍ପାପ ବାଳପଣ ।

ଅଇଁଠା ବାସନର ବାସନାରେ
କାରଖାନାର କାଳିଧୂଆଁରେ
ଖାଉନ୍ଦର ତତଲା ଚେଙ୍କରେ
ପାଣି ପାରୁଚି ଦେଖ
ଶୈଶବର କେତେ ଦିଶାହିନ ରକ୍ତ
ଯେଉଁଦିନୁ ପୋଥିରିତରେ ପୂଜା ପାଇ ଆସୁଛି
ବଡ଼ପଣ୍ଡାଙ୍କ ବାଳଶ୍ରମିକ ଆଇନ ।

ମିଛ କହିବା ଟା ମହାପାପ

ବିଷ୍ଣୁଚରଣ ସାହୁ

ବ୍ରଜପୁର, ଓଡ଼ିଶା

ମିଛ କହିବାଟା ମହାପାପ ବୋଲି

ଗୁରୁ ଦିନେ କହି ଗଲେ

ଛପି ଗଲା ସେହି ତାରି ପଦ କଥା

ମୋର ମାନସ ପଟରେ ----- (୧)

କରୁଛି ଶପଥ କହିବି ମୁଁ ସତ

ପଡ଼ୁ ବା ଯେତେ ବିପଦ

ହିତ କଥା ତାକୁ ଅହିତ ଲାଗଇ

ମିଛ ଯିଏ କହୁଥିବ ----- (୨)

ବାପା ମା ମଧ୍ୟ ସତ କହିବାକୁ

ଉପଦେଶ ଦେଉଥାନ୍ତି

ଗଣ ଥିବ ମନ ସଦା ସରବଦା

ମନ ରେ ନ ଥିବ ଭିତୀ ----- (୩)

ମହତ ପଣରେ ହୁଏ ସିନା ଗଣା

ସତ ଯିଏ କହୁ ଥାଏ

ହାରେ ନାହିଁ ସିଏ କେବେ କେଉଁଠାରେ

ସତ୍ୟରେ ଯେ ଚାଲୁ ଥାଏ ----- (୪)

ପାରେ ନାହିଁ ସିଏ ମିଛ କହେ ଯିଏ

ସଦା ମନେ ଥାଏ ଭୟ

ପଢ଼ି ବିପଦେ ମିଥ୍ୟାବାଦି ମାନେ

ସତ୍ୟ ର ସଦା ବିଜୟ ----- (୫)

ବିଶାଳତାକୁ କଳିବାକୁ ହେଲେ .....

ପୁଷ୍ଟାଞ୍ଜଳି ଶତପଥି

ଆକାଶରେ ମିଟି ମିଟି ତାରକାର ମାଳ

ରାତ୍ରି ଗଗନକୁ ସୁଶୋଭିତ କରିତ ଆସୁଛି

ମେଘମାଳା ସହ ଲୁଚକାଳି ଖେଳେ, କେତେବେଳେ ଲୁଚିଯାଇ ପୁଣି ଚହକି ଉଡ଼ୁଛି

ଜୋହନାର ମୁଗ୍ଧ ଶୋଭା ସହ ନିଦାୟରେ ବିଜୁଳିର ପ୍ରଭା

ପୁଲକିତ ଉଲ୍ଲୟିତ କରିବାକୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ କାହିଁ ?

ସୌନ୍ଦର୍ୟର ଏ ପସରା ଅଜାତିତ ଭାବେ ପରସି ଦେଉଥିବା ଯୋଗୁଁ

ତା'ର ଉତ୍ତରକଷତା ଲଘୁ ହୋଇଯାଏ ।

ଦିନର ଉଦ୍ଧଳ ଆଲୋକ ରାତ୍ରିର ଅନ୍ତାରକୁ ପୋଛି ଦେଇ ଗଲେ

ସାଧାରଣ ଜଣାୟାଏ, ରାତି ପରେ ଦିନ ତ ଆସିବ

ନୂତନତା ଅଛି କ'ଣ ? ବିଶେଷତା ନାହିଁ କିଛି ତା'ର

ଚମକ୍ଷାର ସୃଷ୍ଟିର ସର୍ଜନା ଚମକୃତ କରେନାହିଁ କାହିଁ ?

ସୁଶୀତଳ ସମିର ଛୁଇଁ ଦେଇ ଗଲେ ଅବା ଫୁଲର ମହକ ସୁବାସିତ କଲେ

ପକ୍ଷୀର କାକଳି ସୁମଧୁର ହେଲେ, ଅବା ଲତା, ଗୁରୁ ମହାତ୍ମମ ବନ ରାଇଜରେ ଘନତା

ଆଣିଲେ ।

ଗିରି ବୁକୁ ଚିରି ନଦୀର, ଜୀବଦେହେ ଜୀବନ ସଞ୍ଚିରିଲେ ଅବା

ଫଳ ଶସ୍ୟ ଶରୀରକୁ ପୃଷ୍ଠି ଦେଉଥିଲେ ।

ନିତ୍ୟନୈମିତିକ ବିଶ୍ଵର ଅ ବିବିଧ ରଚନା ଦୃଢ଼, ସ୍ଥିର ପ୍ରକୃତିର ଅଭଙ୍ଗା ନିୟମ ।

ତେଣୁ ଅତି ସାଧାରଣ ମନେହୁଏ ଏ ମହାନ୍ ସୃଷ୍ଟିର ବିବିଧତା

ବ୍ୟତିକ୍ରମ ହେଲ ସିନା ହୃଦୟ ବୋଧ ହୁଅନ୍ତା

ସାଧାରଣ ମନେ ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ ସର୍ଜନା କେତେ ଅସାମାନ୍ୟ

ଆମ ଭାବନାର ସୀମାରୁ ଅତିତ ଚିନ୍ତା ଚେତନାରୁ ଆହୁରି ଉର୍ଦ୍ଦୁରେ କଳାନରୁ ପରେ

ଅସୀମକୁ କଳନା କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧ ହୁଏନାହିଁ ଯେଣୁ ଆମେ ଯେ ସୀମିତ

ହେଲେ ଅସୀମ ବ୍ୟାପକ ଯେ ମହାନ୍ ସର୍ବାକୁ ବୁଝିବାକୁ ହେଲେ

ନିଜକୁ ଚିହ୍ନିବାକୁ ହେବ ବ୍ୟାପକତାର ଅଙ୍ଗର ନିଜେ ଜାଣିବାକୁ ହେବ

ସେତେବେଳେ ସାମାନ୍ୟ ଅବା ଅସାମାନ୍ୟ ପ୍ରରେଦ ନଥିବ କିଛି, ଅରେଦ ଲଗିବ ।

ଅର୍ତ୍ତବୋଧର ଏ ଯାତ୍ରା ପଥରେ ଚାଲିବା ଆରମ୍ଭ ତ ହେଉ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦିନେ ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବ ।

ଅଜା ଙ୍କ ସପନ

ବିଷୁଚରଣ ସାହୁ

ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଓଡ଼ିଶା

ଅଜା ଯାଇ ଥିଲେ ମାଛ ବଜାରକୁ
ଆଣି ଥିଲେ କିଲେ ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ।
ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଉଜାକୁ ପଖାଳରେ ଖାଇ
ଶୋଇଗଲେ ମାରି ଘୁଙ୍ଗୁଡ଼ି ।
ଘୁଙ୍ଗୁଡ଼ି ମାରି ସେ ନିଘୋଡ଼ ନିଦରେ
ଦେଖି ଲେ ଗୋଟାଏ ସପନ ।
ସପନେ ଦେଖିଲେ ଟଙ୍କା ହୋଇ ଅଛି
ଆଗରେ ଗୋଟିଏ ଦର୍ପଣ ।
ଦର୍ପଣ ଆଗରେ ଚୌକିରେ ବସି
ଦେଖୁ ଥିଲେ ନିଜ ତେହେରା ।
ତେହେରା ଟା ତାଙ୍କ ଯୁବ ବୟସର
ବାଲ କାଟୁ ଥିଲା ବେହେରା ।
ବେହେରା କାଟିଲା ଅଜାଙ୍କର ବାଲ
ଗୋକା ଟକାଳିଆ ଭଙ୍ଗରେ ।

ଭଙ୍ଗଟା ତାଙ୍କର ପୁରା ବଦଳିଲା
ଧଳା ବାଲ କଳା ରଙ୍ଗରେ ।
ରଙ୍ଗଟା ବାଲର ବଦଳିଲା ବୋଲି
ଅଜା ହୋଉଥିଲେ ବାଉଳି ।
ବାଉଳି ଭିତରେ ବାହା ହେବା ପାଇଁ
ହେଉ ଥିଲେ ସିଏ କାଉଳି ।
କାଉଳି ହୋଇ ସେ ପାତି ଗାଏ କଲେ
ଖୋଜ ତାଙ୍କ ପାଇଁ କନିଆଁ ।
କନିଆଁ ପଦଟା ଅଜା ତୁଣୁ ଶୁଣି
ଆଇ ହୋଇ ଗଲେ ଛାନିଆ ।
ଛାନିଆରେ ଆଇ ଦଉଡ଼ି ଆସିଲେ
ଅଜା ଙ୍କ ନିଦରୁ ଉଠାଇ ।
ଉଠାଇ କହିଲେ ଖୋଜୁଛ କନିଆଁ
ମୋତେ କେଣେ ଦେବ ପଠାଇ ।

(In this poem last word of each line is constructed as first word of the next line.
Contributed by Dr G.K.Sahu, SO/G, L&PTD, BARC)

ଦୀଗହରା ପକ୍ଷୀ

ଝରାସେଫାଳି ସେନାପତି

ଦିଗହରା ଏକ ପକ୍ଷୀଟିଏ ମୁଁଜେ
ଭୁଲିଚି ମୁଁ ମୋ ନିଜ ଠିକଣା
ଅଦିନ ଝଡ ମାତିଆସି କାହୁଁ
କରିଦେଲା ଆହା ମତେ ବାଟ ବଣା
ଉଞ୍ଚିଗଲା ନିତ ତୁଟିଗଲା ସବୁ
ସେହି ମମତାର ସେଇ ବନ୍ଧନ
ଯୋଛି ନେଇଗଲା ହସଖୁସି ସବୁ
ତୁନା କରିଦେଲା ଏଇ ସୁନା ମନ
ଆଶା ଆକାଶର ପାହାଡ ଉଞ୍ଚିଲା
ଅବୁଝାମଣାର ଡିନାମାଇରିରେ
ଅଛିର ନଦୀ ତା କୂଳ ଲଢିଗଲା
ଧୋଇନେଲା ସବୁ ଇଛା ତା ସୁଅରେ
ରକ୍ତ ଧିଙ୍କାରେ ରକ୍ତକୁ ତାର
ଉଦ୍ଗାରେ ଖାଲି ବିଷ
ଯେ ବିଷଦ୍ଵାଳାରେ ଛାଡ଼ିଯାଏ ପ୍ରାଣ
ଡନ୍ତ ମନ ଛାଡ଼େ ବାସ ।

ତୁମ ପାଇଁ ପ୍ରିୟେ

ଡଃ ମନୋରଞ୍ଜନ ବେହେରା

ହାଇଦ୍ରାବାଦ

ସକାଳ ଗଲେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୁଏ
ସୁର୍ଯ୍ୟ ପୁର୍ବରୁ ପଣ୍ଡିମରେ ଗତି କରେ
ଜୀବନର ଏ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ମୁଁ ଲେଖୁଛି
କବିତା ତୁମ ପାଇଁ ପ୍ରିୟେ । (୧)

ତୁମକୁ ଦେଖିଲେ ଦୁଃଖ ଲାଗେ
କାରଣ ମୁଁ ଜାଣି ପାରୁନି
ଅନେକ ଚେଷ୍ଟା ବ୍ୟର୍ଥ ହୁଏ
କିଛି କୁହ ନାହିଁ, ବୁଝ ଚାପ ଗୁମ ମାରି
ମୋତୁ ଦୁରେଇ ଯାଆ ପ୍ରିୟେ । (୨)

ଅନେକ ଖୋଜିଲା ପରେ
ବହୁ ଦିନ ପରେ
ଆଜି ପାଇଛି କାରଣ ତାର
କେମିତି କହିବି କୁହ
ମୁଁ ଯେ ଗୋଲାକାର ସମସ୍ୟାର
କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ମୁଁ ପ୍ରିୟେ । (୩)

କେତେ ଥର ଚେଷ୍ଟା କରିଛି
ମନଲକ୍ଷି ଚିଠିଟିଏ ଲେଖିବି
ହେଲେ କାଗଜଟା ରହିଯାଏ ଧଳା
ଯଦି କେବେ ଚେଷ୍ଟା କରେ
ଲେଖିବାକୁ କାଗଜରେ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ
ରହିଯାଏ କଲମଟା ମୋର
ତୁମ ମୁହଁଟିକୁ ଦେଖି ପ୍ରିୟେ । (୪)

ଆଜିକାଲି କୁହ କିଏ ଚିଠି ଲେଖେ
Facebook ଓ WhatsApp ର ଦୁନିଆରେ
ମନକଥା କହିବାକୁ କାହାର ବି ଇଛା ଅଛି
ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ଅତି ଦୃଢ଼
ଏ ଅନ୍ଧକାର ଘୂଣ୍ଡିଯିବ

ମନକଥା ଶୁଣିବାକୁ କାହାର ବା ଆଗ୍ରହ ଅଛି ଖାଲି
WhatsApp ରେ status
ବଦଳେଇ ଦିଅ ପ୍ରିୟେ । (୫)

ତୁମ ତୁମଖ କିଏ ତୁମ୍ଭିବ ଏ ଦୁନିଆରେ
ତୁମେ କାହାକୁ ଦେଖିବ ଏ ସମୟରେ
Fivestar ଚକୋଲେଟ ନଖାଇ
ଅଞ୍ଚଳ କରି ଶୋଇଥିବା ଝିଆ କିଞ୍ଚିଷ୍ଠ ଆଶି
ଗରମ ପାଣି ନମିଳିବାରୁ ଗରଗର କରି ଶୋଇଥିବା
ମା-----ପ୍ରିୟେ । (୬)

ନିଜ ଗାଁ, ନିଜ ଜାଗା, ଚାକିରି
ସବୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇଛ ତା ପାଇଁ
କେବେବି ପ୍ରଶ୍ନ କରିନ, ଖଗଡ଼ କରିନ
ଯାହା ମିଳିଲା ତାକୁ ନେଇ ଅଗେଇ ଚାଲିଛି
ପ୍ରିୟେ । (୭)

ଅବୁଝା ମନକୁ ସହଜରେ କେବେ
ବୁଝେଇ ହୁଏନା
ସ୍ଵପ୍ନର ଆଶା, ପଂସାରର ବ୍ୟଥା
ସବୁ ଏକାଠି କରି
ମଣିଷଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ରବ୍ୟସ୍ତ କରିଦିଏ ପ୍ରିୟ୍ୟ । (୮)

ଏ ଅବୁଝା ମନରେ ମାନିନେଇ ପାରେନା
ଯିଏ ଶିବ ସେ ବିଷ୍ଣୁ
ଓ ଗଣେଶତ ଶିବଙ୍କର ପୁତ୍ର
ଗୌରୀ, ପାର୍ବତୀ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ସେ ତ ଶକ୍ତିର ପ୍ରତୀକ ପ୍ରିୟେ । (୯)

ମୁଁ ତ ଜନ୍ମ ନେଇଛି ତୁମ ପାଇଁ
ତୁମର ସେବା, ଅସହାୟତାର ସାଥୀପାଇଁ

ଏ ଅଣ୍ଟଧାର ପୋଛି ହୋଇଯିବ
 ତୁମ ଏକାକତା ରହିବନି
 ଜୀବନରେ ମଧ୍ୟ ଝରିବ ଜଗନ୍ନାଥ
 କୃପାରେ ପ୍ରିୟେ । (୧୦)
 ନିଜକୁ ନିଜେ କେତେ ପଚାରୁଛି
 ନିଜ ଭିତରୁ ଅସୁଧିବା
 ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଆଉ ପାଉନି
 ନିଜକୁ ଦୋଷୀ ଦୋଷୀ ଭାବି
 ଛାତିରେ ଏ ଦୁଃଖ ନେଇ
 ବଞ୍ଚି ପାରିବିନି ପିୟେ । (୧୧)
 ତୁମର ସୁନ୍ଦର ମୁହଁ, କାଜଳ ଆଖି
 ଦେଖିଲେ ସବୁ ଭୁଲିଯାଏ
 ତୁମର ମନ ନେଇ ଶୁଣିବାର
 ଏ ଅନନ୍ୟ ଆବେଗତା
 ସବୁ ମତେ ଶାନ୍ତିନିଏ ପିୟେ । (୧୨)

ତମେ ଯେତେ ପଛରେ ଥାଇ ଧକ୍କା ମାରୁଛି
 ମୋର ଶକ୍ତି ସେତେ ବଢୁଛି
 ଆଗକୁ ଆଗକୁ ଉଡ଼ିବା ପାଇଁ ପ୍ରିୟେ । (୧୩)
 ତୁମେତ ନିରୀହ ପକ୍ଷୀ ଚିଏ ପରି
 ଉଡ଼ି ଚାଲିଛ ନିଜ ସଂସାର କୁ ନେଇ
 କାହାର କିଛି ଖରାପ କରିନ
 କାହାର କିଛି ନିନା କରିନ କି
 କାହାର ବଦ୍ଧନାମ କରିନ
 ସିଙ୍ଗବିନାୟକ ସବୁ ଦେଖୁଛି
 ସାତ କୋଷ ଦୁରରେ ଥାଇ ପିୟେ । (୧୪)
 ଚାଲ ଆମେ ଫେରିଯିବା
 ପୁଅ ଝିଅକୁ ନେଇ
 ଆମର ସଂସାରରେ ସେ ଘରକୁ
 ଏ ଧରିତ୍ରୀ କେବେ ଚାହିଁବନି
 ଜଣେ ଅତୃପ୍ତ ମାର
 ପାଦ ଛାନ୍ଦିଦେବାକୁ ପିୟେ । (୧୫)

ଗୁରୁ ମନ୍ତ୍ର

ଶମୁନାଥ ଦାସ, ମୁଖ୍ୟ ସମାଦକ: “ଆଭିଯାନ”

୧୭୪-୬/୧, ବିଶ୍ୱଲକ୍ଷ୍ମୀ ୩ାଳା ରୋଡ୍, କୋଲକାତା-୭୦୦୦୭୦

ଗୁରୁଜୀ କହିଲେ, ବସ !
ବୁଝିଲ ତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟକ ସ୍ଥିତି ସମାଜର
ଏବେ ତୁମେ ନିଜେ କବିତା ଲେଖ
ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ଯତିପାତ
ପାଠକେ ବୁଝା-ଅବୁଝାର ସଂକଟରେ
ହେଲେ ହେଉଥାନ୍ତୁ ଛଟପଟ ।
ଖୋଲା କବାଚଦନରେ ହାତ
ଦେଖିବାକ୍ଷଣି ଦୁର୍ବୁଦ୍ଧଙ୍କୁ କିଳିବ କବାଚ
କଟିଗଲେ କଟିଯାଉ ପାପିଷ୍ଟ ଅଙ୍ଗୁଳ
କୁକର୍ମରେ ହେବେ ନିଷ୍ଟେ ପରାହତ
ଆଉ, ଅନାୟାସେ ତୁମେ ସତ୍ୟ
ବିଚାରାଳୟେ ହୋଇଯିବ ମୁକ୍ତ ।
କଲମକୁ କରିଦିଅ ଲାଉଡଙ୍କ ସର୍ପ
ଅବନୀର ପୁଷ୍ପଦ୍ୟାନେ ଦେଖିବ ତସ୍ଵର
ଝିଙ୍କୁଥିବେ ନାନାଜାତି ପୁଷ୍ପ

ତତ୍କଷଣାତ୍ ବଦନକୁ ଲମ୍ଫ
ମାରି ଫୁଟାଇବ ସେମାନଙ୍କ ନେତ୍ର
ନ ଲାଗିବ ଦୋଷ କିଛି ମାତ୍ର ।
ତେଣେ ପାତ୍ର-ମନ୍ତ୍ର କୋଟି କୋଟି ଅର୍ଥ
ଅହରହ କରନ୍ତି ହତ୍ତପ
ଏଣେ ଚାଷୀଙ୍କର କରୁଣ ବିଲାପ
ବାଧକ ସାଜିଛି ଅର୍ଥ ଅବା ପ୍ରକୃତି ତାଣ୍ଟର
ଦେଖି ଚାଷିଙ୍କର ଆଡ଼ୁହତ୍ୟା ଦୃଶ୍ୟ
ସାଜିବ ତାମରା ତୁମେ ଛାଡ଼ିବ କୁହାଟ ।
କବିତାର ରୂପରେଖ ହୋଇବ ଏମନ୍ତ
ଲେଖନୀ ହେବ ତବ ଯନ୍ତ୍ର-ତନ୍ତ୍ର-ମନ୍ତ୍ର
ବାଘ-ଭାଲୁ ବନ୍ୟଜନ୍ତୁ ମାରିବେ ସଲାମ
ଜନମାନସେ ଦିତୀୟ ଉଗୁର ନିତ୍ୟ
ମସ୍ତକେ ଶୋଭାପାଉଥିବ ତବ
ସାରସ୍ଵତ ମଣିର ମୁକୁଟ ।

ସମ୍ବନ୍ଧନ

ଶମୁନାଥ ଦାସ, ମୁଖ୍ୟ ସମାଦକ: “ଆଭିଯାନ”

୧୭୫-୬/୧, ବିଶ୍ୱଲକ୍ଷ୍ମୀ ୩ାଳା ରୋଡ୍, କୋଲକାତା-୭୦୦୦୭୦

ଗୋଧୂଳି ଉଭେଇଗଲା...
ସଞ୍ଜ ରତ୍ନତ...
ମାଡ଼ି ଆସିଲା ଅନ୍ଧାର...
ଗର୍ଜନ କଲା ନିଶାକର... ।

ସବୁଥର ପରି ଏଥର ବି
ସେମାନେ ଧକ୍ଷେଇ ପଶିଲେ
ଆମ ଇଲାକାକୁ,
ଆମକୁ ପୁଣି ବୁଝାଇଲେ
ଧୈର୍ଯ୍ୟ-ସାହାସର ପରାକାଷ୍ଟାରେ... ।
ଆମେ ଶରୀରର କ୍ଷତ ଦେଖାଇଲୁ
ସେମାନେ ବିଶଳ୍ୟକରଣୀ ବଜାଇଦେଲେ
ଆମେ ମନର ବ୍ୟଥା ଜଣାଇଲୁ
ସେମାନେ ଗୋଲାପ ଫୁଲ ବଜାଇଦେଲେ
ଆମେ ହୃଦୟବେଦନା ବଜାଣିଲୁ
ସେମାନେ ବୀଣା ରେ ସଙ୍କୀର୍ତ୍ତ ରଗିଣୀ
ତେଳିଲେ,
ଆମେ ଆମ ଆମ୍ବନର
କୋକିଳ-କୁଜନରେ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍କୀର୍ତ୍ତ
ରାଗ-ରାଗିଣୀକୁ ପରାସ୍ତ କରିବାକୁ
ଚେଷ୍ଟାକଲୁ,
ପେରକର ଧୂନି ସେମାନେ କଲେ ଆବାହନ,
ଆମେ ପ୍ରକାଶିଲୁ ଅଶୁଭ ଲକ୍ଷଣ

ସେମାନେ ଜିତିଲେ ଯୁକ୍ତିରେ
କହି ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ବାହନ ।
ସେମାନଙ୍କ ନାମରେ ଥିଲା ମୋହର
ଜ୍ଞାନୀ-ଗୁଣୀ-ବିଦ୍ୟାନ-ପଣ୍ଡିତ
ରାଜନ୍ୟ ... ରାଜଶେଷର
ଯେଣୁ ଆମେ ସଭିଏଁ ଯୋଗ୍ୟହିତ
ସେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ଅଦେଶ ନିଧାର୍ୟ ।
ରାତି ପାହିଲା... ସକାଳ ହେଲା
ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ପହିଲି କିରଣରେ
ପୁନର୍ଦ୍ଵାରା ମହୁଳି-ମାଦକେ ଉତ୍ତାପନ
ପୁନଃ ପୁଲକିତ କଲା ତନି-ମନ-ପ୍ରାଣ,
ସେମାନଙ୍କ ଅଦେଶରେ ଆମେ
ସେହି ଚିରାଚରିତ ଦାବିରେ
ଧକ୍ଷେଇ ପଶିଲୁ କୁଞ୍ଚାକୁସ୍ତିରେ
ଠେଲା-ପେଲା ଦଳାଚକଟାରେ
ଆମେ କ୍ଷତାକ୍ଷ... ରକ୍ତାକ୍ଷ... ମୃତାହତ
ମାତ୍ର ...
ସେମାନଙ୍କର ନଥିଲା ସାକ୍ଷାତ ।
ସମୟ ନିହାତି ଖରାବେଳ
କୁହୂ-କୁହୂ ମଧୁର ସ୍ଵନ
ସାନ୍ତ୍ଵନା ଦେଉଥିଲା ଆମକୁ କେବଳ
ଆମ ସେହି ଆମ୍ବ-କାନନ କୋକିଳ ।

ବର୍ଷା (ରତ୍ନ) ର ତାଳେ

ସର୍ବିତା ଦାଶ

ଡି-୭, ନାଲୁକୋ କଲୋନି, ସେକ୍ଟର-୩, ଦାମନ୍ଜୋଡ଼ି, ଓଡ଼ିଶା

ଚେପ୍ ଚେପ୍ ଚେପ୍ ଝର୍ ଝର୍ ଝର୍

ବରଷି ଯାଉଛି ପାଣି

ସବୁଜ ଶାନ୍ତିରେ ସନ୍ଦେଶ ହେଲାଣି

ଆମରି ପ୍ରକୃତି ରାଣୀ

ଆହା ଦିଶେ କେତେ ସୁନ୍ଦର !

ଭାଇ, ଭରଣୀଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ବୁଲି ବାହାରିଲେ କଳା ଠାକୁର

ଝମ୍ ଝମ୍ ଝମ୍ ସର୍ ସର୍ ସର୍

ଶ୍ରାବଣ ଭାଦ୍ରବ ମାସ

ଆନନ୍ଦ ଉଲ୍ଲାସେ କୁନି ପିଲାମାନେ

ପୂଜିବେ ଦେବ ଗଣେଶ

ଆହା ଦିଶେ କେତେ ବଢ଼ିଆ !

ବରଷାର ମଞ୍ଚ ବହେଇ ଦିଏଟି ସଞ୍ଜବେଳେ ମୁଢ଼ି ନଢ଼ିଆ

ଲାଲ୍ ଗୁକ୍ ଗୁକ୍ ସାଧବ ବୋଦୁଟି

ବଦାଏ କ୍ଷେତର ଶୋଭା

ଘାସ ଗାଲିଚାରେ ଦିଶୁଥାଏ ଯେହ୍ନେ

ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର ଆଉ

ଆହା କି ମନ ହରଷ !

ସ୍ରୁଷ୍ଟିଙ୍କ ସୁଜନା ବର୍ଷା ରତ୍ନକୁ ଦେବାକୁ ମନେ ସରସ

ମନ ମୋର

ଝରାସେଫାଳି ସେନାପତି

କହୁରେ ମନ ମୋର କାଇଁ ମିଛେ ହେଉ ତୁ ଯେ ଏଡ଼ିକି ଅଧିର
ଆରେ ଦୁଃଖି ମନ ମୋର
ବୁଝଣ୍ଟ ବୁଝିବାକୁ କେହି ନାହିଁ ଯେ ତୋହର
ସଂସାର ସାଗରେ ଯାହାକୁ ପାଇଲୁ ଭାବି ନେଲୁ ସିନା ସିଏ ଏକା ତୋର
ଅଧାବାଗେ ସେ ତ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲା କରି ତତେ ସାତପର
ଆରେ ଦୁଃଖି ମନ ମୋର
ବେସାହାରା ଦୁନିଆରେ ଖୋଜିଲୁ ସାହାରା
ଦେଲା ଜିଏ ନେଲା ସବୁ ହେଲୁ ପଥହରା
ଯେ ପଥର ପଥିକ ତୁ ସେ ପଥ ଭୁଲିଲୁ
ଛଳନାରେ ପଡ଼ି ପ୍ରିୟେ ପଥ ତୁ ହଜିଲୁ
ବୁଝିଲୁନି ମାୟା, ମାୟା ମରିଚିକାର ଆତୁରେ ଧାଇଁଲୁ ସିନା ହେଲୁ ଜରଜର
ଆରେ ଦୁଃଖି ମନ ମୋର ମିଛେ କାଇଁ ହେଉ ଏଡ଼ିକି ଅଧିର ରେ ଦୁଃଖି ମନ ମୋର
ପାଦତୋ ଛିଡ଼ିଲା ରୁଧିରେ ତିନ୍ତିଲା ଆଜି କିଏ ଅଛି କାହିଁ କହ
ବୁଝିବାକୁ ତୋ ବେଦନା ତୋ ମନର କୋହ
ଅନ୍ଧ ବଧିର ମୁକ ତୁ ସାଜିଲୁ ମୁହଁ କାନ ଆଖି ଥାଇ
ଆଖି ଖୋଲି ଥରେ ଦେଖିଲୁ ତ ନାଇ ଛଳନାର ରୂପ ଏଇ
କାନ ଡେରି ଥରେ ଯଦି ତୁ ଶୁଣନ୍ତୁ ବୁଝନ୍ତୁ କପଟ ଭାଷା
ମୁଁହଁ ଖୋଲି ଥରେ ଯେବେ ତୁ କହନ୍ତୁ ଆସନ୍ତା ସୁନେଲି ଭାଷା
ଛଳନାର ରାତ୍ରି ଆଜି କାଳିମାରେ ଭରା
ନାହିଁ ଏଠି ଶାନ୍ତି ସୁଖ ସବୁ ଦିଗହରା
ଛଳନାର ହାତ ଧରି ଚାଲିଲୁ ଆଗକୁ
ଚାହିଁ ଦେଖ ଥରେ ଆଜି କିଏ ଅଛି ପଛକୁ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟିତ ତୋ ଅନ୍ତର ଦେଉଛି ଧିକାର କହ ଆଜି ଦୁନିଆରେ ହେଲୁ ତୁ କାହାର
ନିଳକଣ୍ଠ ସାଜି ନିଜେ ପିଇଲୁ ଜହର ସର୍ବହରା ହେଲୁ ଆଜି ତୁ ଭିକାରି ଦାଣ୍ଡର
ଆରେ ଦୁଃଖି ମନ ମୋର
ମିଛେ କାଇଁ ହେଉ କହ ଏଡ଼ିକି ଅଧିର ଆରେ ଦୁଃଖି ମନ ମୋର

ସର୍ବ ବଜେଟ

ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ପଣ୍ଡା

ଆବେଳ ଅକାଳରେ ବର୍ଷାର ପହିଲି ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ । ଓଦାମଆଟିରେ ଭୁରୁଭୁରୁ ଗନ୍ଧର ମହକ । ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରୁ ବାତାୟନ ଦେଇ ପ୍ରବେଶ କରୁଛି ଶାନ୍ତ ଶୀତଳ ସମୀରଣ । କ୍ଲାନ୍ଟ ଶିଥିଲ ଅବୟବ ପ୍ରକୃତିର ପୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଦୂରେଇ ଦେଇ ହୋଇଛି କର୍ମ ମୁଖର । ଦୂରଚକିଆ ଯାନର ଗତିକୁ ତିତ୍ର କରି, ସରକାରି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଆତକୁ ମାତି ଆସୁଛି ଅଲୋଚା, ଅଦରକାରି, ଅନାମଧେୟ ଦସ୍ତାବିଜ ପାଇଥିବା “ବିଜ୍ଞାନ ବେପାରି” । ଦୁଇ, ଅବିଚଳିତ ପାଦର ଗତି ମନ୍ତ୍ରର ହେଇଯାଏ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବରେ ଦେଖି ଏକ କାଳସର୍ବ ବିଜ୍ଞାନଗାରରେ । ହୃଦୟନନ୍ଦନର ଗତି ତୀର୍ତ୍ତ ହୁଏ ଭୟର ମାନସ ମନୁନରେ, ସର୍ବ ସର୍ବ ବୋଲି କରେ ସେ ଚିନ୍ତାର ବିକଳ ମନରେ ।

ଏତାଦୁଶ ଅବସ୍ଥାର ସମୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ପହଞ୍ଚିଗଲେ ବାବୁ “ନିର୍ଜି” । କାନ୍ଦ ବାତରେ ପୋଷକ ମାରିଲେ “ସର୍ବ” ହଜିଛି ଖୋଜ । ଦେଖି ଏ ପୋଷକ ବିକଳ ଶୁପର ବ୍ୟୋଜେଣ୍ଟଙ୍କର ବଢ଼ିଗଲା ହୃଦୟନନ୍ଦନର ଗତି । କହିଲେ ଚାଲ୍‌ଯିବା ଚି ପ୍ରୟାଣ୍ତ୍ର (Tea pantry), ମଗନରେ ଆସିବ ବୁଦ୍ଧି, ବିଚାର ପାଇବାକୁ ଏଥିରୁ ମୁକ୍ତି ।

ଭୟେ ଏ ବିଚାରା ନ ପାଇ ଚାରା, ଦୁଃଖ ଅସହାୟେ ପହଞ୍ଚିଲା ଅଧିକାରିଙ୍କ ଘରେ । ଦୁଃଖମ୍ବାଦ ଶୁଣି ଅଧିକାରି ମୋର ପାଇଲେ ମୁର୍କା, କହିଲେ ତୋ ରାଶିଗା “ବିଛା” । ରହିବି ରାହୁ କେତୁଙ୍କର ମହାଦଶା, ଭୋଗିବାକୁ ହେବ ବଢ଼ ଦୁର୍ଦଶା ।

ତୁ ପୋଡ଼ାମୁହଁ, ଫଟା କପାଳ, ଭାଗ୍ୟରେ ତୋହର ବହୁତ ଗୋଳ । କେହି ଦେଖିଲେନି ଯାପ, ତୁ ଶଳାଗା ମାରିଦେଲୁନି ଆଖିରେ ଛେପ । ଯା କର ତୁହି “ଯଞ୍ଜ କର୍ମ”, କଟିଯିବ ତୋ ସର୍ବ ଯୋଗ ।

ଦୟର ଆସିବୁ ଆଖିରେ ବାନ୍ଧି କଳାକନା, ଚକ୍ଷୁଦୋଷରୁ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ କରିବେ ଏକ “ଜୀବନ ବିମା” । ସର୍ବ ଖୋଯିବା ନୁହେଁ ମୋର କର୍ମ, ଯାଅ ତୁ ଉପର ଅଫିସର ।

ଉପରିସ୍ଥ ଅଫିସର ମୋର ମୃଦୁ ହସି କହିଲେ ଦେଖ ମୋର ବାପ, ଚାଲିଛି ଏ ମାର୍ଗ ମାସ ବଜେଟ ନିଅଣ୍ଟ । “ସାପ” ଖୋଯିବା ପାଇଁ ବଜେଟ (Budget) ସଂସ୍କାନ ଆଜି ଯାଏଁ କରିନି ଆଲାଗା । ଆସନ୍ତା ମାସେ ଅଛି “ମହା ମୁଖ୍ୟ” କମିଟିର ସଭା, ଏ ବିଷୟେ ସେଠି ଆଲୋଚନା କରାଇବା । ସମୟ ଅତି ସିମିତ, କର ଯାଇ ଉପସ୍ଥାପନା “ସର୍ବ ବଜେଟ” ଓ ତାହାର ଏସିମ୍ବେଟ (Estimate) ।

ମହାମୁଖ୍ୟ କମିଟିର ମୁଖ୍ୟ “ବଜ୍ରକୀଳା”, ପଚାରନ୍ତି ସର୍ବ ଥିଲା କାଳିଆ କି ଗୋରା କିବା ହଳଦିଆ । କରିଥିଲ କି ତୁମେ ପରିଷା, ସର୍ବ ଥିଲା ବିଷାକ୍ତ କି ପ୍ରଭୁଭକ୍ତ । ବିନମ୍ରେ କହିଲି ଏ “ବଜ୍ରକୀଳା” ଜାଣିଲି ଆଜି ତୁମ୍ଭ ମୁଣ୍ଡଗା ଗୋବର, ସର୍ବ ଦଶନର ଅନୁଭୂତି ନାହିଁ ମୋର । ମଦମତ ହସି ପରି ରାଗେ ଜର ଜର, ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରନ୍ତି ବାଙ୍ଗରା ବାବା ମହୋଦୟ । ସର୍ବ ଥିଲା ଜଳଚର, ସ୍ଵଳଚର, କି ଥିଲା ତାହାର ଆକାର, ପ୍ରକାର । “ମିଥ୍ୟାମୁଖ୍ୟ” ଦମ୍ଭେ ହୋଇ

ଆଗଭର, ଯଦି ସେ ସର୍ପ ହୋଇଥାଏ ଜଳଚର, ଆସିଥିବ ନିଶ୍ଚେ ସେ ଭାରତ ମହାସାଗର କିମ୍ବା ବଙ୍ଗୋପ ମହାସାଗର ମଧ୍ୟର ।

ସର୍ପ ଯଦି ହୋଇଥିବ ସ୍କୁଲଚର, ସିମ୍ବିଟିଭ (CCTV) କ୍ୟାମେରା ରେ ରଖିବା ନଜର । ସର୍ପ ରକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ହେବ କତା ସୁରକ୍ଷା, କାଲିତୁ ଆୟୋଯ୍ୟ ହେଉ ତ୍ରିପ୍ଲରିୟ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା । ମହାପ୍ରାଚୀର କରାଯାଉ ନିର୍ମାଣ, ଦାୟିତ୍ବ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଉ ହେ ମହାଜନ ।

ଶୁଣୁଥିଲେ ଧୀର ମନେ “ଅତି ତଣ୍ଡିପ” ମହାଶୟ, କହିଲେ “ସର୍ପ ପରିକ୍ଷାଗାର” କରାଯାଉ ନିର୍ମାଣ ଓ ଦିଆଯାଉ “ସର୍ପ ବିଶେଷଜ୍ଞ” ନିଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦାନ । “ଗାଲୁ ମହାରାଜ” ଅତି ସନ୍ତର୍ପଣରେ ନିଦର୍ଶ ଉଠିଲେ, ଏ ବଜେର୍ ଏକ୍ସପର୍ (Expert) ନାହିଁ ହେ ବୋଇଲେ ।

ବିନା ବିଶେଷଜ୍ଞେ ବଜେର୍ ହେବ ନାହିଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ, ନାହିଁ ଯୁର କିଛି “ଗର୍ମସ ଆଶ୍ରୁ କଣ୍ଠିପନ” (Terms & Conditions) । “ପୋଲା” ବାବୁ ସରବର୍ କହିଲେ ବିଶେଷଜ୍ଞ ହେବୁ ଆମେ ଏ ବଜେର୍ ର, ଯଦିଓ ଏ ବିଷୟେ ଜ୍ଞାନ ଆମ “ପୋଥି ବାଇଗଣ” କରିବୁ କେବେ “ବାରି ବାଇଗଣ” ।

“ଭାରିଜା” ମୋର ହେଉଥିଲା ବ୍ୟସ୍ତ, ବିଗତ ବର୍ଷରୁ ଆମେ କରିବୁ ବିଦେଶ ଗସ୍ତ । ହେ ମହାନ୍ତରର କରନ୍ତୁନି ଶଙ୍କା, ଖେଦିଯିବୁ ଆମେ ଉଗଣ୍ଡା, ନାମ୍ବିଆ, କେନିଆ, ଆଫ୍ରିକା । ଏ ବିଷୟେ ବିଦେଶେ କରିବୁ ଆମେ ବିଶେଷଣ, ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟେ କରିବୁ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନ । ଯଦି “ସର୍ପ ବଜେର୍” ହୋଇବ ସଫଳ, ହେ ବଜ୍ରକୀଳା ! ମିଲିବ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଛଦ୍ମଣୀ (ପଦ୍ମଣୀ) ବା ଛଦ୍ମ ବିଭୂଷଣ (ପଦ୍ମ ବିଭୂଷଣ) ।

ଏକ ବରଷ ବିତି ଗଲା ଏହି ମାଧ୍ୟମରେ, ବଜେର୍ ଆପ୍ରୋଭ ହେଲା ବହୁ ଆଲୋଚନା ପରେ । ସର୍ପ ଧରିବା ପାଇଁ ବିଦେଶରୁ ଆସିଲେ “ବିଶେଷଜ୍ଞ” ଓ ବୋଇଲେ ସର୍ପ ଧରିବା ପାଇଁ Man Power ଦରକାର । ଦିଅ ଏକ କଣ୍ଠାକ୍ତ ଓର୍କର ନତ୍ରୁବା ଏକ ଅଧିକାରୀ । ସର୍ପ ଦଂଶନେ ଯଦି କିଛି ହୁଏ କଣ୍ଠାକ୍ତ ଓର୍କର ଆଗେ ହେବ ଆମରଣ ଅନଶନ, ଦୁର୍ବିଷ୍ଵାସ ହେବ ଆମର ଜୀବନ । ଛେପ ଥୁକିଲେ ଯଦି ପଡ଼େ କା ଉପରେ, ସିଏ ଏକ ଅଧିକାରୀ ଏକ ବିଭାଗରେ ।

ନେଇ ଅଧିକାରୀ ଉନ୍ନତ କରାଗଲା ବିଜ୍ଞାନଗାର ର ଦ୍ୱାର, କାହିଁ ସେ କାଳସର୍ପ ନା କିଛି ଅଛି ଚିତ୍ରିତ ଅତିତ । “କାଳସର୍ପ” ଥିଲା ଏକ କାଳର ଚେତନା, ଜାଣିବା ପାଇଁ ଆମୁର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅବ୍ୟବସ୍ଥା, କରାଯୁତ କମ୍ପ୍ୟୁଟର କେତେ ପାରିବାର ଓ କେତେ ସତେତନ । ସିଂହାସନେ ବସିଗଲେ ଛାଗଳ ଦେହେ କି ଆସେ ଶତ ସିଂହର ବଳ, କେବଳ କାଳର କରାଳ କଳରେ ଧ୍ୟାପ ହେବ ମାନବ ସଭ୍ୟତାର ।

ଦୟାର ଉପଯୋଗିତା ଓ ଉପକାରିତା

ବନମାଳୀ ମହାପାତ୍ର
ବୀରନରସିଂହ ପୁର ଶାସନ, ପୁରି

“ବାବା ଆମ୍ବଣେ”ଙ୍କ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି “ମଦର ଚେରେସା” ଓ “ବିଲ୍ ଗେର୍ଷେ” ଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବଲୋକନ କଲେ ଆମେ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନିତ ହେବ ଯେ, ଆମେ ସର୍ବଦା ଦାନୀ ଓ ଦୟାବାନ୍ ଲୋକଙ୍କର ଗୁଣଗାନ କରିଛନ୍ତି ।

ଆଜିର ବିଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟ କହୁଛି ଯେ, ଦୟା କେବଳ ଆମକୁ ସୁଖି କରାଇନଥାଏ, ଏହା ଆମକୁ ଦୀର୍ଘଯୁ ମଧ୍ୟ କରିଥାଏ । ବିଚାର ବୁଦ୍ଧିର ଅଭାବ ସର୍ବଦା ଜୀବନକୁ ଦୁର୍ବିପ୍ରଦା କରିଥାଏ । ମାତ୍ର ଏକ ମିନିଟ୍ ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ । ଏକ ବିଶ୍ୱ ଜେଉଁ ଠାରେ ସମସ୍ତେ ଜଣେ ଜଣେ ଦୟାବାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତି । ଆପଣ ଗ୍ରାଫିକ୍ ଜାମ୍ ରେ ଥିଲାବେଳେ କେହି ଜଣେ ଆପଣଙ୍କୁ ପ୍ରବେଶର ଅନୁମତି ଦେଲେ । କୌଣସି ଦୋକାନ ବଜାରରେ ଭିଡ଼ ଭିଡ଼ରେ ଆପଣ ଜଣଙ୍କୁ ହଠାତ୍ ଆପଣଙ୍କ ପୁର୍ବରୁ ଯିବାକୁ ଦେଲେ । ନୃତ୍ୟ ଉତ୍ସବରେ ସମସ୍ତ ଜୀବନର ସଙ୍ଗୀ ହେଲା ଦୟା ଯୋଗୁଁ ମନ୍ୟଷଜାତି ସର୍ବଦା ସମୃଦ୍ଧି । “ଶାନ୍ତାଫେ” ଅନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ “ସାମ୍ ବାଉଳ୍ସ୍” ଆମେରିକାର ପୁରାତନ ସମାଜକୁ ବିଶ୍ୱାଷଣ କରି ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନିତ ହେଲେ ଯେ ସମାଜ ତିଷ୍ଠିବା ପାଇଁ ପ୍ରଧାନ ଅସ୍ତ୍ର ହେଲା ଦୟା ।

ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଏକ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଶକ୍ତି ଅଛି ଯାହା ଯୋଗୁଁ ଆମେ ଆବଶ୍ୟକତା ସମୟରେ ଅନ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଆଗଭର ହେଇଥାଉ । ଏହା ଗବେଶଣା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯେ ଦୟା ଓ ଦାନଶୀଳତା ଆମକୁ ଖୁସି ରଖିଥାଏ । ପ୍ରଫେସର ସାମ୍ ଙ୍କ ମତରେ, ଶିକ୍ଷା ମାଧ୍ୟମରେ ଛାତ୍ରମାନେ ପ୍ରମାଣିତ କରି ଦେଖେଇଥିଲେ ଯେ, ଅଧିକା ଦାନ କରିଥିବା ଓ ଦୟାଭାବ ଦେଖେଇଥିବା ଛାତ୍ରମାନେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଧିକ ଖୁସି ଥିଲେ । ଅଜଣା ଲୋକ ବା ପ୍ରିୟ ଲୋକ ଯାହାକୁ ବି ସାହାଯ୍ୟ କଲେ ଏହା ଆନନ୍ଦକୁ ବହୁଗୁଣିତ କରିଥାଏ । ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ବା ନଗଣ୍ୟ ପରୋପକାର କାର୍ଯ୍ୟ ବହୁ ଉକାସନ ଦେଇଥାଏ । ଅଞ୍ଜାତ ଲୋକପାଇଁ ତା” ଚିଏ ଦାନ କଲେ ସାମୟିକ ସୁଖ ମିଳିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଜଣେ ଅସମର୍ଥ ପଡ଼େଶୀ ପାଇଁ ସଭଦା ଅଣିଦେବାରେ ସମ୍ପର୍କ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାଇ ହୁଏ । ଦୟାଭାବର ମଧ୍ୟ ସୁଖ ଅପେକ୍ଷା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପକାରୀତା ରହିଛି । ଦୟାଶୀଳତା ଉତ୍ସମ ସ୍ଥାପନାର ଚାବିକାଠି । ଯେଉଁମାନେ ଅଭ୍ୟାସଗତ ଭାବେ ପରୋପକାରୀ, ସେମାନଙ୍କର ମାନସିକ ସ୍ଥାପନ୍ୟ ଭଲ ଭୁବେ ଓ ହୀନମନ୍ୟତା ଆସେ ନାହିଁ । ଏହା ସର୍ବଜନବିଦିତ ଯେ ସୁଖ, ସମୃଦ୍ଧି ଓ ସ୍ଥାପନ୍ୟ ଗୋଟିଏ

ରଦ୍ବୁରେ ବନ୍ଧା । ଅଧିକରୁ ଆପଣ ଯଦି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ନିଃସ୍ଵାର୍ଥପର ସ୍ନେହ ଦେଖାନ୍ତି ତେବେ କ୍ରୋଧ ଭୟ ଓ ପ୍ରତିଶୋଧ ପରାୟଣତା ଆପେ ଆପେ ଅପସରି ଯିବ । ଦୟାଭାବ ମନ୍ୟଷ୍ୟ ମନରେ ଏକ ନୂତନ ପରିବର୍ତ୍ତନର ତରଙ୍ଗ ଖେଳାଇ ଦେଇଥାଏ ଯାହାକି ଆମ କର୍ମମୟ ଜୀବନରେ ଉତ୍ସାହ ଅଣିଥାଏ ।

ଏହି ଦୟାଭାବ ନିଃସ୍ଵାର୍ଥପର ହେଲେ ଏହାର ଉପକାରିତା ବହୁଗୁଣିତ ହୋଇଯାଏ । ଏହା ଯେତେବେଳେ ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇପାରେ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ଅଞ୍ଚାତ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ପାଇଁ ଦୟାଲୁ ହୁଏ ।

କ୍ଷଣ ମାତ୍ର ପାଇଁ କଳ୍ପନା କରିବୁ, ଆମର ବିଶ୍ୱ ଯେଉଁଠାରେ ସମସ୍ତେ ଜଣେ ଜଣେ ଦୟାଲୁ ବ୍ୟକ୍ତି । ତେବେ ଯାଇ ସେହି ବିଶ୍ୱର ଅଧିବାସୀ ଅନ୍ୟପ୍ରତି ଦୟାଲୁ ହେବାରେ ଅଧିକ ଖୁସି ଅନ୍ତରବ କରିବେ । ଯେପରି ଖୁସି ଜଣେ ଛୋଟ ପିଲା ଆଇସ୍କ୍ରିମ୍ ଟିଏ ପାଇଲେ ହୋଇଥାଏ ।

ଆମେ ଏହା ଆଖପାଖରୁ ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିପାରିବା । ସାହି ପଡ଼ିଶା ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି ଚକୋଲେଟ୍ କିଣି ପାରିବେ । ଜରା ନିର୍ବାସକୁ ଯାଇ ଅନ୍ତେବାସୀ ମାନଙ୍କ ସହିତ କିଛି ସମୟ ବିତାଇ ପାରିବା । ଏପରି କଲେ ଦେଖିବେ ଆପଣଙ୍କ ଚଲାପଥ କୁସୁମିତ ହୋଇଉଠିବ ।

ବାର୍ଷିକ ଉସ୍ତବ ଅପ୍ରେଲ ୨୦୧୭: ନୁପୁର ଚିମ୍ବ ନୃତ୍ୟପ୍ରଦର୍ଶନ

ଆଧୁନିକ ସମାଜରେ କୃତଙ୍ଗତାର ଅଭାବ

ବନମାଳୀ ମହାପାତ୍ର

ବୀରନରଣ୍ୟହ ପୁର ଶାସନ, ପୁର

ଆପଣଙ୍କୁ ଜଣେ ତିରସ୍କାର କଲେ ଯେତିକି କଷ୍ଟ ନହୁଏ, ଜଣେ ଉପକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି କୃତଙ୍ଗତା ବଦଳରେ ଖାମ ଖିଆଲି ଭାବେ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣେଇଲେ ତାହାଠାରୁ ଅଧିକ କଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଆପଣଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତ ଆରାମ ମିଳେ ସେତେବେଳେ ଯେବେ ଆପଣ ଜଣିବାକୁ ପାଆନ୍ତି ଯେ ଆପଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପକୃତ ଏକାଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ କୃତଙ୍ଗତାର ଲକ୍ଷଣକୁ ସଦାସର୍ବଦା ମନରେ ଉଡ଼ିବିତ କରି ରଖିଚାନ୍ତି । ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ କିନ୍ତୁ କୃତଙ୍ଗଲୋକ ଅପେକ୍ଷା ଅକୃତଙ୍ଗ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅଧିକ ସାମାନ୍ୟ କରିଥାଏ । ସେମାନେ ସମାଜର ଜଣେ ଜଣେ କଲଙ୍କ ।

ଥରେ ଜଣେ ଟାଙ୍କି ଚାଳକ ଗୋଟିଏ ଟଙ୍କାର ଥଳି ଫେରେଇବା ପାଇଁ ସାରାଦିନ ଖୋଜି ଜନେଇକ ଭଡ଼ାଟିଆ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଟଙ୍କା ଥଳୀ ଫେରେଇଲା । କିନ୍ତୁ ସାଧୁବାଦ୍ ପାଇବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଓଳଚା ପ୍ରଶ୍ନର ସମ୍ମାନୀୟ ହେଲା । “ମୋତେ କାହିଁଙ୍କି ଟାଙ୍କିରୁ ଓଳ୍ହାଇବା ମାତ୍ରେ ଫେରେଇ ନଥିଲୁ ?”

“ଧନ୍ୟବାଦ ଓ ଦୟାକରି” ଏହି ଦୁଇଟି ଛୋଟ ଶବ୍ଦ ମାଧ୍ୟମରେ ଆମେ ଜୀବନର ପଥକୁ ସରଳ କରିପାରିବା । ଆମେ ନିତିଦିନ ସାମାନ୍ୟ କରୁଥିବା କିଛି ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ ଯଥା କ୍ଷେତ୍ରବାଲା, ଖବର କାଗଜ ବାଲା ଆଦିଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ କହି ବିଦାୟ ଦେବା । ଏହି ଅଭ୍ୟାସ ଆମେ ଆମ ନିଜ ସମ୍ପର୍କୀୟ ମାନଙ୍କ ସହିତ ମଧ୍ୟ ରଖିବା । କୃତଙ୍ଗତାର ସର୍ବଶେଷ ନିର୍ଦର୍ଶନ ଆପଣ ପାଇବେ, ଜେତେବେଳେ ଜାନିବେ ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରତି ବର୍ଷ ବୁଦ୍ଧ ବ୍ୟାଙ୍କ କୁ ରକ୍ତ ଦାନ କରନ୍ତି, କାରଣ ସେ ନିଜେ ରୂପ୍ତ ଥିଲା ବେଳେ ଅନ୍ୟ କାହାଠାରୁ ରକ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଏହି କ୍ରମରେ ବିଜ୍ଞ ପ୍ରଶାସକ ଭି.ପି. ମେନନ୍ ଙ୍କ ଏକ କଥା ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ । ନିଜ ଜୀବନର ଆଦ୍ୟ ସମୟରେ ସେ ଘୋର ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରେ ଗଢି କରୁଥିଲେ । ସେପରି ସମୟରେ ଜଣେ ଶିଖ୍ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କୁ ୨୦ ଟଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଯେବେ ଫେରେଇବାର ସମୟ ଆସିଲା, ମେନନ୍ ବାବୁ ଟଙ୍କା ଫେରେଇବାକୁ ଗଲେ । କିନ୍ତୁ ସେହି ଶିଖ୍ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ଟଙ୍କା ନ”ନେଇ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କୁ ଦାନ କରିବାକୁ କହିଲେ ଯାହାରକି ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବ । ନିଜ ଜିବନାବସନ୍ନ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ମେନନ୍ ସାହେବ ଏହି କଥା ମନେ ପକେଇ ନିଜ ଝିଅ ଦ୍ୱାରା ଜନେଇ ଭିକାରିକୁ ଦାନ କରିଥିଲେ । ଏପରି ଲୋକମାନେ ହିଁ ଚିର ନମସ୍ୟ ଓ ଚିର ଆଦରଣୀୟ ।

ଓ

ଅବ୍ୟତାନନ୍ଦ ପଲେଇ

ଗଣ୍ଠକୀ – ୩୯, ଅଶୁଣକ୍ଷିନଗର

ଓ ହେଉଛି ପବିତ୍ର ଏକାକ୍ଷରୀ ମନ୍ତ୍ର । ଓ ହେଉଛି ଏକ ଗୃହତରାତ୍ମକ ଅକ୍ଷର । ଓ ହେଉଛି ବିଶ୍ୱର ଆଶ୍ୱର । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଓ ରେ ନିବାସ କରୁ, ଓ ରେ ବିଚରଣ କରୁ । ଆମେ ଓ ରେ ପାଉ ଅନ୍ତିମ ବିଶ୍ୱାସ, ଓ ରେ ପାଉ ଆମର ପରମ ଧେଯବସ୍ତୁ ।

ଓ ହେଉଛି ବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ପ୍ରତୀକ । ଓ ହେଉଛି ଶକ୍ତିର ସୂଚକ । ଓ ସକଳ ଜୀବଶଙ୍କର ଜୀବନ । ଓ ହେଉଛି ସବୁରି ଆତ୍ମାର ଆତ୍ମା । ଓ ସ୍ମୟଂ ବ୍ରହ୍ମ । ଓ ହିଁ ସତିଦାନନ୍ଦ । ଓ ଅନନ୍ତ । ଓ ସନାତନ । ଓ ଅମର ଅଜର । ଓ ସକଳ ବସ୍ତୁର ଆଧାର । ଓ ସକଳ ବେଦର ମାତା । ଓ ସକଳ ଭାପାର ଭିତ୍ତି । ଓ ରୁ ସକଳ ନାଦ ଜାତ ।

ଓ ହେଉଛି ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ମନ୍ତ୍ର । ଓ ହେଉଛି “ସୋ ହମ୍” । ଓ ହେଉଛି “ଓ ତତ୍ସତ୍” । ଓ ହେଉଛି ଆପଣଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ପଦକ୍ଷେପର ମାର୍ଗଦର୍ଶୀ ଦୀପଶିଖା । ଓ ଆପଣଙ୍କ ପଥକୁ ଆଲୋକିତ କରେ ।

ଓ ହେଉଛି ସକଳ ନାଦର ଆଧାର –

ଓ ସକଳ ନାଦର ଆଧାର । ଅ, ଉ, ଏବଂ ମ ଏହି ତିନୋଟି ଅକ୍ଷରକୁ ନେଇ ଓ ଗଠିତ । ଏବଂ ଶବ୍ଦରଙ୍ଗ ସମସ୍ତ ବର୍ଗ ଏହି ତିନୋଟି ଉତ୍ତାରଣର ଅନ୍ତର୍ଗତ । ଚତୁର୍ବେଦର ସାର ହେଉଛି କେବଳ ଓ । ଯେ ଓ ବୋଲି ଆବୃତ୍ତି କରନ୍ତି, ଜଥାର୍ଥରେ ସେ ଜଗତର ସମସ୍ତ ପବିତ୍ର ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଆବୃତ୍ତି କରନ୍ତି । ଓ ହେଉଛି ଜଗତର ସକଳ ଧର୍ମ ଓ ସମସ୍ତ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରର ମୂଳଭୟ ବା ଆଦିମାତା ।

“ଅ” ସ୍ଵଳ୍ଳ ଜଗତର ପ୍ରତୀକ; “ର” ମାନସ ଜଗତର, ସୂକ୍ଷ୍ମ ଜଗତର, ଆତ୍ମ ଜଗତର ତଥା ସମସ୍ତ ନଭୋମଣ୍ଡଳର ପ୍ରତୀକ ଏବଂ ସୁଷ୍ଠୁତି ତଥା ଜାଗ୍ରତ ଉତ୍ସ ଅବସ୍ଥାରେ ଯାହାସବୁ ଜ୍ଞାନର ଅତୀତ, ଯାହାସବୁ ବୁଦ୍ଧିର ଅତୀତ, ସେ ସବୁର ପ୍ରତୀକ ହେଉଛି “ମ” । ଓ ସବୁକିଛିର ପ୍ରତୀକ । ଓ ହେଉଛି ଜୀବନର, ଭାବନାର ତଥା ବୁଦ୍ଧିର ପ୍ରତୀକ । ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ, ଅତୀବ ମହିମାମୟ । ଓ ପୂଜନୀୟ । ଅତି ଉଚ୍ଚ ସ୍ଵରରେ ଓ କାର ନାଦ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅର୍ଥ ଓ ଭାବ ସହିତ ଅନ୍ତର୍ଷଳରଣରେ ଓ କାର ଜପ କରିବା ଉଚିତ । ଓ ଧ୍ୟାନ କରିବା ଉଚିତ । ଓ କାରର ଶକ୍ତି:- ଓ ଉତ୍ତାରଣ ସହିତ ନାତି ପ୍ରଦେଶରୁ ପ୍ରଶବ ଶବ ଉତ୍ତାରଣ ହୁଏ ଏବଂ ସେହି ଶବକୁ ଅତି ଧାରଗତିରେ ଶିରଶୀର୍ଷେ ବ୍ରହ୍ମରମ୍ଭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଠାଇ ନେଇ “ମ” ରେ ସମାପ୍ତ କରାଯାଏ । “ମ” ର ତରଙ୍ଗକୁ କିଛି ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଲମ୍ବିତ କରି ରଖାଯାଏ ।

ଯେତେବେଳେ ଆପଣ କ୍ଲାନ୍ତ ଅବସନ୍ନ ହୋଇପଡ଼ିବେ, ସେତେବେଳେ ପଚିଶଥର ଓ କାର ଆବୃତ୍ତି କରନ୍ତୁ । ଦେଖିବେ ଆପଣଙ୍କ ଭିତରେ ନୂତନ ଶକ୍ତି ଓ ନୂତନ ଉତ୍ସାହ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯିବ । ଓ କାର ଆବୃତ୍ତି ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ପୁଣ୍ଡିକର ରସାୟନ ବାଚନିକ । ଓ କାରର

ଛନ୍ଦୋମୟ ଉତ୍ତରଣ ମନକୁ ପ୍ରଶାନ୍ତି ଏକାନ୍ତ କରିଦିଏ ଏବଂ ଆଡ଼ୁ-ସାକ୍ଷାତକାର ଲାଭ ପାଇଁ
ଯେଉଁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଯୋଗ୍ୟତା ଆବଶ୍ୟକ, ଓଁ କାର ତାହା ଆଣିଦିଏ ।

ସର୍ବଦା ଓଁ କାର ସ୍ଥରଣ କରନ୍ତୁ – ଓଁ ହେଉଛି ଏକ ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାୟକ ଶବ୍ଦ । ଓଁ କାର
ପ୍ରେରଣା ଓ ପ୍ରଞ୍ଜା ପ୍ରଦାନ କରେ । ଓଁ କାର ମନକୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉନ୍ନତିରେ ଅମ୍ଲାନ ଗୌରବ ଓ
ଅବିନଶ୍ଵର ମହିମାର ଶାର୍ଷକୁ ଉତ୍ସଥିତ କରିଦିଏ । ମନ ମଧ୍ୟରେ ଓଁ କାର ଜପ କରନ୍ତୁ । ଓଁ
କାରରୁ ଶକ୍ତି ଆହରଣ କରନ୍ତୁ । ଓଁ କାରରୁ ଉସ୍ତାହ ଲାଭ କରନ୍ତୁ । ଓଁ କାରରୁ ବଳ ପ୍ରାପ୍ତ
ହୁଅଛୁ । ଓଁ କାରରୁ ପରମାନନ୍ଦ ପାନ କରନ୍ତୁ । ଓଁ କାର ଧ୍ୟାନ କରନ୍ତୁ ।

ବାର୍ଷିକ ଉସ୍ତବ ଅପ୍ରେଲ ୨୦୧୭: କୁନି କଲାକାରଙ୍କ ନୃତ୍ୟ

ପିତା ଓ ମାତାଙ୍କ ସେବା

ଧୋବା ଗୌଡ଼

୧୭/ଆଳକାନନ୍ଦା, ଅଣୁଶକ୍ତିନଗର, ମୁମ୍ବାଇ

“ମା” ଦଶମାସ ଗର୍ଭରେ ଧରି ପ୍ରସବ ବେଦନା ସହି ଛୁଆଟିକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଥାଏ । ଜନ୍ମ ହୋଇ ଧରାଯୁଷରେ ଛୁଆଟି ପହଞ୍ଚିବାପରେ କୁଆଁ କୁଆଁ କରି କାନ୍ଦୁଥାଏ । “ମା” ନିଜର ସମସ୍ତ ଦୁଃଖ ବେଦନାକୁ ଭୁଲିଯାଇ କୁଆଁ କୁଆଁ କରି କାନ୍ଦୁଥିବା ଛୁଆଟିକୁ ନିଜ କୋଳରେ ଧରି ସ୍ତନପାନ କରାଇଥାଏ । ଛୁଆଟିର ସେ ସମୟରେ “ମା” ଛତା ଆଉ କେହି ନଥାଏ ସାହାଭରପା । ଛୁଆଟି ଟିକିଏ ବଡ଼ ହୋଇଗଲା ପରେ ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ଚାଲିବା ଅରମ୍ଭ କରିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଥରକୁ ଥର ଭାରସାମ୍ୟ ନସମ୍ବାଲି ବରମାର ଭୁଲ୍‌କେ ପଢ଼ିଯାଇଥାଏ । ଆଉ “ମା” “ମା” ବୋଲି କାନ୍ଦି ଉଠୁଥାଏ । “ମା” ଛୁଆଟିକୁ କୋଳାଗ୍ରତ କଲାପରେ ଛୁଆର ସମସ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୁଲିଯାଇ ନିରାପଦରେ ଶୋଇଯାଇଥାଏ । ଛୁଆଟିଏ କଥା କହିବା ଆରମ୍ଭ କରିଥାଏ ସେହି ଅମୂଲ୍ୟ ଶବ୍ଦ “ବାପା” “ମା” ଶବ୍ଦରୁ । ଯଦି ଛୁଆ ଛୁଆ ପରଷ୍ଠର ମଧ୍ୟରେ କଳହ, କଜିଆ କରିଥାନ୍ତି, ଯଦି ଗୋଟିଏ ଛୁଆ ଅନ୍ୟ ଛୁଆଙ୍କ ପାଖରେ ଟିକିଏ ଦୁର୍ବଳ ପଡ଼ି ଯାଇଥାଏ, ଆଗେ ଆଗେ ଛୁଆ କହି ଉଠିଥାଏ “ଆଜି ମୋ ପିତା ଓ ମାତାଙ୍କୁ କହିବି । ତୋତେ ଦେଖିବେ ରହ ।” କାହିଁକିନା ସାହାଭରପା କେବଳ ପିତା ଓ ମାତା । ଛୁଆଟିଏ ଟିକିଏ ବାଲ୍ୟ ଅବସ୍ଥାରୁ କିଶୋର ଅବସ୍ଥାକୁ ଆସିବାପରେ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ କରି କ୍ଲାନ୍ଟ ହୋଇ ପଢ଼ିଥାଏ । ଟିକିଏ ବିଶ୍ଵାମର ଆଶ୍ରା ପାଇଗଲେ “ପିତା ଓ ମାତା” ଭଲି ଅମୃତ ଶବ୍ଦ ହିଁ ମୁହଁରେ ଲହରି ଯାଇଥାଏ । ଯାଉଥିବା ସମୟରେ ଯଦି ପଥର ଭୟଭୀତ ବସ୍ତୁ ଓ ଯାନବାହାନର ହତାତ୍ ସମ୍ମହିନ ହେବାକ୍ଷଣ ସ୍ଵପ୍ନବୃତ୍ତରାବେ ସେହି ଅମୃତ ଶବ୍ଦ “ମା ଓ ବାପା” ହିଁ ତୁଣ୍ଡରେ ଆସିଯାଇଥାଏ । ହତାତ୍ ଘରଘରି କିମ୍ବା ମେଘ ଗର୍ଜନର ଚିକାର ଶୁଣିବା କଣେ କଣେ ହତାତ୍ ମୁଖରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଯାଏ ସେହି ଅମୃତଭୂଲ୍ୟ ଶବ୍ଦ “ପିତା ଓ ମାତା” । ଯଦି କେତେବେଳେ ମଣିଷଟିଏ ଜ୍ଞାନ, ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଶରୀର ପାତାରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥାଏ ତାରି ମୁଖରେ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ “ବାପା” କିମ୍ବା “ମା” ହିଁ ପ୍ରାଥମିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ନାମକ ଔଷଧ ସତ୍ତ୍ଵର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ । ଅହି ଅମୂଲ୍ୟ, ଆଦରଣୀୟ, ଜଣା କିମ୍ବା ଅଜଣା ଅସଂଖ୍ୟ ଥର ର ବ୍ୟବହାରରେ ମନୁଷ୍ୟର ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଓ କଷ୍ଟ ନାମକ ରୁପରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ । ଅର୍ଥାତ ଏହି ଅମୂଲ୍ୟ ଶବ୍ଦ ଶରୀରରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ମାସ ଓ ରକ୍ତ ସହ ଜତିତ ଏବଂ ମାତା ଓ ପିତା ଆମ ଶରୀରର ରକ୍ତ, ମାସରୁ ଅଭିନ୍ନ ଓ ଅଭିରିନ୍ନ । ଏହି ପିତା ଓ ମାତା ହିଁ ଜୀବନ୍ତ ଉତ୍ସରର ପ୍ରତୀକ ।

ସମସ୍ତ ପିତା ଓ ମାତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ସ୍ଵପ୍ନ । ନିଜ ପିଲାଟିଏ ବଡ଼ ହୋଇ ଭଲ ମଣିଷଟିଏ ହେଉ ଏବଂ ସୁଚରିତ୍ର, ଆଜ୍ଞାଧିନ, ସଦବ୍ୟବହାର ଶୁଣ ହିଁ ମାତା ଓ ପିତାଙ୍କର ସ୍ଵପ୍ନ ଓ ଉତ୍ସରଙ୍ଗ ପାଖରେ ମାଗୁଣି । ପିତା ମାତା ହିଁ ନିଜେ ଝତଝଞ୍ଜାରେ କଷ୍ଟ ସହି ଛୁଆଟିକୁ ବଡ଼ କରିଥାନ୍ତି ଓ ଉତ୍ସର ଭବିଷ୍ୟତର ରାସ୍ତା ଦେଖାଇଥାନ୍ତି । ଅହି ସମସ୍ତ ଅମୂଲ୍ୟ ଅବଦାନ ଓ

ତ୍ୟାଗର ପ୍ରତିବଦଳରେ କୌଣସି ପିତା ଓ ମାତା ମଧ୍ୟ ଫେରନ୍ତା ଉପହାରର ଆଶାରେ ଦାବି କରି ନଥାନ୍ତି । କେବଳ ମାତ୍ର ତାଙ୍କରି ମୁଖରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରତିବିମ୍ବା ଭଲି ଆଶାର ଆଲୋକ ଭାବେ ନାଚିଦୂଥାଏ “ବୃଦ୍ଧାକାଳରେ ଚିକିଏ ସେବା” ।

ଜଦି କୌଣସି ସମୟରେ ମଣିଷଟିଏ ବୃଦ୍ଧା ପିତା କିମ୍ବା ମାତାଙ୍କର ହାତ ଧରି ଧରି ଯାଉଥାଏ, ନିଜ ଛାତିକୁ ଫୁଲେଇ ଗର୍ବରେ କହିବା କଥା “ହାତ ଧରି ଚାଲି ଶିଖେଇବା ବାପା ଓ ମା କର ହାତ ଧରି ନେବା ଭାଗ୍ୟ ପାଇଛି” । ସଂସାରରେ ପିତା ଓ ମାତାଙ୍କ ସେବାତାରୁ ମହାପୁଣ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହିଁ ନାହିଁ । ଯଦି କାହାରି ମନରେ ଚିକିଏ ଦ୍ୱିଧା ଆସିଯାଇଥାଏ, ସେହି ମହାନ୍ ପୁରୁଷଙ୍କ ସେବା ପାଇଁ, ମନେ ପକାଇବା ଉଚିତ ନିଜର ବାଲ୍ୟାବସ୍ଥାକୁ ଓ ନିଜର ବର୍ଜମାନର ପରିଚୟକୁ । ସେତେବେଳେ ରୁଗ୍ଣା ବୃଦ୍ଧା ପିତା ଓ ମାତାଙ୍କ ଆଖିରେ ଖୁସିର ଲହରି ଆସିଥାଏ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ସନ୍ତ୍ରାନ ଓ ସନ୍ତ୍ରତି ଚିକିଏ ଗୋଡ଼ ହାତ ମାଲିସ୍ କରିଦେଇଥାନ୍ତି କିମ୍ବା ମୁଠାଏ ଭାତ ବୃଦ୍ଧା ପିତା କିମ୍ବା ମାତାଙ୍କୁ ଖୁଆଇ ଦେଇଥାନ୍ତି । ମୋ ଜୀବନରେ ଘଟି ଯାଇଥିବା ଅଭୁଲା ଦିନର କଥା- ମୋ ବାପା ମୁମ୍ବାଇର ଯଶଲୋକ ହୃଦ୍ୟଗାଲ୍‌ରେ ଚିକିୟାଧିନ ଥିଲେ । ଦିନେ ମୁଁ ତାଙ୍କର ପାଦ ତଳେ ବସି ଗୋଡ଼ ଚିପୁଥାଏ । ବାପା ନିଜର ଶରୀର ପାତାକୁ ଭୁଲିଯାଇ କହୁଥାନ୍ତି “ବାପ ମୋ ପାଇଁ କେତେ କଷ୍ଟ ସହିଲୁ” । ଚିକିଏ ସମୟ ପରେ ମୁଁ ଫଳରସ ଓ ଭାତ ମୁଠାଏ ଖାଇବାକୁ ନିଜ ହାତରେ ଦେଲି । ବାପା ତୁଣ୍ଣରେ କିଛି ସ୍ଵର୍ଗ କରିବା ପୁର୍ବରୁ ଆପେ ଆପେ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ “ବାପ ତୁ କିଛି ଖାଇଛୁ ତ”? ମୋର ବୋହୁ, ଅଳିଆଳ ନାତି ଓ ନାତୁଣି କିଛି ଖାଇଲେ କି ନାହିଁ? ଅର୍ଥାତ ସମସ୍ତ ପିତା ଓ ମାତା ନିଜର କଷ୍ଟ ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣାକୁ ନ ଦେଖାଇ କେବଳ ସନ୍ତ୍ରାନ ଓ ସନ୍ତ୍ରତିଙ୍କର ସୁକାମନାରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଥାନ୍ତି ।

କିନ୍ତୁ ଆଜି ସେହି ମହାନ୍ ସେବାରୁ ମୁଁ ବଞ୍ଚିତ । କାହିଁକି ନା ସେ ସ୍ଵର୍ଗବାସୀ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି । ସେବା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଚି, କିନ୍ତୁ ବଞ୍ଚିତ । ସମସ୍ତ ସୁଜନମାନଙ୍କୁ ହାତ ଯୋଡ଼ି ମୁଁ କହୁଁଚି, “ପିତା ଓ ମାତାଙ୍କର ସେବା କରିବା ହିଁ ମନୁଷ୍ୟର ପରମ ଧର୍ମ । ଆସ ସମସ୍ତେ, ଗୋଟିଏ ଶବରେ ସମସ୍ତେ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ପ୍ରତିଶୃତି ଦେବା:

“ମାତା ଓ ପିତାଙ୍କ ସେବା କରିବା
ନିଜ ନିଜକୁ ଧନ୍ୟ ମଣିବା” ।

MO PAHN MO ODISHA Art Gallery

Pratyusha Rath, Class I

Amogh Tripathy, Class I

Pratyusha Rout, Class I

Pragnya Sahoo, Class VII

Pragnya Sahoo, Class VII

ବାର୍ଷିକ ଉସବ ଅପ୍ରେଲ ୨୦୧୭: କୁନି ନୃତ୍ୟକଳାକାର

କଲିଙ୍ଗ ମହୋସ୍ବ ଅନ୍ତେବର ୨୦୧୭: ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବି.ଜେ. ପଣ୍ଡା ଏବଂ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶରତ
ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦୀପ ପ୍ରକ୍ଷଳନ; ଅଭିଧି ଓ ସମିତି ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୟାରା ଅଣୁଲିପି ଉନ୍ନୋଚନ

ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ଅପ୍ରେଲ ୨୦୧୭: କୁନି ନୃତ୍ୟକଳାକାରୀଙ୍କ ଗହଣରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା

କଳିଙ୍ଗ ମହୋତ୍ସବ ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୧୭: ସୋହିନି ମିଶ୍ରଙ୍କ ସଜ୍ଜିତରେ କୁନିପିଲାମାନଙ୍କ ନୃତ୍ୟ ଉପରୋଗ

FREE- SPIRIT

Biswanath Mishra
Lecturer English (Retired), Puri

Independence is for the very few, it is a privilege of the strong. And who ever attempts it even with the best right but without inner constraint proves that probably he is not only strong, but also daring to the point of recklessness. He enters a labyrinth through which it becomes extremely difficult and confusing to find the right escape, he multiplies a thousand fold the dangers which life brings with it, loses his way, becomes lonely and is torn piecemeal by some strange dictates of conscience. Supposing one like that comes to grief, no one outside him understands his woe, they neither feel it nor sympathize. His tragedy multiplies as he cannot make a retreat any longer, nor can he go back to the pity of men. One has to test himself to see that one is destined for independence and command and do it in right time. One should not play clever tricks with his own tests, though they may be the most dangerous game one could play and are tests that are finally taken before no witness or judge but ourselves. Education, awareness, morality and constraint are but few essential fundamentals one needs to culture to be worthy of independence, a stallion that jumps barriers at will if controls let loose. Before we proceed any further, I feel it imperative that an aspirant of independence should be convincingly clear at heart and in mind as to what does the word truly envisage? What are its utilities for a common man in translating his dreams of life to reality and whether all his persistent endeavors are left incomplete and fruitless without it? How deeply noble and rightly deserving are his dreams? He needs to seek answers to these questions standing on the surface of this living earth inhabited by thousands of species and hundreds of millions like him of the gruesome totality of which he constitutes but an abysmally negligible entity. Unrestraint freedom, like an unbridled stallion symbolizes anarchy, destroys social harmony, ruins hope for

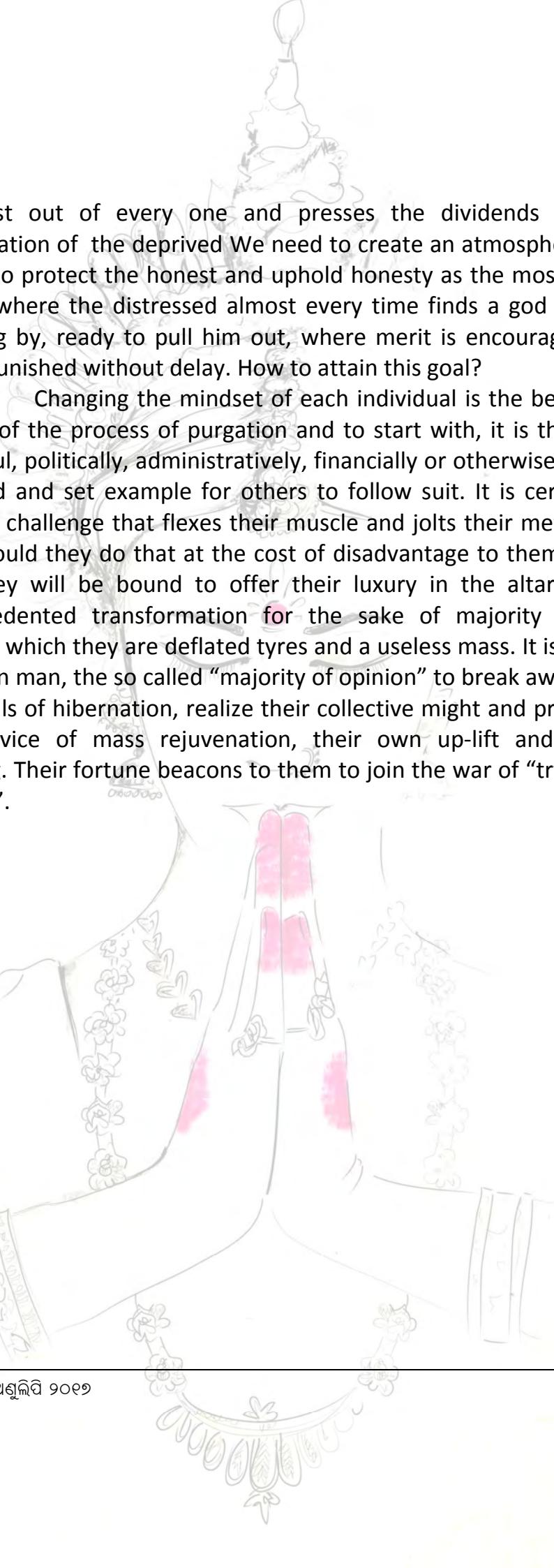
a better tomorrow and infuses fear among the weak, not merely that, it also does not spare the practitioner, rather in the maddened fury he transforms into a diabolic curse upon himself and the rest. In the modern context of the world squeezing every day and the distance between nations and people narrowing in rhythm, independence is an obsolete phenomenon and more so a dangerous philosophy. If we trace back the history of human civilization, we find a very strong individual or a smaller group with the support of the strong self-proclaimed fit and free to rule and prevailed upon the weak as God sent rulers and hence unaccountable. The morality of the ruling group, however, is the most alien and embarrassing to present taste. It accounts for a violent psychology and a gross abuse of individual right and is squarely responsible for the creation of class, the ruler and the ruled and paved the way to artificiality in conduct in both their parts. The ruler pretended to be caring and the ruled pretended to be loyal, while at heart each cultivated compounding hatred and intolerance for the other and began to corrupt itself as did the divine pair. The clever, the crafty and the masters of manipulations have outwitted the intelligent, the thinkers, the philosophers and the visionaries and have rejoiced their haunted will to power, generation after generation and centuries after centuries till date. One may justify when it is said that the majority is might but what is the rationality to claim that the majority is also right, and the most appropriate? It is not by speeches and majority resolutions that the most thwarting and imminent problems of the time are answered, but by instant decision of an iron head. The shortsighted and quick handed politicians who are at the top today with this insanity, without any inkling that their separatist policies weaken them from within though overtly they may celebrate victory and thus the most unequivocal portents are now being overlooked, or arbitrarily and mendaciously reinterpreted. It is a diabolic misfortune that the human race, cutting across the boundaries of nations and continents have been honouring this unreal conviction of "resolution by majority" and no thinker of mankind has yet questioned the authenticity of this universally acknowledged philosophy that has been misleading mankind globally. Similarly the idea of independence and freedom which are

both unreal and undesirable has been blindly and falsely conceived and the mankind has been very dearly paying and suffering inexplicable miseries on account of this wrong concept and bad learning.

We are on to a world that already existed since time immemorial inhabited by millions of species and millions of our class, our sojourn being a very normal day to day incident where entry and exit are extremely regular, though it may be personally considered a unique event. That we make this entry a memorable one for ourselves, it is essential that we acknowledge and honour all that pre-existed and all that are presently sharing this planet with us as our congeners. That being the ultimate truth of our emergence, what becomes all the more important for us is to effect and put to practice all our mettle and intellect in harmony with the scheme of things so that we neither collide with or crash land in other's domain and create situation of conflict, inconvenience to others and problems to ourselves. This being our mission, what we may bank on is not independence, but the principles of inter-dependence and a free spirit that can help us soar above the limited considerations of self to selflessness and universality. If we fall back on to the wise saws of the Vedas, we shall find how it prescribes it for an individual to practice spiritual morality for the well being of all the species that trade the planet with him and for him a desire of universal welfare and a free spirit to deliver all the best in him without restraint with malice for none. Personally, it is his individual responsibility to ensure that all his potentials have developed in full and wisely utilized optimally to fulfill his mission without drainage and wastage. He will have his expectations too. He wishes to give his free will a pair of wings that it can soar high and explore the possibilities of selfless discoveries for universal welfare and for the well being of mankind and expects a restraint free atmosphere for his free spirit to trade on. Knowing for certain that his individual capabilities alone, can not change the face of the world, he will also like co-operation from equals around him as an essential component for the success of his mission, but that again is beyond his reach and ability. The scheme of things must so provide, the system generated must so conform, and all his equals around must so realize and activate that the selfless

free spirit is allowed a luxuriant growth for the holistic advantage of this only living planet. The concept of free spirit remains unreal or utopian unless, the aforesaid agents voluntarily conform to the letter and spirit of the terms they symbolize and stand for. That both our survival and success, to a determinate measure depends on forces outside us, our claim to independence appears hypocritical and a political gimmick. The advocates and preachers of individual liberty should be held accountable for their shortsightedness, lack of wisdom and vision and above all for having infused a quest for unlimited freedom in the tender and unripe brains of our young learners, What nonsense do people speak on this sacred land possessed of a glorious culture; more than five thousand years' old; on the name of freedom of speech? The crown seems too large for the head.

Exploitation does not belong to a corrupt imperfect and primitive society, it belongs to the essence of what lives, as a basic organic function, it is a consequence of the will to power, which is after all the will of life. If this be an innovation as a theory- as a reality it is the primordial fact of all history. Man is the "as yet undetermined animal", the rare exception, but still worse, the higher the type of man that a man represents the greater the improbability that he will turn out well. It accounts for his inbuilt imperfection and the height he attains with the help of the evil concept of "majority opinion" accelerates his "will to power" and his unchecked passion to reach still higher and cling to the summit makes him devious so much so that he devours even the forbidden. He who has been preaching freedom is ultimately seen as practicing exploitation and feasting on others' freedom. It is an unequivocal portent that can neither be ignored nor delayed in taking appropriate remedial measures, if we have true concern for the well being of this planet and the mankind at large. At this crucial juncture, standing on the very edge of sustainability and extinction, where can we invest our commutative resources, where shall we rest our hope for a better and luxuriant tomorrow? Is it freedom or free spirit? We need to rebuild a system with an inbuilt mechanism for automatic correction, an atmosphere of fearlessness and promote a free will that sees neither left or right but the right destination and soars on till the goal is reached, exacts

the best out of every one and presses the dividends for the amelioration of the deprived We need to create an atmosphere that knows to protect the honest and uphold honesty as the most prized virtue, where the distressed almost every time finds a god brother standing by, ready to pull him out, where merit is encouraged and crime punished without delay. How to attain this goal?

Changing the mindset of each individual is the be all and end all of the process of purgation and to start with, it is the more powerful, politically, administratively, financially or otherwise to take the lead and set example for others to follow suit. It is certainly a gigantic challenge that flexes their muscle and jolts their mettle and why should they do that at the cost of disadvantage to themselves? Yes, they will be bound to offer their luxury in the altar of the unprecedented transformation for the sake of majority opinion without which they are deflated tyres and a useless mass. It is for the common man, the so called “majority of opinion” to break away from the shells of hibernation, realize their collective might and press it in the service of mass rejuvenation, their own up-lift and nation building. Their fortune beacons to them to join the war of “tryst with destiny”.

REFLECTION AND ECHO

Monalisa Sahoo
B-5, Ellora, Anushaktinagar

Once in a picturesque valley
I came across a scenic pool,
Surrounded by palm trees
And atmosphere so cool.
Standstill was the water in the pool
Portraying a molten mirror,
Displaying the picture of the surrounding
Gloriously in an inverted manner.
So thrilled was my heart
That I could not stop pondering at,
Did not know when and how
I was drawn towards its bank.
Water lilies coloring the scene
And palm trees as if floating on water,
With their heads towards me
And roots at a little farther.
Tempted to move still nearer
I advanced towards the edge of the water,
Eyeing down to see what else
I found myself looking at me with eager.
I jeered at my image
And it mocked back at me,
I was very curious to see
“What else it is going to be?”
Suddenly there was a sound “Kabhoo”
A frog jumped into calm water,

Ripples created on its surface
Distorted the glistening pictures.
I felt heart broken
And looked in despair,
Zigzag images of palm trees
Filled my eyes with tears.
With emotions beyond my control
I looked at the creature,
It was floating on water
Staring at me, without any fear.
Enraged with anger I shouted
“Who created you?”,
I heard the same question
Within a second or two.
“How dare you ask me?”
Again I growled,
The same question returned back
As if the other end remained unperturbed.
“I will teach you a lesson”
I roared at the frog
And when I aimed it a stone
It simply escaped with another “Kabhoo”
“Who cares ..”
I uttered in despair,
The same voice returned back
Sufficing the answer.

A road trip to Scotland With my grandparents

Spandan Sahu
9 years, 5th grade, England

This is about a road trip me, my Mum, Dad, Sister and grandparents, who have come for the summer, been on. We were going to a different destination every day, and our first stop was Blackpool, on the Scotland-England border. We (my family) were exploring Scotland over a period of five days. When we reached Blackpool, unfortunately, the weather was not promising. Luckily, in the morning, the weather was cold, but sunny. We snapped some shots and set off for our next stop: Sterling castle. It was quite cold, and we took a guided tour. Next, we travelled to our hotel in Greenock, which took place in Scotland.

On the way, we took a scenic drive, the mountains towering giants watching us from above. The river was snake with transparent skin slithering with us, eventually leaving us behind .One mountain looked like a baboon, looking at us over its shoulder. When we reached at Greenock, we saw the mouth of the river Clyde, emptying all of its rock and sand into the sparkling, glittering ocean.

The subsequent day, we travelled to Edinburgh, where we saw Edinburgh castle, which, like Sterling castle, lots of cannons and guards, the cannons huge with gigantic cannon-balls, and the guards, with the fierce and terrifying lion as their symbol. That day we stayed in our room and the following day we proceeded to Lake District, where we would sleep in a caravan next to a beautiful apple orchard, a field of sheep and a prune tree in the mountains. Lake district was my favourite visit.

I am proud of my dad for driving at least 2500 kilometre on the trip. If you ever visit Europe, then make sure you visit the scottish highlands!

YOGA KHYAMAM BHAYAMYAHAM

J. Pattanayak, Balasore

Life is a journey between Birth & Death. The passage is full of road-blues. Then question comes how to overcome the difficulties? BUDHA says 'the wish to take birth is the beginning of suffering.' BUDHISM follows eight-fold Path to get Nirvana /freedom from rebirth.

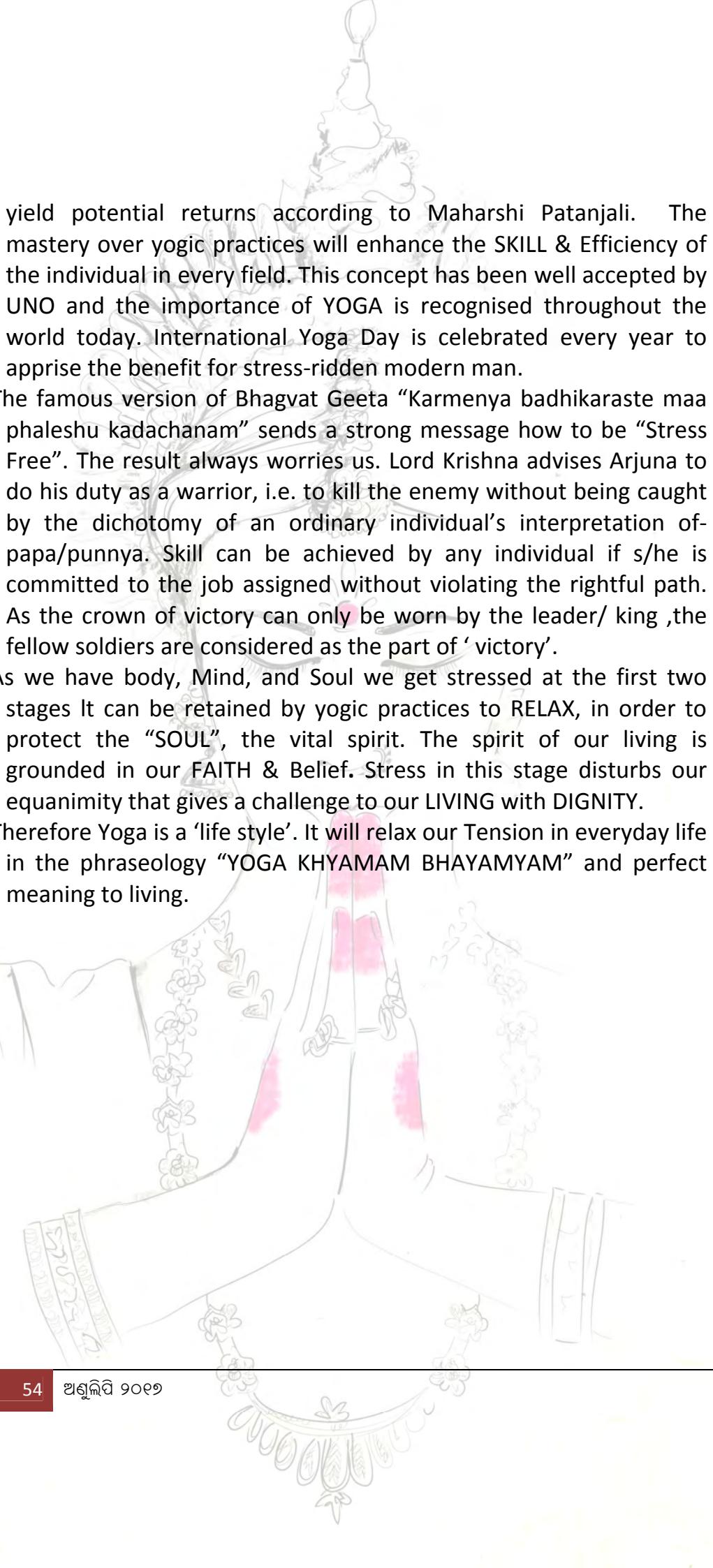
But the question arises how to attend this state in the modern world where everything is target-oriented and time bound. Hence the individual runs out of his/her capacity and falls into the net of STRESS.

STRESS is the cause of maximum disease. We do not feel at EASE for doing our work. The word DISEASE= (Dis+Ease) generates stress and is the result of TENSION. Tension again is a repeated pressure on Nerves. As Nerves carry the pulse to every cell division of our body it may carry either POSITIVE or Negative IMPULSES for a GAINFUL dividend or pushes our spirit to enervating gloomy frustration. Stress of negativity may ruin the person /Profession /INSTITUTION OR Organization.

The famous Sanskrit scholar Kalidasa has mentioned in his famous "KUMAR SAMBHAM" the famous quotation "Sarira madhyam khalu dharma sadhanam" which means body is the vehicle to carry us to our GOAL. This is only possible through YOGA. The etymological meaning of 'yoga' is to yoke all the facets of an individual- Body, Mind& Soul to achieve Perfect BALANCE/ equilibrium.

Yoga is an ART of controlling our MIND, BODY & Breath'. The wave and frequency of breath is controlled by our MIND. Nearly 60,000 to 70,000 thoughts come to our mind every day. Therefore our mind should be alert to reasonably select the generous ones and reject other negative ones. To push out the unwanted thoughts we should have the capacity to reason out either to accept or resist them / defeat them for retaining vitality , the positive energy.

The 8 stages of Yoga Yama, Niyam,Asana, Pranayam. Pratyahara, Dhyana, Dharana, Samadhi are explained in Vedic scriptures for the BLISSFUL living of the human being. Though all the stages cannot be achieved by the ordinary individual still the extent of practices will

yield potential returns according to Maharshi Patanjali. The mastery over yogic practices will enhance the SKILL & Efficiency of the individual in every field. This concept has been well accepted by UNO and the importance of YOGA is recognised throughout the world today. International Yoga Day is celebrated every year to apprise the benefit for stress-ridden modern man.

The famous version of Bhagvat Geeta “Karmenya badhikaraste maa phaleshu kadachanam” sends a strong message how to be “Stress Free”. The result always worries us. Lord Krishna advises Arjuna to do his duty as a warrior, i.e. to kill the enemy without being caught by the dichotomy of an ordinary individual’s interpretation of papa/punnya. Skill can be achieved by any individual if s/he is committed to the job assigned without violating the rightful path. As the crown of victory can only be worn by the leader/ king ,the fellow soldiers are considered as the part of ‘victory’.

As we have body, Mind, and Soul we get stressed at the first two stages It can be retained by yogic practices to RELAX, in order to protect the “SOUL”, the vital spirit. The spirit of our living is grounded in our FAITH & Belief. Stress in this stage disturbs our equanimity that gives a challenge to our LIVING with DIGNITY.

Therefore Yoga is a ‘life style’. It will relax our Tension in everyday life in the phraseology “YOGA KHYAMAM BHAYAMYAM” and perfect meaning to living.

Lord Jagannath: The Ancient, Existing and Future of Mankind

Banamali Mohapatra
Bira Narasingh Pur,Puri

Lord Jagannath is for all of us and for the entire Universe. He belongs to all caste creed and religion. Irrespective of cast creed and religion, He receives the devotion of everybody. He fulfils our all desire if only gives his hearty devotion to the Lord.

"Jagannath Culture" is synonymous with the culture of the people of the state of Odisha and their traditions. According to legends, the magnificent temple of the Lord was built by the king 'Indradyumna' who was a premier devotee of Lord Vishnu (Jagannath). After the completion of the temple, the Lord was very much pleased with the king. It is said that, pleased with the king's devotion, the Lord wanted to fulfil his wish; whatever the king may ask for. But strangely, the king's only wish was the abolition of his own dynasty after him. After hearing his words, Lord Jagannath was surprised. Then the king convinced the Lord explaining the meaning of his wish. If the king's future generations survive, they may demand and claim the temple as theirs. Thus nullifying the very idea of Jagannath Culture which says that the Lord belongs to everybody.

Thanks to king "Indradymna". How great was the thought!! What greatness!!

Because of this one act the Lord belongs to everybody, entire creation. He is for everybody, poor, rich, brahmin, shudra, king, servant, sinner and saint. He will be with us for all time, for all of mankind.

I pray to him to bestow peace and prosperity on us.

IS YOGA ESSENTIAL FOR MODERN LIVING?

Praveer Pattanayak

Yamuna F 15, Anushaktinagar

Yoga is not a new concept. And for Indians it is like a handy assurance without much R&D required. Though time has changed we have never cared much about its importance in our personal life and social life. Hence we are under the jaws of “STRESS” leading India to be the Diabetic Capital of the world in near future.

Let's try to know the cause of ‘STRESS’. Stress is the by-product of our bewildered thoughts unprocessed through ‘Get-Quick-Mania’. For everything we need time to settle down. Contrary to the established gestation period or saturation of new ideas/imported theories fails quite often in our soil. The over-flow of unfiltered information sometimes creates cluster-phobia leading to failures and frustration.

Therefore thorough analysis of any idea may be done before accepting as “Agreed” or Copy Paste. To agree or not should be checked through stringent measure of “NEED” or “GREED”. As countries or characters differ with Time factor in the background we should observe its long-standing validity and viability. One idea may click at one place but may not hold good at other. The success story is a gaga all the time but its failure is a hang-over indeed, a trend setter for “stress”

As man is a rational animal we think much more than we try to do it practically. Sometimes the gap between our thoughts and actions brings frustration. In order to build a bridge we have to adopt a process of cleansing & cleaning. Yoga is one of the process .Take ‘body-mind-limbs’ combination for realizing its alchemy. God has created every human being with almost the same material. The individual has to utilize it wisely through body –mind combination. Our’ Brain’ decides everything. Every actions and re-actions are the sum total personality of an individual. We like certain action/reactions or discard it. When we are not able to discard our

“dislikes” the devil of “anger” leads us to ‘anguish’. This is the main cause of our “STRESS”. The ghost of stress can be reduced by the magic wand of YOGA.

In order to curb the “ANGER” we have to control our mind. Mind can be controlled in a “fit body” only .And the FIT body is an alignment of Psycho-somatic behavior. Patanjali’s ASTANG Yoga has Eight stages like Yama,Niyama, Asana,Pranayam,Pratyahara,Dhyana, Dharana & Samadhi which leads to a sure solution to the endemic “STRESS’ like UFO.. First five are called bahiranga-Yoga (External) and the last three as Antaranga-yoga. Bahiranga –Yoga (INTERNAL). First five practices can be noticed to others but antaranga –yoga is purely a personal achievement of the yogi, the practitioner.

Through yogic practices one can manage “ANGER” like demon training under proper teacher is a must. Yoga facilitates to develop tolerance. The increased capacity to cope-up with stress is Possible by coordination of ‘HEAD-HEART-& HAND’ propounded by Gandhiji in his “NAI TALIM”. Head can think superior which is explained in “Gyana-Yoga”. Heart can nurse -made the emotional qualities like “Love, Compassion, Forgiveness “well explained in Bhakti-Yoga for a successful social life. Karma yoga at the practical field helps us to do our work at the elementary level. Let’s do our work assigned to us without questioning for its result. Once the chain of “ HAND-HEART-Head” starts working in unison the ghost of “STRESS” will fade away making every one to live with ‘ananda/ Bliss’.

The Power of Faith

(Originally recounted by Sri Mridul-Krishnaji Maharaj, and is based on a true event) Recalled by → DR Hota, RED/BARC

Once a Brahmin man was getting married. After the marriage-ceremony was over, there was the Return ceremony. It was probably an event of the 19th century. The couple was returning in a horse-wagon. The groomsmen joining the return-procession accompanied the couple's wagon for some distance and then gradually, one after another, took to different roads, so as to come back to their own homes. So, the couple's wagon in which the couple and a few relatives were there, proceeded alone, followed by a goods wagon that carried the dowry.

Unfortunately, some robbers were eyeing on the wagons from a distance. Soon, they came in the guise of gentlemen and approached the couple's wagon, offering juice, to alleviate the scorching heat of the Sun on the highway. The couple and the relatives enjoyed the juice and thanked the "gentlemen" for having offered the drink so delicious.

The "gentlemen" took this opportunity to brainwash the couple and the relatives.

Pseudo gentlemen → Sir and madam, can you see how terrible the sun is? All throughout the highway, you will be being exposed to this gruesome heat and may get sun-stroke. So, why don't you take to the yonder forest-road, which is full of cooling shade of trees?! Also, the forest-road would be short-cut and you can reach your home early!

Groom → (objecting) No, No! We are not going via the forest-road. I have heard that the forest-road is quite unsafe – the travellers are attacked by robbers there.

The pseudo gentlemen tried their best to convince the groom, but the groom was adamant – he won't agree. Finally, the pseudo gentlemen tried to convince the bride. Unfortunately, the bride was persuaded.

Bride → (to her husband) Oji, I feel that these "gentlemen" are honest. So, what is the harm if we took to the cool forest road, instead of suffering through the merciless heat of the summer sun?!

Moreover, as these gentlemen are saying, there is a temple of Ramji on the way in the forest. So, we can have darsan of the Lord before reaching home. Ramji is there with us. So, what to worry?!

Finally, the groom agreed, though reluctantly.

So, the couple's wagon and the dowry-wagon wended their way into the forest road, and the pseudo gentlemen joined the "Barat" (groomsmen). The pseudo gentlemen were guiding the wagon drivers. On the advice of the pseudo gentlemen, they gradually entered into a sideways lane deep into the forest, instead of the clear-cut main road there. When asked whether they were going in the right direction or not, the pseudo gentlemen replied that the Rama-temple was in that subway and not on the main road.

Doubts arose in the minds of the couple and all the relatives. After the wagons moved to certain more distance, the pseudo gentlemen stopped the vehicle and got down.

Bridegroom → (to the pseudo gentlemen) What happened gentlemen? Why did you stop the vehicles?!

The pseudo gentlemen opened their own bags and drew daggers. Seeing this, the couple and the relatives started shivering in fear.

Groom → (to his wife, with an angry, impatient voice) I was telling you. I was telling you. One should not trust in the sweet words of strangers. But, you did not pay any heed to my words. You thought yourself to be very intelligent. Now, only Ramji knows what is going to happen! Before the groom finished his words, one of the robbers caught hold of his throat and was going to push the dagger-tip into the belly of the groom, when the wife and the relatives pleaded earnestly to spare them, for the sake of God.

Bride and the relatives → (to the robbers) Please take all the wealth from us, but have mercy on us and spare our lives!

Robbers → (laughing in disdain) Do you think we are fools. If we let you go, you will inform the police and then "our" lives will be in danger, instead of "yours". The wise says that one should not put his life in danger, for the sake of the flowery assurance of others, however convincing that may appear to be.

Saying this, the cruel robbers killed the groom along-with all the accompanying relatives and the wagon drivers. They, however,

did not kill the bride. They kidnapped her in the same wagons, though not on the main road.

The robbers were very jolly, having so much wealth and a beautiful woman for their enjoyment. They were drinking, babbling and laughing smugly from time to time, while the wagons kept sauntering on the desolate forest road. However, the bride, afflicted heavily at heart, was looking back again and again, peeping out of the wagon. Seeing this act of the bride, one of the robbers contemptuously asked her, "Oh beautiful lady, why are you looking back vainly? And what are you looking for?! Your husband is gone. Your relatives are gone. You belong to us now".

Bride → I am looking for that very person in whose name you falsely convinced us to give up the safe highway and take to this unsafe forest-road instead – I am looking for Ramji!

No sooner the words of the bride were finished, than there was heard a thunderous sound, like a bolt from the blue! Everyone was dazed to hear the sound, and no one could guess from where the sound came. When the robbers were looking here and there to know the source of the horrific sound, all on a sudden, appeared on the scene with bang, the Supreme Lord, Sri-Rama, with His glowing, mighty Kodanda in hand, and looking ferociously majestic!

Upon seeing Lord Rama, the robbers could not believe what they were seeing. Frantically, they started running away in a confused and disorderly manner. However, the unfailing arrows released from the Kodanda of the Supreme Lord moved faster than one could imagine, with tremendous swishing sound, and, in the next moment, the severed heads of all the robbers were seen rolling on the ground, with scattered blood-drops staining the wagons and the beautiful sari of the Brahmin lady!

The Brahmin lady, who was dazed on seeing the indomitable, heroic form of the Lord, was brought to normalcy by the kind words of the Husband of Mother Sita.

Lord Rama → Ask a boon of your choice, O' daughter, for My darsan never goes in vain.

Brahmin lady → (bowing her head reverentially) Salutations and salutations to You, O' Master of Existence, and salutations to You again, crores of times. After losing my greatest wealth, my husband, I

have no desire left to achieve anything else, from this material world of sorrows. My life was finished just when it started. My husband is gone, due to my own folly. How inauspicious I am! Now, all my relatives and the people in general will blame me with words that are too painful to hear. Please give my husband back to me again, along-with all those who accompanied us. That is all I want.

In a blink of the eye, the Supreme Lord took the newly wedded Brahmin lady to the place where her husband lay dead along-with his relatives. And, casting a benign glance full of nectar-power, the Lord brought all the dead men to life! The dead men rose as if from a deep sleep, and were flabbergasted to see the Supreme Lord face to face! They prayed the Lord with voice choked with transcendental emotion. The Lord assured all of them high longevity, faith and prosperity and then vanished!(Om, Om, Om)

କଲିଙ୍ଗ ମହୋମ୍ବବ ଅନୁଶକ୍ତିନଗର ୨୦୧୭

PRAGNYA SAHOO

VII-F

Cross-Word Puzzle (16x14 grid)

14

C	K	A	G	L	O	T	F	B	D	L	I	L	Y	
S	X	A	T	O	C	U	Y	P	D	V	F	B	W	
U	I	I	M	A	N	G	O	L	I	T	C	H	Q	
N	U	L	T	S	U	N	F	B	O	G	G	R	A	
F	P	E	C	Q	Z	Z	S	U	P	T	R	P	R	
L	M	A	H	R	A	N	I	J	R	O	A	B	A	
16	O	S	N	E	S	I	R	I	S	O	S	P	E	G
W	H	A	R	F	L	O	W	E	L	R	E	B	E	
E	G	O	R	M	A	N	F	L	O	I	S	L	O	
R	R	G	Y	R	D	A	S	F	T	F	E	A	L	
C	P	O	O	I	R	O	I	S	U	S	U	M	I	
F	A	M	O	G	R	A	F	L	S	G	R	A	T	
T	O	F	W	E	R	L	I	M	O	M	G	R	C	
A	J	C	H	E	R	L	Y	O	R	A	N	G	H	
O	R	O	I	R	I	O	L	I	L	S	U	N	I	
O	R	A	N	G	E	S	A	N	N	G	O	E	Y	

Flowers

Iris
Sunflower
Mogra
Lily
Lotus

Fruits

Mango
Grapes
Orange
Litchi
Cherry

304 Akashdeep, Anushakti Nagar

କଳିଙ୍ଗ ମହୋସ୍ତବ ଅଳ୍ପାବର ୨୦୧୭: ବନ୍ଦୁ ମିଳନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ଅତିଥିମାନଙ୍କ ସହିତ
ଦର୍ଶକବୃନ୍ଦ

ବାର୍ଷିକ ଉସବ ଅପ୍ରେଲ୍ ୨୦୧୭: ଯୁବ କଳାକାରଙ୍କ ସଙ୍ଗୀତ ଓ କୁନି କଳାକାରଙ୍କ ନୃତ୍ୟ

ବାର୍ଷିକ ଉସ୍ତବ ଅୟେଲୁ ୨୦୧୭: କୁନି କଳାକାରଙ୍କ ନୃତ୍ୟ

ବାର୍ଷିକ ଉସ୍ତବ ଅପ୍ରେଲ ୨୦୧୭: ମହିଳା ଓ କୁନି କଲାକାରଙ୍କ ନୃତ୍ୟ

ବାର୍ଷିକ ଉସ୍ତବ ଅପ୍ରେଲ ୨୦୧୭: ମହିଳା କଲାକାରଙ୍କ ନୃତ୍ୟପ୍ରଦର୍ଶନ

ବାର୍ଷିକ ଉସ୍ତବ ଅପ୍ରେଲ ୨୦୧୭: କୁନି କଳାକାରଙ୍କ ନୃତ୍ୟ ଓ ଫେସନ୍ ସୋ

Members of Anushaktinagar Oriya Association (As on 01/10/2017)

LM: Life Member; AM: Annual member for the year 2016-17

	Name		Res Address	Res Tel	Mobile	Office
1	Achary S.N.	LM	4C, Badrinath		9969617826	25592328
2	Acharya Ashutosh	LM	75, Mussoorie	25527049	9969283241	25591148
3	Acharya Celin	LM	912, Akashratna	25513425	9833977532	25592256
4	Acharya Raghunath	LM	21, Girnar	25561468	9619229135	25594590 / 4384
5	Acharya Ranjit Prasad	LM	6D, Almora	25569467		
6	Acharya Satyanarayan	LM	10-A, Nandadevi	25527743	9969607413	25593355
7	Agarwala Sandeep K		1503, Nilgiri		9870086830	25596051
8	Behera Goura Mohan	LM	Sukur Residency, Thane		9821410478	25990317
9	Behera Rita		310 Nilgiri		9757341101	
10	Behera Santosh Kumar		32-Grishma	25527050	9869118034	25591388
11	Behera Shiba Prasad	LM	1108, Nilgiri		9022383727	
12	Behera Simanchal			9930643628	9892933204	
13	Bhainsa Kuber C	LM	C-04, Ranjani		9324447784	25592763
14	Binod B Sahu		E-22, Takshashila		9757424977	25593344
15	Biswal Diptimayee		1903, Nilgiri		9757424959	25595419
16	Biswal Jayashree	LM	909, Akash ganga		9969613154	
17	Chaudhury Satyajeet	LM	C-10, Darbari	25583886	9969602261	25594542
18	Choudhury R K	LM	3, Suyash Co-op. Hsg. Soc., Sec-2, New Panvel		9920248075	27465672
19	Das Amindra Kumar	LM	B-5,Bhima		9867838513	25591391
20	Das Ashwini Kumar	LM	22,Bhagirathi		9869268533	25590264
21	Das Bikram Kishora		A-14, Surabhi	25506762		25592640
22	Das Dev Ranjan	LM	03, Bhairavi	25503113	9969053627	25595697
23	Das Gopal Krushna	LM	109, Nilgiri	32032343		25591880
24	Das Madhusmita	LM	711, Akashratna		9664800679	25593845
25	Das Ramesh Chandra	LM	7-B, Sarang	25574830	9757040233	25593266/3220
26	Das Rohit	LM	12, C- Almora	25562763	9969555600	25522835
27	Dash Ashutosh	LM	13-A, Udayagiri		9323791910	25595372
28	Dash Shantanu		D-2, Takshashila			
29	Dash Sharma P.K.	LM	9-C, Everest	25527145	9769761269	25990663
30	Dash Smruti	LM	3D, Udayagiri	25566045	9892958477	25592470
31	Dass Ramkishor A.		D-2,Takshashila		9869643532	25593516
32	Dey T.K.		Kamet		9819708016	25594716
33	Dhoba Gouda	LM	12, Alkananda		9869582899	25590193
34	Dikshit Biswaranjan	LM	3-D, Almora	9969617504	9969160805	25595084
35	Dung Dung Susama	LM	A-16, Chenab	25564304	9867654304	25598022
36	Hota Deepti Ranjan	LM	14-MALHAR		7738538263	25591606
37	Jena Dipti Prakash		A-14, Sarang	9869695546	9969283753	25994138
38	Jena Shuvendu	LM	1710 Nilgiri		8767816825	25590341
39	Kar Soumitra	LM	311, Akash Ganga	25578850	9324561671	25595602
40	Khatua Kartik Ch.	LM	B-11, Namdev			25590088 / 89
41	Niraj Kumar		Yamuna L-14		9923351094	
42	Kujur Rajendra	LM	A-14, Indrayani		9892679528	
43	Lakra Debdas		B-02, Indrayani		9969259645	25591127
44	Lenka Pradyumna	LM	B-11, Indrayani		9699435320	25598278

	Name		Res Address	Res Tel	Mobile	Office
45	Lenka Raja Kishora	LM	48, Mussorie	25578810	9324039410	27887182
46	Mahapatra Umakant		A2, Divyajyoti CHS, Plot No 51, Sec 29, Vashi	9820781735 9769568940		27667976
47	Majhi Brajaraj		D-14, Brahmaputra		9969728862	25590088
48	Mallik Ramesh Ch.	LM	71, Mount Abu	25514314		25487324
49	Meher Kishore	LM	Mohana, Raagmala			
50	Mishra Bibekananda	LM	C-1202, Hard Rock Bldg., Sec-7, Kharghar		9819912587	25990652
51	Mishra Bibhuti Bhusan	LM	A-402, Nandanvan Apts., Deonar Farm Road, Borla, Chembur-43	9833900172 25572206		25590569/70
52	Mishra Dipak Kumar	LM	401, Akash ganga	25580705	9969283290	25597547
53	Mishra Elina		C1/10, Kendriya Vihar, Kharghar		9969544127	25593943
54	Mishra G.P.	LM	D-16, Ajanta	25575747		25594459
55	Mishra Jitendra Kumar	LM	67, Venkatgiri	25527659	9819279425	25590162
56	Mishra Nigamanada	LM	01, Bhairavi			25598161 /66
57	Mishra Pradipta K	LM	A-8, Sarang	25527351	9869325207	25591714
58	Mishra Prasanna K	LM	B-15, Udayagiri	25553545	9869440602	25575766
59	Mishra Prasanta K	LM	3A Dhawalgiri	25572150	9969656194	25591660
60	Mishra Priyabrata		B-23, Rajanigandha	25585939		25595434
61	Mishra Ratikanta	LM	4A, Kailas	25527191	9869194825	25592460
62	Mishra Shakti K				9870086848	25591035
63	Mishra Suchismita	LM	2,Mohana	25569025	9869079025	25598271/72
64	Mishra Sushama	LM	18-Kalyani	25552290		25592750
65	Mohanty Ananya	LM	Flat no.704, Runwal hills building, Deonar farm road.		9969556094	25990576
66	Mohanty Ashutos	LM	910,Akashganga	25561838	9869937126	25591873
67	Mohanty Jyotirmayee	LM	C-8, Sarang	25527028	9892354791	25593771
68	Mohanty Mahendra K	LM	Pune		7008517660	
69	Mohanty P R	LM			9869485434	25565434
70	Mohanty Saroj Kumar		D-15, KAMET		9769539064	9773217764
71	Mohanty Trupti	LM	510,Akashdeep		9821745340	27887184
72	Mohapatra C.		11-C, Malayagiri		9490146877	25487532
73	Mohapatra Kedarnath	AM	J-1, Yamuna		9221720900	
74	Mohapatra Manoj	LM	47, Mussorie	25565426	9969377524	25594698
75	Mohapatra P. K.		10-B, Everest	25560663		25594571
76	Mohapatra Sriharsa	LM	207, Akashdeep	25573225	9869845143	25995873
77	Mukhi Chhabila		C-15 Sanchi		9969799801	25486139/37
78	Naik Haladhara		76-Shantiniketan	9820426357	996915970	25594569
79	Nayak Arun Kumar	LM	57, Mount Abu	25553887		25591557
80	Nayak Ashok Kumar		D-15, Vindhya		9320505988	25591102
81	Nayak Basanta Kumar	LM	3A, Udaygiri	25527326	9969195347	25592609
82	Nayak Bishnupriya	LM	811, Nilgiri		9969463515	
83	Nayak Janardan		B-II, Varsha			
84	Nayak Malaya Kumar	LM	902,Akashganga	25580706	9969616875	25593829
85	Nayak Shrinibas	LM	10B-Surabhi	25561210	9869623978	24171872
86	Dash Anyuna		106, Neel Siddhi CHS, Jai Balaji Apartment, Nerul (W)		9920944380	25590648
87	Padhy Manmath	LM	KH3/4/102, Sector-16, Khargar		9869989979	
88	Pal Hemanta		B1, Ranjani	25555360	9757180136	25592965

	Name		Res Address	Res Tel	Mobile	Office
89	Palei Achyutananda	LM	39,Gandaki		9869420216	25598338
90	Pallavee V. Krushna	AM	Deonar			
91	Panda Ashis Kumar	LM	610, Akashratna	25512596	9969540056	25990403
92	Panda G.B.				9321793229	
93	Panda Gopal Krushna	LM	501, Sai Raj Heights,Plot#68,Sec 20, Roadpali, Kalmboli		9869650098	25990660
94	Panda P.K.	LM	44, Mussoorie	25517608	9322226504	25592855
95	Panda Pratap Kumar	LM	D-18, Ellora		9969480701	25486307
96	Panda Shakti Prasad		1007, Akashdeep			
97	Panda Sibabratta	LM	43, Sabarigiri	25527114	9969747008	25592152
98	Panigrahi Saroj R		C-3 Rajanigandha		9757178084	25991720
99	Panigrahi Ramakrishna	LM	31-Gandaki	22992858	9869551900	25590038
100	Panigrahi Santosh K	LM*	K-5 Old Mandala	25594528	8652622358	
101	Parida Baikuntha	LM	Sharad-16	25563615	9920633299	25594200
102	Parida Suresh Chandra	LM	52, Mussoorie		9870214822	25594875
103	Patel Sanjay Kumar	LM	12 A, Indraprasta		9405659303	
104	Pati Prasanta K.	LM	212, Akashratna		9969628186	25994239
105	Patnaik S.K.	LM	51, Venkatgiri	25576270	9869834289	25593820
106	Patra Madan Mohan		26, Sabarigiri,	25584968		25993262
107	Patra Rajendra Prasad	LM	P-01, Old Mandala, BARC Qtrs.		8895008833	25595333
108	Patro Birija Sankar		Mountabu	9969283293	9969283293	25592399
109	Patro Mohanrao Banko	LM	8/A, Vindhya	25527893	9322783068	25590130
110	Pattanaik Ashit	AM	Krishna Residency, Flat no. B-306, Sector 20, Khargar, Navi Mumbai		7738321650	25595061
111	Pattanaik Biswarajan	LM	B-04, Surabhi	25572854	9869128667	25592854
112	Pattanayak Jagannath		15-F, Yamuna	25565044		
113	Pradhan Arun Kumar		D-23, Kapilvastu		9004174493	25592570
114	Pradhan Deepak K	LM	12-A, Chandrabhaga		9323147379	
115	Pradhan M.K.		Rose 1101, Regency Garden, Sector-6, Khargar. Tel: 27741019		9819456210	25591284
116	Padhan Manoj Kumar		C-203, Krishna Apt., Plot No.10, Sect-36, Kamothe		9029015318	25594910 /4757
117	Pradhan Santosh K	LM	B-26 Indraprastha		9869793431	25990466
118	Pradhan Srikrushna K	LM	1-A, Kedarnath	25580074	9869420221	25990551
119	Pradhan Swarupananda	LM	10A, Kailash	25589335	9869843010	25590234
120	Pujari P.K.	LM	17-Shriniketan	25587590	9969264398	25594575
121	Rath Ashok Kumar	LM	D-6, Indrayani		9324640391	25591883
122	Rath Bibhu Narayan	LM	A-06, RANJANI		9819410380	25594042
123	Rath Biswajiban	LM	D/8, Vindhya		9969130903	25596183
124	Rath D.P.	LM	Q-6, BARC QTRS, Chembur			25593272
125	Rath Devashish	LM	A11, Hastinapur	25587053		25592693
126	Rath Lalit Kumar		B-4, Ellora	25480754	9619052915	25591087
127	Rath Madhaba C.	LM	9, Mohana	25552815		25590297
128	Ray M. K.	LM	1-B Kapilvastu	25558953	9892850938	24146059ext 237
129	Rout Biswanath	LM	A/17, Yamuna		9869153285	25592952
130	Rout Prakash Chandra	LM	A11, Darbari	25585049	9869815799	25593462

	Name		Res Address	Res Tel	Mobile	Office
131	Rout Prashant Kumar		18-A, Sutluj		9969465441	
132	Rout Rabindra Kumar	LM	1502, Sawan Highness, Plot No. - 6A, Sector - 6, Kharghar, Navi Mumbai – 410210, Tel: 27744169		9920534470	25592154
133	Rout Sabyasachi	LM		9224247706	9757105126	
134	Sahoo A K		B-15, Chandrabhaga		9969849642	25590823
135	Sahoo Akhil Chandra		B/1,Takshashila		8898191910	25595475/2153
136	Sahoo Amiya Ranjan	LM	Flat No. 44, Vatika CHS Ltd., Deonar Baug, Mumbai		9969733701	
137	Sahoo Baishnab Ch	LM	51, Godavari		9869879273	25505222/2222
138	Sahoo Bijay Kumar	LM	708, Akashratna	9321371724	9323811738	25598655
139	Sahoo Bindu Bhusan	LM	1110, Akashratna		9869715933	25591072
140	Sahoo Chinmaya P	LM	16, Malhar	9820531839	9969315153	25522451
141	Sahoo Damodar	LM	C-4, Surabhi	25508482	9969564211	25592311
142	Sahoo Deepak Kumar	LM	403 Akashratna	25568406	9969758914	25595682
143	Sahoo Dhiren Kumar	LM	16-Lalit		9819446398	27887304
144	Sahoo Gouri Shankar	LM	701, Nilgiri		9969808607	25598760
145	Sahoo Laxmidhar	LM	16-D, Sanchi		9869806394	25595424
146	Sahoo N.K.	LM	45, Shriniketan	25566221	9969006267	25593871
147	Sahoo Rabindra K.		B-20 Kamal	25502137	8898971121	
148	Sahoo Sridhar		304, Akashdeep		9869279925	25598654
149	Sahoo Srikanta	LM	A-20, Chandrabhga	25573468	8268910303	25590326
150	Sahu A K		B-1,Takshashila		8898191910	
151	Sahu Aditya Kumar	LM	B-5, Ellora		9869442003	25487505
152	Sahu Akshaya Kishore	LM	7C, Dhavalgiri	25582457		25594679
153	Sahu Ashok Kumar	LM	58, Girnar	25569512	9819239512	25590496
154	Sahu Balakrushan R.	LM	39,Alkananda	9322258939	9323181615	25486605/6603
155	Sahu Binod B.	LM	E-22, Takshashila	25527568	9757424977	25593344
156	Sahu Duryodhan		B-5, Namdev		9029520219	
157	Sahu Manasa K.	LM	11/B, Gulmarg	25582571	9969039273	25992643
158	Sahu Manjulata	LM	7 Venkatagiri	25573301	9969053301	25592417
159	Sahu Narasingha	LM	B-10, Sahyadri	9870066002	9757204799	25580552
160	Sahu Patitapaban	LM	3, Chidambaram	25575863	9969025863	25994747
161	Sahu S K		Chakra C2	7045288404	9869638723	
162	Sahu Sanjay	LM	Kapilavastu	25581801	9869010409	25592200
163	Sahu Shivshankar K.		C-11, Mansarovar		9322264476	25594289 /4325
164	Samal N. B.	LM	4, Golconda		9323612915	22862708
165	Santra Satyaranjan	LM	55, Sabarigiri	25583617	9969872430	25593587
166	Sarangi Nirmal		B209, Arihant Krupa CHS, Sec 27, Kharghar, Navi Mumbai-410210		8080206878	25595026
167	Sarangi Rabi Narayan	LM	41, Venkatgiri	25527570	9969085241	25994108
168	Senapati Manas R	LM	D3 Indrayani		9757397434	
169	Sengupta Nabarun	LM	58, Sabarigiri	25502462	9757091058	25995560
170	Sha Rajib Lochan	LM	912 Nilgiri		9757341078	
171	Singh C.K.		A-11, Tapti		9323944127	25591097
172	Singh P.C.		A 35, Hemant	25527867		25590101
173	Sukla Jitendra	LM	A-11, Kapilvastu	25559648	9969682003	25593435
174	Swain Hemanta K	LM	206, Akashratna	25558620	9969650100	25590155

	Name		Res Address	Res Tel	Mobile	Office
175	Swain Kallola Kumar	LM	42, Sabarigiri	25571131	9757293621	25590320
176	Swain Seetanshu S	LM	704,Akashratna	25580385	9869990385	25591035
177	Tripathy Braja Kishore	LM	3A, Kedarnath	25518305	9819151688	25591625
178	Tripathy Manoj K	LM	1106, AkashGanga		9969112667	25594251
179	Tripathy S.P.	LM	406, Akashratna		9820334035	25598629
180	Tudu Chambru	LM	E-19,Takshashila	22983449	9969704367	25505222/2222
181	Yadav Rajesh Kumar	LM	11-B, Ranjani	25564160	9869408370 9833004118	25990672

